

**A cura della
Associazione degli avvocati albanesi in Italia**

**Codice della Famiglia
della Repubblica di Albania**

TRADOTTO IN ITALIANO

Prefazione

L'obbiettivo di questo Codice è quello di fornire uno strumento utile a tutti gli operatori del diritto, avvocati e giudici, che si trovano a dover applicare il Codice di Famiglia albanese nei procedimenti di divorzio azionati avanti ai Tribunali italiani.

Un sentito ringraziamento va a: Leziana Beltoja, Ilda Beqo, Kristina Blushi, Fabiola Ismaili, Silverio Kashuri, Sonila Lamaj, Edlira Mace, Gisela Suparaku ed Elena Vengu, colleghi e soci della Associazione degli Avvocati Albanesi in Italia, che si sono dedicati con impegno per portare a termine questo bellissimo progetto.

Gli avvocati che hanno contribuito alla presente opera, alcuni dei quali esercitano la professione sia in Italia che in Albania, hanno cercato di effettuare una traduzione più fedele possibile alla lingua albanese, tenendo comunque presente che questo codice verrà utilizzato nei tribunali italiani. Pertanto, in alcuni passaggi, senza stravolgere la *ratio* delle norme, si è cercato di renderle più comprensibili all'operatore di diritto in Italia.

LIGJ

Nr. 9062, datë 8.5.2003

KODI I FAMILJES

(Ndryshuar me ligjin nr.
134/2015, datë 5.12.2015)

(I përditësuar)

Në mbështetje të neneve 53, 54,
81 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës,
me propozimin e Këshillit të
Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË
SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË

PARIME TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Martesa, si një bashkëjetesë ligjore, mbështetet në barazinë morale dhe juridike të bashkëshortëve, në ndjenjën e dashurisë, respektit dhe mirëkuptimit reciprok, si baza e unitetit në familje. Martesa dhe familja gëzojnë mbrojtjen e veçantë të shtetit.

LEGGE

N. 9062 del 8.5.2003

Codice DELLA FAMIGLIA

(Modificata con la legge n.
134/2015 del 5.12.2015)

(Aggiornata)

Ai sensi degli artt. 53, 54, 81 e 83
comma 1 della Costituzione, vista
la proposta del Consiglio dei
Ministri,

IL PARLAMENTO DELLA
REPUBBLICA D'ALBANIA HA
DELIBERATO

PARTE PRIMA

PRINCIPI GENERALI

Articolo 1

Il Matrimonio, quale convivenza legale, si basa sull'eguaglianza morale e giuridica dei coniugi, sul sentimento dell'amore, rispetto e comprensione reciproca, quale base dell'unità familiare. Il matrimonio e la famiglia godono della tutela speciale dello Stato.

Neni 2

Prindërit, organet kompetente dhe gjykatat, në vendimet dhe veprimtarinë e tyre, duhet të kenë si konsideratë parësore interesin më të lartë të fëmijës.

Neni 3

Prindërit kanë detyrë dhe të drejtë të kujdesen për mirërritjen, zhvillimin, mirëqenien, edukimin dhe arsimimin e fëmijëve të lindur nga martesë ose jashtë martesë.

Shteti dhe shoqëria duhet t'u ofrojnë familjeve mbështetjen e nevojshme për të mbajtur në gjirin e tyre fëmijët, për të parandaluar keqtrajtimin dhe braktisjen e tyre, si dhe për të ruajtur qëndrueshmërinë e familjes.

Neni 4

Fëmijët e lindur jashtë martesë kanë të njëjtat të drejta dhe detyra si fëmijët e lindur nga martesë.

Neni 5

Çdo fëmijë, për një zhvillim të plotë dhe harmonik të personalitetit, ka të drejtë të rritet në një mjedis familjar, në një atmosferë gëzimi, dashurie dhe mirëkuptimi.

Articolo 2

I genitori, gli organi competenti e i tribunali, nei loro provvedimenti e attività, devono avere come considerazione prioritaria, l'interesse superiore del minore.

Articolo 3

I genitori hanno il dovere e il diritto di provvedere alla sana crescita, allo sviluppo, al benessere, all'educazione e all'istruzione dei figli nati nel matrimonio o fuori dal matrimonio.

Lo Stato e la società debbono offrire alle famiglie il sostegno necessario per mantenere nel loro ambito i minori, per prevenire il loro maltrattamento e abbandono, nonché per salvaguardare la stabilità della famiglia.

Articolo 4

I figli nati fuori dal matrimonio hanno gli stessi diritti e obblighi dei figli nati nel matrimonio.

Articolo 5

Ogni minore, per un pieno ed armonico sviluppo della personalità, ha diritto di crescere in un ambiente familiare, in un atmosfera di serenità, amore e comprensione.

Neni 6

Në çdo procedurë që i përket të miturit, ai ka të drejtë të dëgjohej, në përputhje me moshën dhe aftësinë e tij për të kuptuar, duke ruajtur të drejtën që i japin dispozitat e veçanta që garantojnë ndërhyrjen dhe dhënien e pëlqimit nga ana e tij.

Në rastet kur i mituri kërkon të dëgjohej, kërkesa e tij nuk mund të rrefuzohet, veçse për shkaqe të rënda dhe me një vendim tepër të motivuar.

I mituri mund të dëgjohej vetë, nëpërmjet një avokati ose një personi të zgjedhur prej tij.

Në çdo procedurë që i përket të miturit, prania e psikologut është e detyrueshme për të vlerësuar thëniet e të miturit, në përputhje me zhvillimin mendor dhe situatën e tij sociale.

PJESA E DYTË BASHKËSHORTËT

TITULLI I MARTESA

KREU I KUSHTET THELBËSORE PËR

Articolo 6

In ogni procedimento inerente al minore, egli ha diritto di essere ascoltato, in relazione alla sua età e alla capacità di intendere, conservando il diritto che gli attribuiscono le disposizioni speciali che garantiscono il suo intervento e il suo assenso.

Nei casi in cui il minore chiede di essere ascoltato, la sua domanda non può essere respinta, salvo per gravi motivi e con un provvedimento ben motivato.

Il minore può essere ascoltato personalmente, mediante un avvocato ovvero mediante una persona di sua scelta.

In ogni procedimento riguardante il minore, la presenza dello psicologo è obbligatoria per valutare le dichiarazioni del minore, in relazione al suo sviluppo psichico e situazione sociale.

PARTE SECONDA I CONIUGI

TITOLO I IL MATRIMONIO

CAPO I CONDIZIONI ESSENZIALI

LIDHJEN E MARTESËS

Neni 7

Mosha e lidhjes së martesës

Martesa mund të lidhet ndërmjet një burri dhe një gruaje që kanë mbushur moshën 18 vjeç.

Gjykata e vendit ku lidhet martesa, për shkaqe me rëndësi, mund të lejojë martesën edhe përpara kësaj moshe.

Neni 8

Pëlqimi i bashkëshortëve

Martesa lidhet para nëpunësit të gjendjes civile, me pëlqimin e lirë të dy bashkëshortëve të ardhshëm.

Ndalimet për lidhjen e martesës

Neni 9

Nuk mund të lidhë martesë të re personi që është martuar, derisa martesa e mëparshme nuk është shpallur e pavlefshme ose nuk është zgjidhur.

Neni 10

Nuk mund të lidhin martesë midis tyre të paralindurit dhe të paslindurit, vëllai dhe motra, ungji

PER CONTRARRE MATRIMONIO

Articolo 7

L'età per contrarre matrimonio

Il matrimonio può essere contratto tra un uomo ed una donna che hanno compiuto l'età di 18 anni.

Il tribunale del luogo di celebrazione del matrimonio, per motivi rilevanti, può autorizzare il matrimonio anche prima del diciottesimo anno di età.

Articolo 8

L'assenso dei coniugi

Il matrimonio si celebra davanti all'ufficiale dello stato civile, con il libero assenso di entrambi i futuri coniugi.

Impedimenti per contrarre
matrimonio

Articolo 9

Non può contrarre nuovo matrimonio la persona già sposata, sino a che il precedente matrimonio non sia stato dichiarato nullo oppure non sia stato sciolto.

Articolo 10

Non possono contrarre matrimonio tra di loro gli ascendenti e i discendenti, il

dhe mbesa, emta dhe nipi, si dhe fëmijët e vëllezërve dhe të motrave.

Gjykata, për shkaqe me rëndësi, mund të lejojë martesën midis fëmijëve të vëllezërve dhe të motrave

Neni 11

Nuk mund të lidhin martesë midis tyre vjehri dhe nusja, vjehra dhe dhëndri, njerku dhe thjeshtria, njerka dhe thjeshtri, pavarësisht se martesë që ka krijuar këtë lidhje është shpallur e pavlefshme, ka pushuar ose është zgjidhur.

Neni 12

Nuk mund të lidhë martesë personi që vuan nga një sëmundje e rëndë psikike ose ka zhvillim mendor të metë, që e bën të paaftë të kuptojë qëllimin e martesës

Neni 13

Ndalohet martesë midis kujdestarit dhe personit që ndodhet në kujdesin e tij gjatë kohës që vazhdon kujdestaria.

Neni 14

Ndalohet martesë midis birësuesit e të birësuarit dhe pasardhësve të tyre, të birësuarit dhe bashkëshortit të birësuesit, midis

fratello e la sorella, lo zio e la nipote, la zia e il nipote, ed inoltre i figli dei fratelli e delle sorelle.

Il tribunale, per motivi rilevanti, può autorizzare il matrimonio tra i figli dei fratelli e delle sorelle.

Articolo 11

Non possono contrarre matrimonio tra di loro il suocero e la nuora, la suocera e il genero, il patrigno e la figliastra, la matrigna e il figliastro, anche nel caso in cui la loro affinità derivi da un matrimonio dichiarato nullo o sciolto o per il quale è stata pronunciata la cessazione degli effetti civili.

Articolo 12

Non può contrarre matrimonio la persona affetta da una grave malattia psichica ovvero che ha un'infermità di mente, che lo rende incapace di intendere la finalità del matrimonio.

Articolo 13

É vietato il matrimonio tra il tutore e la persona sotto la sua tutela, per tutto il perdurare della tutela.

Articolo 14

É vietato il matrimonio tra l'adottante e l'adottato e i loro discendenti, l'adottato ed il coniuge dell'adottante, tra

birësuesit e bashkëshortit të të birësuarit, midis të birësuarve, si dhe midis të birësuarit dhe fëmijëve të birësuesit.

Me birësimin nuk zhduket shkaku që ndalon martesën midis të birësuarit dhe gjinisë së tij të parashikuar nga neni 10 i këtij Kodi.

KREU II FORMA E LIDHJES SË MARTESËS

Shpallja e martesës

Neni 15

Përpara lidhjes së martesës, nëpunësi i gjendjes civile bën shpalljen e saj, duke afishuar në vende të caktuara nga bashkia ose komuna aktin, ku tregohet identiteti, profesioni, vendbanimi dhe vendqëndrimi i bashkëshortëve të ardhshëm, si dhe vendi ku do të lidhet martesa.

Neni 16

Kërkesa për shpallje bëhet nga bashkëshortët e ardhshëm ose nga personi i caktuar nga ata me prokurë të posaçme.

l'adottante ed il coniuge dell'adottato, tra gli adottati, ed anche tra gli adottati ed i figli dell'adottante.

Con l'adozione non si estingue la causa che impedisce il matrimonio tra l'adottato ed il proprio genere previsto dall'articolo 10 del presente Codice.

CAPO II FORMA DELLA CELEBRAZIONE DEL MATRIMONIO

Pubblicazione del matrimonio

Articolo 15

La celebrazione del matrimonio deve essere preceduta dalla sua pubblicazione fatta a cura dell'ufficiale dello stato civile, che consiste nell'affissione, in posti stabiliti dal municipio o dal comune, di un atto dove si indica il nome, il cognome, la professione, la residenza e il domicilio dei futuri coniugi, nonché il luogo dove intendono celebrare il matrimonio.

Articolo 16

La richiesta di pubblicazione viene presentata dai futuri coniugi o dalla persona da loro incaricato con procura speciale.

Shpallja bëhet në bashkinë ose komunën e vendit ku secili nga bashkëshortët e ardhshëm ka vendbanimin ose vendqëndrimin.

Nëse nuk kanë jetuar 6 muaj në vendbanimin ose vendqëndrimin aktual, shpallja duhet të bëhet edhe në bashkinë ose komunën ku bashkëshorti ka jetuar më parë.

Neni 17

Martesa nuk mund të lidhet para se të kalojnë 10 ditë nga e nesërmja e shpalljes.

Në qoftë se shpallja ndërpritet përpara mbarimit të këtij afati, ky fakt duhet të përmendet në shpalljen e re.

Neni 18

Në qoftë se lidhja e martesës nuk është bërë brenda 1 viti nga shpallja, martesa nuk mund të lidhet pa u bërë shpallja e re e parashikuar në dispozitat për shpalljen e martesës.

Neni 19

Personi që kërkon shpalljen duhet t'i paraqesë nëpunësit të gjendjes civile certifikatat e lindjes së të dy bashkëshortëve të ardhshëm, si dhe çdo dokument tjetër që është i nevojshëm dhe provon se nuk ekzistojnë pengesa për lidhjen e

La pubblicazione viene fatta nel municipio o nel comune dove ciascuno dei futuri coniugi ha la residenza o il domicilio.

Se non hanno vissuto 6 mesi nella attuale residenza o domicilio, la pubblicazione deve farsi anche presso il municipio o il comune dove hanno vissuto in precedenza.

Articolo 17

Il matrimonio non può essere celebrato prima che siano trascorsi 10 giorni dalla compiuta pubblicazione.

Nel caso in cui la pubblicazione sia interrotta prima, la circostanza viene menzionata nella nuova pubblicazione.

Articolo 18

Se il matrimonio non viene celebrato entro un anno dalla compiuta pubblicazione, non può più essere celebrato senza dare luogo all nuova pubblicazione prevista dalle disposizioni sulla pubblicazione del matrimonio.

Articolo 19

La persona che richiede la pubblicazione deve presentare all'ufficiale dello stato civile i certificati di nascita di entrambi futuri coniugi, nonché ogni ulteriore documento necessario che attesta il nulla osta alla

martesës.

Kundërshtimet e lidhjes së
martesës

Neni 20

Prindërit dhe, në mungesë të tyre, paraardhësit e tjerë dhe të afërmit në vijë të tërthortë deri në shkallë të tretë, mund të kundërshtojnë lidhjen e martesës së të afërmeve të tyre për çdo shkak që vjen në kundërshtim me kushtet e parashikuara në këtë Kod për lidhjen e martesës.

E drejta e kundërshtimit i takon edhe bashkëshortit të personit që do të lidhë një martesë tjetër, si dhe kujdestarit, nëse njëri prej bashkëshortëve është vënë në kujdestari.

E drejta e kundërshtimit të martesës i takon edhe prokurorit për shkaqet që parashikohen në ligj, për të cilat ai mund të kërkojë pavlefshmërinë e saj.

Neni 21

Kundërshtimi i lidhjes së martesës bëhet para nëpunësit të gjendjes civile ku do të lidhet martesa, i cili është i detyruar të bëjë shënimet përkatëse në regjistrin e martesave.

Nëpunësi i gjendjes civile është i

celebrazione del matrimonio.

Opposizioni alla celebrazione del
matrimonio

Articolo 20

I genitori ed, in loro assenza, gli altri ascendenti e i collaterali sino al terzo grado, possono fare opposizione alla celebrazione del matrimonio dei loro parenti per qualunque causa che osti alla sua celebrazione.

Il diritto di opposizione compete anche al coniuge della persona che intende contrarre un altro matrimonio, altresì anche al tutore, se uno degli sposi è soggetto alla tutela.

Il diritto di opposizione al matrimonio spetta anche al pubblico ministero per le cause previste a norma di legge, per le quali può chiedere la nullità.

Articolo 21

L'opposizione alla celebrazione del matrimonio viene fatta davanti all'ufficiale dello stato civile dove si celebra il matrimonio, il quale è obbligato ad apporre le dovute annotazioni nel registro dei matrimoni.

L'ufficiale dello stato civile è obbligato ad apporre l'annotazione

detyruar që të bëjë shënimin e heqjes së kundërshtimit në regjistrin e martesave kur:

a) vlerëson se kundërshtimi nuk është bërë në përputhje me dispozitat e këtij Kodi;

b) për këtë ka një vendim gjyqësor;

c) hiqet dorë nga kundërshtimi.

Heqja dorë nga kundërshtimi nuk pengon nëpunësin e gjendjes civile të refuzojë lidhjen e martesës për shkaqet e parashikuara në këtë Kod.

Neni 22

Akti i kundërshtimit duhet të përmbajë cilësinë që i jep të drejtën kundërshtuesit të bëjë kundërshtimin, vendin ku martesa duhet të lidhet, shkaqet e kundërshtimit dhe dispozitën ligjore ku mbështetet ai.

Neni 23

Kur nëpunësi i gjendjes civile vlerëson se kundërshtimi është bërë në përputhje me dispozitat e këtij Kodi, pezullon procedurën e lidhjes së martesës derisa gjykata të vendosë refuzimin e kundërshtimit ose të hiqet dorë prej tij.

Kundër vendimit të pezullimit, bashkëshortët e ardhshëm kanë të

di rimozione dell'opposizione nel registro dei matrimoni quando:

a) ritiene che l'opposizione non sia stata fatta conformemente alle disposizioni del presente codice;

b) per questo vi è un provvedimento giudiziale;

c) si rinuncia all'opposizione.

La rinuncia all'opposizione non vieta all'ufficiale dello stato civile di rifiutare la celebrazione del matrimonio per le cause previste nel presente Codice.

Articolo 22

L'atto di opposizione deve dichiarare la qualità che attribuisce all'opponente il diritto di proporre opposizione, il luogo di celebrazione del matrimonio, le cause dell'opposizione e le disposizioni di legge su cui si fonda.

Articolo 23

Quando l'ufficiale dello stato civile sostiene che l'opposizione è stata fatta in conformità alle disposizioni del presente Codice, sospende la procedura della celebrazione del matrimonio fino a quando il tribunale decida il rigetto dell'opposizione oppure fino alla rinuncia all'opposizione.

Contro il provvedimento di

drejtën e ankimit në gjykatë brenda 5 ditëve nga marrja dijani e vendimit të pezullimit.

Neni 24

Akti i kundërshtimit të lidhjes së martesës nuk ka efekt pas kalimit të 1 viti nga data e regjistrimit të kundërshtimit.

Neni 25

Gjykata kompetente, me kërkesë të secilit prej bashkëshortëve të ardhshëm, brenda 10 ditëve nga data e regjistrimit të kërkesës, vendos për heqjen ose jo të kundërshtimit të bërë për lidhjen e martesës.

Neni 26

Vendimi i gjykatës së shkallës së parë mund të ankimohet në gjykatën e apelit, e cila duhet të vendosë brenda 10 ditëve nga data e regjistrimit të çështjes.

Neni 27

Në qoftë se kundërshtimi nuk pranohet, kundërshtuesit, me përjashtim të paraardhësve, mund të detyrohen me dëmshpërblim, sipas dispozitave përkatëse të Kodit Civil.

Lidhja e martesës

sospensione, i futuri coniugi possono ricorrere al tribunale entro 5 giorni dalla conoscenza del provvedimento di sospensione.

Articolo 24

L'atto di opposizione è privo di effetti, trascorso 1 anno dalla data di iscrizione dell'opposizione.

Articolo 25

Il tribunale competente, su istanza di ciascuno dei futuri coniugi, entro 10 giorni dalla data di registrazione della domanda, decide sulla cancellazione o meno dell'opposizione fatta in ordine alla celebrazione del matrimonio.

Articolo 26

Il provvedimento emesso dal tribunale di primo grado può essere impugnato in corte d'appello, che deve decidere entro 10 giorni dalla data dell'iscrizione al ruolo della causa

Articolo 27

Se l'opposizione non viene accolta, gli opposenti, ad eccezione degli ascendenti, possono essere obbligati al risarcimento dei danni, secondo le disposizioni rispettive del Codice Civile.

Celebrazione del matrimonio

Neni 28

Martesa lidhet publikisht përpara nëpunësit të gjendjes civile, të cilit i është bërë kërkesa për shpallje.

Neni 29

Me kërkesë të prokurorit të vendit ku lidhet martesa e bashkëshortëve të ardhshëm, gjykata, për shkaqe me rëndësi, mund të vendosë që martesa të lidhet edhe pa u shpallur.

Neni 30

Në ditën e caktuar për lidhjen e martesës, nëpunësi i gjendjes civile, pasi bindet për identitetin e bashkëshortëve të ardhshëm, në bazë të akteve dhe të thënieve të dëshmitarëve, si dhe të vetë bashkëshortëve të ardhshëm, në prani të dy dëshmitarëve, u lexon bashkëshortëve të ardhshëm nenet e këtij Kodi që përmbajnë të drejtat dhe detyrimet e bashkëshortëve, merr nga secili bashkëshort deklarin se ata duan të lidhin martesë dhe, pasi merr pëlqimin e tyre, i shpall në emër të ligjit të martuar.

Akti i martesës hartohet menjëherë, nënshkruhet nga bashkëshortët, dëshmitarët dhe nëpunësi i gjendjes civile dhe regjistrohet në regjistrin e martesave.

Articolo 28

Il matrimonio deve essere celebrato pubblicamente davanti all'ufficiale dello stato civile al quale fu fatta la richiesta di pubblicazione.

Articolo 29

Su istanza del pubblico ministero del luogo della celebrazione del matrimonio dei futuri coniugi, il tribunale, per motivi rilevanti, può decidere che il matrimonio si celebri in assenza di pubblicazione.

Articolo 30

Nel giorno indicato per la celebrazione del matrimonio, l'ufficiale dello stato civile, accertato l'identità dei futuri coniugi, in base agli atti e alle dichiarazioni dei testimoni, e degli stessi futuri coniugi, alla presenza di due testimoni, da lettura ai futuri coniugi degli articoli del presente Codice che contengono i diritti e doveri dei coniugi, riceve da ciascuna delle parti la dichiarazione che si vogliono prendere rispettivamente in marito e in moglie, e di seguito li dichiara uniti in matrimonio.

L'atto di matrimonio viene compilato immediatamente, viene sottoscritto dai coniugi, dai testimoni e dall'ufficiale dello stato civile, e viene trascritto nel registro dei matrimoni.

Neni 31

Në qoftë se njëri nga bashkëshortët, për shkak të sëmundjes ose për ndonjë pengesë tjetër të justifikuar përpara nëpunësit të gjendjes civile, është në pamundësi për të shkuar në zyrën e gjendjes civile të komunës ose bashkisë, atëherë nëpunësi i gjendjes civile shkon në vendin ku ndodhet bashkëshorti që ka pengesë dhe lidh martesën, sipas procedurës së parashikuar në nenin 30 të këtij Kodi.

Neni 32

Refuzimi i lidhjes së martesës

Nëpunësi i gjendjes civile mund të refuzojë lidhjen e martesës vetëm për shkaqe të parashikuara në këtë Kod.

Në këtë rast ai mund të lëshojë një akt ku të tregohen shkaqet e refuzimit. Kundër aktit të refuzimit mund të bëhet ankim në gjykatë.

KREU III

PAVLEFSHMËRIA E MARTESËS

Shkaqet e pavlefshmërisë

Neni 33

Martesa që është lidhur pa pëlqimin e lirë dhe pa vese të të dy

Articolo 31

Qualora uno dei coniugi, per infermità o per qualche altro impedimento giustificato all'ufficiale dello stato civile, sia impossibilitato di recarsi all'ufficio dello stato civile del comune o del municipio, l'ufficiale dello stato civile si reca nel luogo dove si trova il coniuge impedito e celebra il matrimonio, secondo la procedura prevista nell'articolo 30 del presente Codice.

Articolo 32

Rifiuto della celebrazione del matrimonio

L'ufficiale dello stato civile può rifiutare la celebrazione del matrimonio solamente per cause previste nel presente Codice.

In questo caso egli può rilasciare un atto dove si indicano i motivi del rifiuto. Contro l'atto del rifiuto si può ricorrere in tribunale.

CAPO III

NULLITÀ DEL MATRIMONIO

Cause di nullità

Articolo 33

Il matrimonio contratto senza il libero assenso e non viziato di

bashkëshortëve ose të njërit prej tyre është e pavlefshme.

Neni 34

Martesa e lidhur në lajthim për personin e bashkëshortit shpallet e pavlefshme.

Ka lajthim për personin, kur njëri nga bashkëshortët lidh martesë me një person që nuk është ai me të cilin dëshiron të martohet.

Shpallet e pavlefshme martesa e lidhur në lajthim për cilësitë thelbësore të bashkëshortit, të cilat po t'i dinte bashkëshorti tjetër, nuk do të lidhte martesën.

Neni 35

Martesa e lidhur nga një person që vuan nga një sëmundje e rëndë psikike ose ka zhvillim mendor të metë, që e bën të paaftë të kuptojë qëllimin e martesës, është e pavlefshme.

Neni 36

Martesa e lidhur nga bashkëshortët pa pasur qëllim për jetë të përbashkët si burrë e grua është e pavlefshme.

Neni 37

Martesa e lidhur në kushtet kur njëri nga bashkëshortët gjendet nën ndikimin e një kanosjeje, pa të

entrambi i coniugi oppure di uno di loro è nullo.

Articolo 34

Il matrimonio contratto a causa di induzione in errore sulla persona del coniuge, si dichiara nullo.

Vi è induzione in errore sull'identità della persona, quando uno dei coniugi contrae matrimonio con una persona che non è colui con il quale desidera sposarsi.

Si dichiara nullo il matrimonio contratto a causa di induzione in errore essenziale su qualità personali dell'altro coniuge, che se note all'altro coniuge, non avrebbe contratto il matrimonio.

Articolo 35

Il matrimonio contratto da una persona affetta da una grave malattia psichica o infermità di mente, che lo rende incapace di intendere la finalità del matrimonio, è nullo.

Articolo 36

Il matrimonio contratto dai coniugi senza l'intenzione di una vita in comune come marito e moglie è nullo.

Articolo 37

Il matrimonio contratto nelle condizioni in cui uno dei coniugi si trova sotto l'effetto di una

cilën nuk do të lidhej martesë, shpallet e pavlefshme.

Neni 38

Kërkesa për pavlefshmërinë e martesës, në rastet e parashikuara në nenet 34 dhe 37 të këtij Kodi, parashkruhet kur ka pasur një bashkëjetesë të vazhdueshme për 6 muaj që nga çasti që bashkëshorti ka fituar lirinë e plotë ose nga çasti që gjendja e kanosjes ka mbaruar dhe ai ka marrë dijeni për lajthimin.

Neni 39

Martesa e lidhur nga personi që nuk ka mbushur moshën e parashikuar në këtë Kod është e pavlefshme. Një martesë e tillë nuk shpallet e pavlefshme kur personi ka arritur moshën e kërkuar, ose kur gruaja ka lindur fëmijë ose ka mbetur shtatzënë.

Neni 40

Martesa e lidhur midis personave që përmenden në nenet 9, 10, 11, 13 dhe 14 të këtij Kodi është e pavlefshme.

Gjykata nuk shpall të pavlefshme martesën e lidhur midis fëmijëve të vëllezërve dhe të motrave, kur çmon se ka shkaqe me rëndësi.

minaccia, senza la quale il matrimonio non si sarebbe contratto, si dichiara nullo.

Articolo 38

L'azione di nullità del matrimonio, nei casi previsti dagli artt. 34 e 37 del presente Codice, si prescrive quando vi è stata convivenza ininterrotta per 6 mesi dal momento in cui il coniuge ha riacquistato la piena libertà o dal momento in cui è cessata la minaccia ed il coniuge è venuto a conoscenza dell'errore.

Articolo 39

Il matrimonio contratto da persona che non ha compiuto l'età prevista dal presente Codice è nullo. Tale matrimonio non viene dichiarato nullo quando la persona ha raggiunto l'età richiesta, oppure quando la donna ha partorito o si trovi in stato di gravidanza.

Articolo 40

Il matrimonio contratto tra le persone menzionate negli articoli 9, 10, 11, 13 e 14 del presente Codice è nullo.

Il tribunale non dichiara la nullità del matrimonio contratto tra i figli di fratelli e sorelle, quando ritiene che sussistano motivi importanti.

Neni 41

Martesa e lidhur gjatë vazhdimit të një martesë të mëparshme të njërit prej bashkëshortëve është e pavlefshme.

Kur gjatë gjykimit për pavlefshmërinë e martesës, bashkëshortët pretendojnë se martesa e mëparshme ka qenë e pavlefshme ose e zgjidhur, gjykohet më parë vlefshmëria ose ekzistenca e martesës së mëparshme dhe, në qoftë se kjo martesë shpallet e pavlefshme, martesa e dytë mbetet e vlefshme.

Martesa e dytë, e lidhur gjatë vazhdimit të martesës së mëparshme të njërit prej bashkëshortëve, nuk shpallet e pavlefshme, në qoftë se në këtë kohë zgjidhet martesa e mëparshme.

Neni 42

Martesa që nuk është lidhur publikisht dhe përpara nëpunësit të gjendjes civile është e pavlefshme.

Kërkesa mund të bëhet nga bashkëshortët, nga prindërit e tyre, nga të paralindurit dhe nga të gjithë ata që kanë një interes të drejtpërdrejtë, si dhe nga prokurori.

Neni 43

Bashkëshorti, në dëm të të cilit

Articolo 41

Il matrimonio contratto in costanza di un precedente matrimonio di uno dei coniugi è nullo.

Se durante il procedimento di nullità del matrimonio, i coniugi sostengono che il precedente matrimonio era nullo o sciolto, si decide prima in ordine alla validità o esistenza del precedente matrimonio e, nel caso in cui tale matrimonio venga dichiarato nullo, il secondo matrimonio rimane valido.

Il secondo matrimonio, contratto in costanza del precedente matrimonio di uno dei coniugi, non viene dichiarato nullo, qualora nelle more il precedente matrimonio venga sciolto.

Articolo 42

Il matrimonio che non è stato contratto con atto pubblico ed innanzi all'ufficiale dello stato civile è nullo.

La domanda di annullamento può essere depositata dai coniugi, dai loro genitori, dagli ascendenti e da tutti coloro che hanno un interesse diretto, nonché dal pubblico ministero.

Articolo 43

Il coniuge, a danno del quale è

është lidhur një martesë e dytë, mund të kërkojë pavlefshmërinë e kësaj martese.

Në qoftë se bashkëshortët nga martesa e dytë pretendojnë pavlefshmërinë e martesës së parë, pavlefshmëria e martesës së parë do të gjykohet paraprakisht.

Neni 44

Të drejtën e padisë për pavlefshmërinë e martesës së lidhur pa pëlqimin e lirë të dy bashkëshortëve ose të njërit prej tyre e kanë të dy bashkëshortët ose bashkëshorti, pëlqimi i të cilit nuk ka qenë i lirë.

Të drejtën e padisë për pavlefshmërinë e martesës së lidhur me kanosje ose me lajthim e ka vetëm bashkëshorti që ka qenë i kanosur ose në lajthim.

E drejta e padisë parashkruhet, në qoftë se nga data që ka pushuar kanosja, që është zbuluar lajthimi ose bashkëshorti ka fituar lirinë e plotë në rast të martesës pa pëlqim të lirë, kanë kaluar 6 muaj, por në çdo rast jo më tepër se 3 vjet nga lidhja e martesës.

E drejta e padisë, në rastet kur ka pasur një bashkëjetesë të vazhdueshme për 6 muaj që nga çasti që bashkëshorti ka fituar lirinë e plotë ose nga çasti që ai ka marrë dijëni për lajthimin, parashkruhet me kalimin e këtij afati.

stato contratto un secondo matrimonio, può chiedere la nullità dello stesso.

Qualora i coniugi del secondo matrimonio sostengano la nullità del primo matrimonio, tale nullità si giudica per prima.

Articolo 44

L'azione di nullità del matrimonio contratto senza il libero consenso di entrambi i coniugi, o di uno di loro, spetta ad entrambi i coniugi o al coniuge il cui consenso non è stato libero.

L'azione di nullità del matrimonio contratto con minaccia o per errore spetta solo al coniuge minacciato o indotto in errore.

L'azione si prescrive entro 6 mesi dalla data in cui sia cessata la minaccia, ovvero sia stato scoperto l'errore, o il coniuge abbia riacquistato la piena libertà in caso di matrimonio contratto senza il libero consenso, ed in ogni caso entro 3 anni dalla celebrazione del matrimonio.

L'azione, ne casi in cui vi è stata convivenza continua per 6 mesi dal momento in cui il coniuge abbia riacquistato la piena libertà, o dal momento che egli abbia scoperto l'errore, si prescrive alla scadenza di tale termine.

Neni 45

Të drejtën e padisë për pavlefshmërinë e martesës për shkaqet e parashikuara në nenet 36, 39, 40 dhe 41 të këtij Kodi e kanë secili nga bashkëshortët, prokurori dhe kushdo tjetër që ka një interes të drejtpërdrejtë të ligjshëm. Kjo padi mund të ngrihet edhe pas zgjidhjes së martesës.

E drejta e padisë për pavlefshmërinë e martesës nuk parashkruhet, përveç rasteve të parashikuara në nenet 44 dhe 46 të këtij Kodi.

Neni 46

Të drejtën e padisë për pavlefshmërinë e martesës, për shkaqet e parashikuara në nenin 35, pas shërimit të bashkëshortit të sëmurë, e ka secili nga bashkëshortët.

E drejta e padisë parashkruhet me kalimin e 6 muajve nga shërimi i bashkëshortit.

Neni 47

Kur bashkëshortit i është hequr zotësia për të vepruar, padia për pavlefshmërinë e martesës mund të ngrihet nga kujdestari i tij.

Neni 48

E drejta e padisë për shpalljen e pavlefshmërisë së martesës nuk u kalon trashëgimtarëve, përveçse

Articolo 45

L'azione di nullità del matrimonio per le cause previste dagli articoli 36, 39, 40 e 41 del presente Codice spetta a ciascuno dei coniugi, al pubblico ministero e a chiunque vi abbia un interesse diretto e legittimo. L'azione può essere proposta anche dopo lo scioglimento del matrimonio.

L'azione di nullità del matrimonio non si prescrive, salvo nei casi previsti dagli articoli 44 e 46 del presente Codice.

Articolo 46

L'azione di nullità del matrimonio, per le cause previste dall'art. 35, dopo la guarigione del coniuge malato, spetta a ciascuno dei coniugi.

L'azione si prescrive trascorsi 6 mesi dalla guarigione del coniuge.

Articolo 47

Quando il coniuge è stato interdetto, l'azione di nullità del matrimonio può essere promossa dal suo tutore.

Articolo 48

L'azione di nullità del matrimonio non si trasmette agli eredi, salvo il caso in cui il giudizio sia iniziato

kur gjykimi ka filluar përpara vdekjes së bashkëshortit.

E drejta e trashëgimtarëve kufizohet vetëm për rastet që prekin rendin publik dhe jo për raste që kanë të bëjnë thjesht me mbrojtjen e të drejtave të bashkëshortëve, si lajthimi e kërcënimi.

Neni 49

Pasojat e pavlefshmërisë

Martesa që shpallet e pavlefshme me vendim të formës së prerë konsiderohet se nuk është lidhur.

Për bashkëshortin që nuk ka ditur shkakun e pavlefshmërisë së martesës, pasojat fillojnë nga data që vendimi merr formë të prerë.

Fëmijët e lindur nga një martesë që shpallet e pavlefshme, quhen si të lindur nga martesa dhe marrëdhëniet midis tyre dhe prindërve rregullohen si në rastet kur zgjidhet martesa.

TITULLI II

TË DREJTAT DHE DETYRIMET QË LINDIN NGA MARTESA

KREU I

prima della morte del coniuge.

L'azione in capo agli eredi viene limitata solo per motivi di ordine pubblico e non per quelli che riguardano solo la difesa dei diritti dei coniugi, quali l'errore o la minaccia.

Articolo 49

Conseguenze della nullità

Il matrimonio dichiarato nullo con sentenza passata in giudicato, si considera mai avvenuto.

Per il coniuge che ignorava la causa di nullità del matrimonio, le conseguenze iniziano a decorrere dal passaggio in giudicato della sentenza.

I figli nati da un matrimonio dichiarato nullo, si considerano nati nel matrimonio e i rapporti tra loro e i genitori vengono disciplinati come nei casi di scioglimento del matrimonio.

TITOLO II

I DIRITTI E I DOVERI NASCENTI DAL MATRIMONIO

CAPO I

TË DREJTAT DHE
DETYRIMET RECIPROKE TË
BASHKËSHORTËVE

Neni 50

Detyrimi për besnikëri, ndihmë
dhe bashkëpunim

Me martesë burri dhe gruaja
përfitojnë të njëjtat të drejta dhe
marrin përsipër të njëjtat detyrime.

Nga martesë lind detyrimi
reciprok për besnikëri, për ndihmë
morale dhe materiale, për
bashkëpunim në interes të familjes
dhe të bashkëjetesës.

Neni 51

Mbiemri i bashkëshortit

Bashkëshortët, kur lidhin
martesën, kanë të drejtë të
zgjedhin për të mbajtur si mbiemër
të përbashkët njërin nga mbiemrat
e tyre ose të mbajnë secili
mbiemrin e vet.

Mbiemri regjistrohet në regjistrin
e martesave.

Neni 52

Mbiemri i fëmijëve

Fëmija merr mbiemrin e
përbashkët të prindërve. Kur
prindërit kanë mbiemra të
ndryshëm, të gjithë fëmijët
mbajnë një mbiemër, atë që do të
vendosin prindërit me

I DIRITTI E I DOVERI
RECIPROCI DEI CONIUGI

Articolo 50

Obbligo di fedeltà, di assistenza e
collaborazione

Con il matrimonio il marito e la
moglie acquisiscono gli stessi
diritti e assumono i medesimi
doveri.

Dal matrimonio nasce l'obbligo
reciproco alla fedeltà,
all'assistenza morale e materiale,
alla collaborazione nell'interesse
della famiglia e della vita comune.

Articolo 51

Il cognome del coniuge

I coniugi, quando contraggono
matrimonio, hanno diritto di
scegliere di tenere come cognome
comune uno dei loro cognomi o di
mantenere ciascuno il proprio.

Il cognome viene registrato nel
registro dei matrimoni.

Articolo 52

Il cognome dei figli

Il figlio prende il cognome
comune dei genitori. Quando i
genitori hanno cognomi diversi,
tutti i figli mantengono lo stesso
cognome deciso dai genitori di
comune accordo. Quando non si

marrëveshje. Kur marrëveshja nuk arrihet, fëmijët mbajnë mbiemrin e të atit.

Neni 53

Detyrimi ndaj fëmijëve

Martesa vendos mbi të dy bashkëshortët detyrimin për të mbajtur, arsimuar dhe edukuar fëmijët, duke pasur parasysh aftësitë, prirjet natyrore dhe dëshirat e fëmijëve.

Neni 54

Kontributi i bashkëshortëve

Në qoftë se kontributi i bashkëshortëve për detyrimet që rrjedhin nga martesa nuk është rregulluar me kontratën martesore, ata do të kontribuojnë për nevojat e familjes në përputhje me kushtet dhe aftësitë e tyre

Neni 55

Vendbanimi i bashkëshortëve

Bashkëshortët kanë detyrimin e jetesës së përbashkët. Vendbanimi i familjes është vendi që bashkëshortët zgjedhin me marrëveshje të përbashkët.

Në rast mosmarrëveshjeje, secili nga bashkëshortët mund t'i drejtohet gjykatës, e cila, pasi dëgjon mendimet e të dy bashkëshortëve dhe, nëse është rasti, edhe mendimin e fëmijës që ka mbushur

raggiunge l'accordo, i figli mantengono il cognome del padre.

Articolo 53

Obbligo verso i figli

Il matrimonio impone ad entrambi i coniugi l'obbligo di mantenere, istruire, educare i figli, nel rispetto delle loro capacità, inclinazioni naturali e aspirazioni.

Articolo 54

Contributo dei coniugi

Qualora il contributo dei coniugi in ordine ai doveri nascenti dal matrimonio non è stato disciplinato con un accordo matrimoniale, ciascuno di loro contribuisce ai bisogni della famiglia in proporzione alle proprie condizioni e capacità.

Articolo 55

Residenza dei coniugi

I coniugi hanno l'obbligo della convivenza. La residenza familiare è il luogo che i coniugi scelgono di comune accordo.

In caso di disaccordo ciascuno dei coniugi può rivolgersi al tribunale, il quale, sentiti i coniugi, e se del caso i figli che abbiano compiuto quattordici anni, tenta di raggiungere una soluzione

moshën katërmbëdhjetë vjeç, mundohet të arrijë një zgjidhje me mirëkuptim.

Kur kjo nuk është e mundur, gjykata vendos zgjidhjen që e quan më të përshtatshme për kërkesat e familjes.

Neni 56

Largimi nga vendbanimi

E drejta për ndihmë morale dhe materiale e parashikuar në këtë Kod ndërpritet kundrejt bashkëshortit, që është larguar pa shkak nga vendbanimi familjar dhe refuzon të kthehet.

Në rast të mospërbushjes së detyrimeve që rrjedhin nga martesë, gjykata, sipas rrethanave, mund të urdhërojë sekuestrimin e të mirave të bashkëshortit të larguar, në masën e duhur.

Neni 57

Pëlqimi i bashkëshortit

Bashkëshortët nuk mund të disponojnë banesën bashkëshortore dhe pajisjet e saj pa pëlqimin e tjetrit, cilido qoftë regjimi pasuror martesor.

Bashkëshorti që nuk ka dhënë pëlqimin për veprimin juridik të kryer nga tjetri, lidhur me banesën

concordata.

Ove ciò non sia possibile, il tribunale adotta la soluzione che ritiene più adeguata alle esigenze della famiglia.

Articolo 56

Allontanamento dalla casa familiare

Il diritto all'assistenza morale e materiale previsto dal presente Codice è sospeso nei confronti del coniuge che, allontanatosi senza giusta causa dalla residenza familiare rifiuta di tornarvi.

In caso di inadempimento degli obblighi nascenti dal matrimonio, il tribunale, secondo le circostanze, può ordinare il sequestro dei beni del coniuge allontanatosi, nella misura atta a garantire l'adempimento degli obblighi.

Articolo 57

Consenso del coniuge

I coniugi non possono disporre della casa familiare e dei suoi arredi senza il consenso dell'altro, qualunque sia il regime patrimoniale scelto.

Il coniuge che non ha prestato il suo consenso in ordine ad un atto giuridico compiuto dall'altro, può

bashkëshortore, mund të kërkojë anulimin e tij brenda 1 viti nga data kur ai ka marrë njoftim për këtë veprim juridik, por jo më tepër se 1 vit nga data që regjimi pasuror martesor ka marrë fund.

Neni 58

Autorizimi i gjykatës

Çdo bashkëshort mund të autorizohet nga gjykata për të kryer një veprim juridik, për të cilin bashkëpunimi ose pëlqimi i bashkëshortit tjetër do të ishte i nevojshëm, në qoftë se ky i fundit nuk është në gjendje të shprehë vullnetin e tij ose në qoftë se refuzimi i tij vjen në kundërshtim me interesin e familjes.

Veprimi juridik i kryer si më sipër, mund të kundërshtohet nga bashkëshorti, pëlqimi i të cilit nuk është marrë, për të mos e ngarkuar atë me asnjë detyrim.

Neni 60

Veprime pa pëlqimin e bashkëshortit

Secili nga bashkëshortët mund të kryejë vetë, pa pëlqimin e bashkëshortit tjetër, veprimet juridike që kanë të bëjnë me mbajtjen e familjes ose me edukimin e fëmijëve. Për detyrimet e marra përsipër nga njëri bashkëshort, detyrohet

chiedere l'annullamento entro 1 anno dalla data in cui ha avuto notizia dell'atto giuridico, ma non oltre 1 anno dalla data di scioglimento del regime patrimoniale coniugale.

Articolo 58

Autorizzazione del tribunale

Ciascun coniuge può essere autorizzato dal tribunale al compimento di un atto giuridico, per il quale la collaborazione o il consenso dell'altro coniuge sarebbe necessario, qualora quest'ultimo non sia in grado di esprimere la sua volontà o qualora il suo rifiuto vada contro l'interesse della famiglia.

L'atto giuridico compiuto come sopra, può essere opposto dal coniuge, il cui consenso non è stato ottenuto, al fine di non gravarlo di alcun obbligo.

Articolo 60

Atti compiuti senza il consenso del coniuge

Ciascuno dei coniugi può compiere, senza il consenso dell'altro coniuge, atti giuridici riguardanti il mantenimento e l'educazione dei figli. Per le obbligazioni assunte da un coniuge, è obbligato in solido

solidarisht edhe bashkëshorti tjetër.

Përgjegjësia solidare nuk ka vend për shpenzimet haptazi të tepërta, duke pasur parasysh mënyrën e jetesës në familje, dobishmërinë e veprimit të kryer, si dhe mirëbesimin ose keqbesimin e personave të tretë kontraktues.

Neni 61

Masat urgjente

Në qoftë se njëri nga bashkëshortët nuk plotëson në mënyrë të dukshme detyrimet e tij dhe vë në rrezik interesat e familjes, gjykata, me kërkesën e bashkëshortit tjetër, mund të përcaktojë të gjitha masat urgjente që lidhen me ta.

Zgjatja e masave të parashikuara në këtë nen duhet të jetë e përcaktuar dhe në asnjë rast të mos i kalojë 3 vjet.

Neni 62

Masat kundër dhunës

Bashkëshorti ndaj të cilit ushtrohet dhunë, ka të drejtë t'i drejtohet gjykatës me kërkesë për vendosjen si masë urgjente largimin e bashkëshortit, që ushtron dhunë, nga banesa bashkëshortore.

Neni 63

Disponimi i të ardhurave

anche l'altro coniuge.

La responsabilità solidale non si applica per le spese eccessivamente esorbitanti, tenendo in considerazione le condizioni di vita del nucleo familiare, l'utilità dell'atto compiuto, nonché la buona fede o mala fede dei terzi contraenti.

Art. 61

Provvedimenti urgenti

Qualora uno dei coniugi non adempie fattivamente ai suoi obblighi e mette in pericolo gli interessi della famiglia, il tribunale, a seguito di domanda dell'altro coniuge, può emettere i provvedimenti urgenti che li riguardano.

La durata dei provvedimenti previsti dal presente articolo deve essere determinata e in nessun caso può superare i 3 anni.

Articolo 62

Provvedimenti contro la violenza

Il coniuge nei cui confronti viene esercitata violenza, ha diritto di adire il tribunale e chiedere il provvedimento urgente di allontanamento del coniuge violento dalla casa familiare.

Articolo 63

Amministrazione del patrimonio

Secili nga bashkëshortët mund të ushtrojë lirisht një profesion, të disponojë të ardhurat nga puna dhe të ardhurat e tjera, sipas regjimit pasuror martesor përkatës, pasi të ketë kontribuar në detyrimet që rrjedhin nga martesa.

Neni 64

Administrimi i sendeve vetjake

Secili nga bashkëshortët ka të drejtën e administrimit dhe të tjetërsimit lirisht të sendeve të tij vetjake, pa qenë nevoja e pëlqimit të bashkëshortit tjetër.

TITULLI III

REGJIMET PASURORE MARTESORE

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 66

Regjimi pasuror martesor i bashkëshortëve

Regjimi pasuror martesor i

Ciascuno dei coniugi può esercitare liberamente una professione, disporre dei proventi del proprio lavoro e di altri proventi, secondo il regime patrimoniale scelto, dopo avere contribuito agli obblighi derivanti dal matrimonio.

Articolo 64

Amministrazione dei beni personali

Ciascuno dei coniugi ha il diritto di amministrare ed alienare liberamente i suoi beni personali, senza la necessità del consenso dell'altro coniuge.

TITOLO III

REGIMI PATRIMONIALI DELLA FAMIGLIA

CAPO I

DISPOSIZIONI GENERALI

Articolo 66

Regime patrimoniale legale tra i coniugi

Il regime patrimoniale dei coniugi

bashkëshortëve rregullohet me ligj, në mungesë të marrëveshjes së veçantë, ku bashkëshortët parashikojnë regjimin që dëshirojnë, i cili nuk duhet të vijë në kundërshtim me dispozitat e këtij Kodi dhe legjislacionit përkatës

Neni 67

Të drejta të pashmangshme

Bashkëshortët nuk mund t'i shmangen të drejtave dhe detyrimeve që rrjedhin për ta nga martesja, si dhe përgjegjësisë prindërore dhe rregullave të administrimit ligjor dhe të kujdestarisë.

Neni 68

Përfaqësimi i bashkëshortit

Secili nga bashkëshortët mund t'i japë të drejtën bashkëshortit tjetër për ta përfaqësuar gjatë regjimit pasuror martesor, sipas dispozitave të Kodit Civil.

Mandati i përfaqësimit mund të revokohet në çdo kohë

Neni 69

Forma e kontratës

Kontrata martesore bëhet me akt noterial, në prani dhe me pëlqimin e njëkohshëm të dy bashkëshortëve të ardhshëm ose të përfaqësuesve të tyre.

è regolato dalla legge, in mancanza di diversa convenzione speciale, con cui i coniugi prescrivono il regime scelto, il quale non può andare contro le disposizioni del presente Codice e della legislazione speciale in materia.

Articolo 67

Diritti inderogabili

I coniugi non possono derogare ai diritti e ai doveri che derivano dal matrimonio, nonché alla responsabilità genitoriale e alle norme sull'amministrazione di sostegno e la tutela.

Articolo 68

Rappresentanza del coniuge

Ciascuno dei coniugi può concedere all'altro il diritto di rappresentarlo durante il regime patrimoniale familiare, secondo le disposizioni del presente Codice.

Il mandato di rappresentanza può essere revocato in ogni momento

Articolo 69

Forma della convenzione matrimoniale

La convenzione matrimoniale deve essere stipulata con atto notarile, in presenza e con il consenso simultaneo di entrambi i futuri coniugi o dei loro

Në çastin e nënshkrimit të kontratës, noteri i lëshon palëve një akt noterial, i cili përmban identitetin e plotë, adresën e bashkëshortëve të ardhshëm dhe datën e lidhjes së kontratës.

Noteri ka detyrimin të depozitojë kopje të kontratës në zyrën e gjendjes civile para lidhjes së martesës.

Në qoftë se në aktin e martesës tregohet se bashkëshortët nuk kanë lidhur kontratë, ata do të konsiderohen kundrejt të tretëve si të martuar nën regjimin pasuror martesor të bashkësisë ligjore.

Neni 70

Në rastin e martesës së të miturit, sipas nenit 7 paragrafi i dytë, zbatohet regjimi pasuror martesor i bashkësisë ligjore derisa të mbushë moshën 18 vjeç, çast pas të cilit mund të kërkohet ndryshimi i regjimit ligjor të pasurisë

Neni 71

Në qoftë se një nga bashkëshortët ushtron veprimtari tregtare, ndryshimet në kontratën e martesës lidhur me veprimtarinë tregtare duhet të depozitohen, në çdo rast, edhe në regjistrin tregtar.

rappresentanti.

Al momento della sottoscrizione della convenzione, il notaio rilascia alle parti un atto notarile, il quale contiene le generalità, l'indirizzo dei futuri coniugi e la data della sottoscrizione della convenzione.

Il notaio ha l'obbligo di depositare copia della convenzione presso l'ufficio dello stato civile prima della celebrazione del matrimonio.

Qualora a margine dell'atto di matrimonio non risulta annotato che i coniugi hanno sottoscritto una convenzione matrimoniale, essi si considerano, nei confronti di terzi, come sposati in regime di comunione dei beni.

Articolo 70

In caso di matrimonio di un minore, in base all'art. 7 comma 2, si applica il regime patrimoniale della comunione dei beni fino al compimento del diciottesimo anno di età, dopodiché si può chiedere la modifica del regime patrimoniale.

Articolo 71

Se uno dei coniugi esercita attività d'impresa, le modifiche della convenzione matrimoniale inerenti l'attività d'impresa devono depositarsi, in ogni caso, anche nel registro delle imprese.

Efektet për personat e tretë fillojnë nga çasti i depozitimit të ndryshimit, parashikuar në paragrafin e parë.

Neni 72

Bashkëshortët mund të bien dakord, në interes të familjes, për ta ndryshuar pjesërisht ose tërësisht regjimin pasuror martesor vetëm pas kalimit të 2 vjetëve të zbatimit të tij.

Ndryshimet, në këtë rast, duhet të bëhen në të njëjtën formë që kërkohet për kontratën fillestare të martesës.

Ndryshimi i regjimit pasuror martesor ka efekt kundrejt të tretëve, 3 muaj pasi ndryshimi të jetë depozituar në regjistrin ku është pasqyruar akti i martesës.

Në mungesë të këtij shënimi, ndryshimi nuk kundërshtohet nga të tretët, në qoftë se në aktet e bëra midis tyre, bashkëshortët kanë deklaruar se kanë ndryshuar regjimin pasuror martesor.

Gli effetti nei confronti dei terzi decorrono dal momento del deposito della modifica, previsto nel primo paragrafo.

Articolo 72

I coniugi possono raggiungere un accordo, nell'interesse della famiglia, per modificare parzialmente o integralmente il regime patrimoniale del matrimonio, decorsi due anni dalla sua attuazione.

Le modifiche, in questo caso, devono avvenire nella stessa forma richiesta per la convenzione matrimoniale.

La modifica del regime patrimoniale del matrimonio ha effetti nei confronti dei terzi, decorsi 3 mesi dal deposito della modifica nel registro dove è iscritto l'atto di matrimonio.

In mancanza di questa annotazione, la modifica non può essere contestata dai terzi, nel caso in cui, negli atti conclusi tra di loro, i coniugi hanno dichiarato di aver modificato il regime patrimoniale del matrimonio.

KREU II
REGJIMI PASUROR
MARTESOR NË BASHKËSI

Neni 73

Bashkësia ligjore

Regjimi pasuror martesor i bashkësisë ligjore zbatohet kur bashkëshortët nuk kanë lidhur kontratë për regjim tjetër pasuror martesor.

Neni 74

Përbërja e bashkësisë

Bashkësia përbëhet nga:

- a) pasuria e fituar nga të dy bashkëshortët, së bashku ose veç e veç, gjatë martesës;
- b) të ardhurat nga veprimtaria e veçantë e çdo bashkëshorti gjatë martesës, nëse nuk janë konsumuar deri në mbarimin e bashkëpronësisë;
- c) frytet e pasurisë së çdo bashkëshorti, që janë marrë dhe nuk janë konsumuar deri në mbarimin e bashkëpronësisë;
- ç) veprimtaria tregtare e krijuar gjatë martesës.

Në rast se veprimtaria tregtare para lidhjes së martesës i përkiste vetëm njërit prej bashkëshortëve,

PARTE II
IL REGIME PATRIMONIALE
DELLA COMUNIONE NEL
MATRIMONIO

Articolo 73

La comunione legale

Il regime patrimoniale matrimoniale della comunione legale si applica quando i coniugi non hanno stipulato una convenzione per altro regime patrimoniale.

Articolo 74

Oggetto della comunione

La comunione è costituita da:

- a) il patrimonio accumulato dai due coniugi, insieme oppure separatamente, durante il matrimonio;
- b) i proventi dell'attività separata di ciascuno dei coniugi durante il matrimonio, qualora non siano stati consumati al momento dello scioglimento della comunione;
- c) i frutti del patrimonio di ciascuno dei coniugi, percepiti e non consumati al momento dello scioglimento della comunione;
- ç) le attività commerciali create durante il matrimonio.

Nel caso in cui l'attività commerciale prima del matrimonio apparteneva solo ad

por gjatë martesës drejtohet nga të dy bashkëshortët, bashkësia përfshin vetëm fitimet dhe shtimin e prodhimit.

Neni 75

Pasuria e caktuar për administrimin e veprimtarisë tregtare

Pasuria e krijuar gjatë martesës, e caktuar për administrimin e veprimtarisë tregtare të njërit prej bashkëshortëve dhe shtesat e prodhimit të saj janë objekt i bashkëpronësisë vetëm nëse ekzistojnë si të tilla në çastin e mbarimit të martesës.

Neni 76

Pasuria e bashkëshortëve prezumohet si e përbashkët, me përjashtim të rastit kur bashkëshorti provon karakterin e saj vetjak.

Neni 77

Pasuria vetjake

Pasuri vetjake e bashkëshortit që nuk bën pjesë në bashkësi është:
a) pasuria, e cila para lidhjes së martesës ishte në bashkëpronësi të bashkëshortit me persona të tjerë ose kundrejt së cilës ai ishte titullar i një të drejte reale përdorimi;

uno dei coniugi, ma durante il matrimonio viene gestita da entrambi i coniugi, la comunione include solo gli utili e gli incrementi della produzione.

Articolo 75

I beni destinati all'esercizio dell'attività commerciale

I beni accumulati durante il matrimonio, destinati all'esercizio dell'attività commerciale di uno dei coniugi e i relativi incrementi si considerano oggetto della comunione solo se sussistono al momento dello scioglimento del matrimonio.

Articolo 76

Il patrimonio dei coniugi si presume in comunione, ad eccezione del caso in cui il coniuge dimostra la sua natura personale.

Articolo 77

Beni personali

I beni personali del coniuge che non rientrano in comunione sono:
a) i beni che prima del matrimonio erano in proprietà con terzi ovvero quelli di cui era titolare di un diritto reale di godimento;
b) i beni acquisiti durante il

b) pasuria e fituar gjatë martesës me anë të dhurimit, të trashëgimisë ose legut, kur në aktin e dhurimit ose në testament nuk përcaktohet se ato janë dhënë në favor të bashkësisë;

c) pasuritë e përdorimit ngushtësisht vetjak të secilit bashkëshort dhe pasuritë e fituara si aksesore të pasurisë vetjake;

ç) mjetet e nevojshme të punës për ushtrimin e profesionit të njërit prej bashkëshortëve, përveç atyre që janë caktuar për administrimin e një veprimtarie tregtare;

d) pasuria e fituar nga shpërblimi i dëmit vetjak, me përjashtim të të ardhurave që rrjedhin nga pensioni i fituar për shkak të humbjes së pjesshme ose të plotë të aftësisë për punë;

dh) pasuria e fituar nga tjetërsimi i pasurive vetjake të sipërpërmendura;

e) shkëmbimi i tyre, kur kjo është deklaruar shprehimisht në aktin e blerjes.

Neni 78

Bashkësia mund të përfitojë kompensim, pas mbarimit të saj, për të ardhurat dhe pasuritë që bashkëshorti ka neglizhuar të marrë ose për ato që ai ka shpenzuar në keqbesim.

Kërkesa për kompensim duhet të paraqitet nga bashkëshorti i interesuar para mbarimit të

matrimonio per effetto di donazione, successione o legato, quando nell'atto di donazione o nel testamento non sia specificato che essi sono attribuibili alla comunione;

c) i beni di uso strettamente personale di ciascuno dei coniugi, nonché quelli acquisiti come accessori dei beni personali;

ç) i beni strumentali necessari all'esercizio della professione di uno dei coniugi, esclusi quelli destinati all'amministrazione di un'attività commerciale;

d) i beni ottenuti a titolo di risarcimento del danno, con eccezione di quelle entrate che derivano dalla pensione attinente alla perdita parziale o totale della capacità lavorativa;

dh) i beni acquisiti dall'alienazione dei beni personali sopra citati;

e) il loro scambio, purché ciò sia espressamente dichiarato nell'atto dell'acquisto.

Articolo 78

La comunione può ottenere un rimborso, dopo la sua cessazione, per le entrate e i beni che il coniuge ha trascurato di ottenere oppure per quelli che egli ha speso in malafede.

La richiesta di rimborso deve essere presentata dal coniuge interessato prima che sia concluso

procedurës të ndarjes së pasurisë.

Neni 79

E drejta e kompensimit

Pasuria e fituar në shkëmbim të një pasurie, e cila i përkiste individualisht (non tradotto) njërit prej bashkëshortëve, është pasuri vetjake, me përjashtim të kompensimit që i bëhet bashkësisë ose e kundërta, kur nga shkëmbimi rezulton të ketë diferenca.

Nëse diferenca në ngarkim të bashkësisë është më e madhe se vlera e pasurisë vetjake të tjetërsuar, pasuria e fituar në këtë shkëmbim i përket bashkësisë, përveç kompensimit në favor të pasurisë vetjake të bashkëshortit.

Neni 80

Të ardhurat e përfituara, si pasojë e një ankandi ose forme tjetër, të një pasurie të paluajtshme, ku njëri nga bashkëshortët është bashkëpronar në pjesë të pandarë, nuk përbën pasuri të fituar gjatë martesës, me përjashtim të kompensimit që duhet t'i bëhet bashkësisë për shpenzimin që ajo ka bërë.

il procedimento per la divisione del patrimonio

Articolo 79

Il diritto al rimborso

I beni acquisiti con il prezzo di trasferimento di un bene personale di uno dei coniugi, è bene proprio, con eccezione del rimborso che viene effettuato in favore della comunione oppure il contrario, quando dallo scambio risulta che ci sia una differenza di prezzo.

Se la differenza a carico della comunione è più grande del valore del patrimonio proprio alienato, il patrimonio acquisito in questo scambio appartiene alla comunione, con eccezione del rimborso in favore del patrimonio personale del coniuge.

Articolo 80

Le somme conseguite a seguito di un'asta o altra modalità di un bene immobile del quale uno dei coniugi è comproprietario, non costituiscono patrimonio acquisito durante il matrimonio, ad eccezione del rimborso che deve essere fatto in favore della comunione per le somme prelevate.

Neni 81

Detyrimet mbi bashkësinë

Bashkëshortët përgjigjen mbi pasurinë në bashkësi:

- a) për të gjitha barrët dhe detyrimet që rëndojnë mbi ta në çastin e fitimit të pronësisë;
- b) për të gjitha shpenzimet e administrimit të pasurisë së përbashkët;
- c) për të gjitha shpenzimet për mbajtjen e familjes dhe për çdo detyrim të kontraktuar nga bashkëshortët, qoftë dhe veçmas, që është në interes të familjes;
- ç) për çdo detyrim tjetër kontraktues ose jokontraktues, me përjashtim të detyrimeve të përcaktuara si vetjake në këtë Kod.

Neni 82

Detyrimet që bashkëshortët kanë para lidhjes së martesës ose që rëndojnë trashëgimitë dhe dhurimet që fitojnë gjatë martesës mbeten detyrime vetjake.

Neni 83

Kreditorët e bashkëshortit, në rastin e nenit 82, mund t'i kërkojnë pagesat e tyre fillimisht mbi pasurinë vetjake dhe të ardhurat e bashkëshortit debitor.

Ata mund të kërkojnë dhe vënien

Articolo 81

Obblighi gravanti sui beni della comunione

I coniugi in regime di comunione dei beni rispondono:

- a) di tutti i pesi e gli oneri gravanti su di essi al momento dell'acquisto dei beni;
- b) di tutte le spese di amministrazione del patrimonio comune;
- c) delle spese per il mantenimento della famiglia e per ogni obbligazione contratta dai coniugi, anche separatamente, nell'interesse della famiglia;
- ç) di ogni altra obbligazione contrattuale o non contrattuale, ad eccezione di quelle definite come personali da questo Codice.

Articolo 82

Le obbligazioni contratte dai coniugi prima del matrimonio o da cui sono gravate le donazioni e le successioni conseguite durante il matrimonio rimangono obbligazioni proprie.

Articolo 83

I creditori particolari di uno dei coniugi, nel caso dell'articolo 82, possono agire inizialmente sui beni propri e il reddito del coniuge debitore.

Questi possono chiedere anche il

sequestro mbi pasurinë e bashkësisë, atëherë kur pasuritë e luajtshme që i përkasin debitorit të tyre datën e lidhjes së martesës ose që i fitojnë me trashëgimi ose me dhurim janë përzier me pasurinë në bashkësi dhe nuk mund të identifikohen, sipas këtij Kodi

Neni 84

Bashkëshortët përgjigjen mbi pasurinë në bashkësi deri në gjysmën e vlerës së saj, kundrejt kreditorëve vetjakë të çdo bashkëshorti, kur pasuria vetjake e tij nuk mjafton për përmbushjen e:

- detyrimeve që ai ka marrë përsipër vetëm për administrimin e pasurisë në bashkësi, jashtë kufijve të tagrave të tij të administrimit;
- detyrimeve të tij vetjake, cilido qoftë çasti i lindjes së tyre.

Paragrafi i mësipërm nuk zbatohet, nëse ka pasur mashtrim nga bashkëshorti debitor dhe keqbesim nga kreditori.

Neni 85

Në rast se detyrimi vetjak i njërit bashkëshort është shlyer nga bashkësia, ai detyrohet të bëjë

sequestro di beni della comunione, quando i beni mobili che appartengono al loro debitore alla data del matrimonio o conseguiti per eredità o donazione sono accomunati con i beni della comunione e non possono essere identificati, secondo questo Codice.

Articolo 84

I coniugi rispondono con il patrimonio in comunione, fino alla metà del suo valore, nei confronti dei creditori propri di ciascun coniuge, quando il patrimonio personale non risulta sufficiente per l'adempimento:

- delle obbligazioni contratte dopo il matrimonio per il compimento di atti eccedenti l'ordinaria amministrazione del patrimonio comune, senza il necessario consenso dell'altro;
- delle obbligazioni suoi personali, sorte in qualunque momento.

Il predetto paragrafo non si applica, se c'è stato inganno da parte del coniuge debitore e malafede da parte del creditore.

Articolo 85

Nel caso in cui l'obbligazione propria di uno dei coniugi sia stata estinta dalla comunione, egli

kompensimin e bashkësisë.

Neni 86

Të ardhurat vetjake të një bashkëshorti nuk mund të preken nga kreditorët e bashkëshortit tjetër, vetëm nëse detyrimi ka qenë i kontraktuar për mirëmbajtjen e banesës dhe të familjes, sipas nenit 81 të këtij Kodi.

Neni 87

Detyrimet e kontraktuara veçmas nga bashkëshortët

Në rastin kur detyrimi është kontraktuar në interesin vetjak të njërit prej bashkëshortëve dhe ai është shlyer nga pasuria në bashkësi, bashkëshorti përfitues detyrohet të bëjë kompensimin e bashkësisë.

Neni 88

Në rast se nga pasuria në bashkësi janë paguar gjyba ose dëmshpërblime, për të cilat është detyruar njëri prej bashkëshortëve për shkak të një dënimi penal ose administrativ, ai detyrohet të kompensojë pasurinë në bashkësi.

Bashkësia ka të drejtën për kompensim nëse detyrimi që

dovrebbe restituire la rispettiva somma alla comunione.

Articolo 86

I redditi propri di un coniuge non possono essere aggrediti dai creditori dell'altro coniuge, solo se l'obbligazione sia stata contratta per il mantenimento della casa e della famiglia, secondo l'articolo 81 di questo Codice.

Articolo 87

Le obbligazioni contrattate in proprio dai coniugi

Nel caso in cui l'obbligazione venga contratta nell'interesse proprio di uno dei coniugi e venga estinta dal patrimonio comune, il coniuge beneficiario è obbligato a rimborsare la comunione.

Articolo 88

Nel caso in cui dal patrimonio in comunione siano state pagate multe o risarcimenti, per le quali risulta obbligato solo uno dei coniugi a causa di una condanna penale o amministrativa, egli è obbligato a rimborsare la comunione.

La comunione ha diritto al

bashkësia ka shlyer ishte kontraktuar nga njëri prej bashkëshortëve nëkundërshtim me detyrimet që i imponon martesë.

Neni 89

Detyrimet solidare të bashkëshortëve me pasurinë në bashkësi

Kur një detyrim vjen në bashkësi për shkak të njërit bashkëshort, ai nuk mund të kërkohet mbi pasuritë vetjake të bashkëshortit tjetër.

Nëse ka detyrime solidare të të dy bashkëshortëve, ai mund të kërkohet mbi pasurinë në bashkës

Neni 90

Administrimi i bashkësisë

Secili bashkëshort ka të drejtën e administrimit të zakonshëm të pasurisë në bashkësi.

Secili bashkëshort është përfaqësues ligjor edhe i bashkëshortit tjetër përpara organeve administrative dhe gjyqësore për çështje që kanë të bëjnë me administrimin e zakonshëm të pasurisë në bashkësi.

rimborso se l'obbligazione che la comunione ha estinto era contratta da uno dei coniugi in contrasto con i doveri che gli impone il matrimonio.

Articolo 89

Le obbligazioni solidali dei coniugi in comunione dei beni

Quando un'obbligazione cade in comunione a causa di uno dei coniugi, non può essere addebitata al patrimonio personale dell'altro coniuge.

Se ci sono obbligazioni solidali di entrambi i coniugi, si possono addebitare al patrimonio in comunione.

Articolo 90

Amministrazione della comunione

Ognuno dei coniugi ha il diritto dell'amministrazione ordinaria dei beni in comunione.

Ogni coniuge è rappresentante legale anche dell'altro coniuge dinanzi agli organi amministrativi e giudiziari per questioni inerenti l'amministrazione ordinaria della comunione.

Il compimento degli atti eccedenti

Kryerja e veprimeve që kapërcejnë administrimin e zakonshëm u takon bashkërisht të dy bashkëshortëve.

Neni 91

Administrimi nga një bashkëshort

Në rast largësie ose pengese tjetër të njërit bashkëshort dhe në mungesë të prokurës ose autorizimit të gjykatës, bashkëshorti tjetër mund të kryejë veprimet që janë të nevojshme edhe në rastin kur kërkohet pëlqimi i të dy bashkëshortëve, sipas nenit 90 të këtij Kodi.

Neni 92

Refuzimi i pëlqimit

Nëse njëri prej bashkëshortëve refuzon të japë pëlqimin për kryerjen e një veprimi të administrimit të jashtëzakonshëm ose për veprime të tjera, për të cilat kërkohet pëlqimi, bashkëshorti tjetër mund t'i drejtohet gjykatës për të marrë autorizimin.

Gjykata vendos dhënien e autorizimit kur kryerja e veprimit është e nevojshme për interesa të familjes ose të veprimtarisë tregtare që bën pjesë në bashkësi.

l'ordinaria amministrazione spetta congiuntamente ad entrambi i coniugi.

Articolo 91

Amministrazione affidata ad uno solo dei coniugi

In caso di allontananza o altro impedimento di uno dei coniugi, e in mancanza di una procura o autorizzazione del tribunale, l'altro coniuge può compiere gli atti necessari per i quali è richiesto il consenso di entrambi i coniugi, secondo l'articolo 90 di questo Codice.

Articolo 92

Il rifiuto del consenso

Se uno dei coniugi rifiuta di dare il consenso per compiere un atto di straordinaria amministrazione o per altri atti, per i quali si chiede il consenso, l'altro coniuge può rivolgersi al tribunale per avere l'autorizzazione.

Il tribunale rilascia l'autorizzazione quando il compimento dell'atto è necessario per gli interessi della famiglia o l'esercizio d'impresa facente parte della comunione.

Neni 93

Zëvendësimi në administrim

Nëse njëri nga bashkëshortët, për një kohë të vazhdueshme, ndodhet jashtë gjendjes për të shprehur vullnetin e tij, ose nëse administrimi i bashkësisë nga ana e tij dëshmon për paaftësi ose keqbesim, bashkëshorti tjetër mund t'i kërkojë gjykatës të zëvendësojë atë në ushtrimin e të drejtave të tij.

Bashkëshorti i privuar nga të drejtat e administrimit të bashkësisë mund t'i kërkojë gjykatës rikthimin e tyre, nëse provon se janë zhdukur shkaqet e përjashtimit të tij nga administrimi

Neni 94

Tejkalimi i të drejtave

Nëse njëri nga bashkëshortët tejkalon të drejtat e tij mbi pasurinë në bashkësi, mund të kërkohet nga bashkëshorti tjetër anulimi i veprimit, nëse më vonë ai nuk ka dhënë pëlqimin për këtë veprim.

Kjo padi mund të ngrihet brenda 1 viti nga data e marrjes dijeni për veprimin dhe, në çdo rast, jo më vonë se 1 vit nga mbarimi i bashkësisë.

Articolo 93

La sostituzione in amministrazione

Se uno dei coniugi, per un tempo continuo, risulta incapace di esprimere la sua volontà, o se l'amministrazione della comunione da parte sua testimonia per incompetenza o malafede, l'altro coniuge può chiedere al tribunale di sostituirlo nell'esercizio dei suoi diritti.

Il coniuge privato dei diritti di amministrazione della comunione può chiedere al tribunale di essere reintegrato, se prova il venire meno dei motivi che hanno determinato la sua esclusione dall'amministrazione.

Articolo 94

L'eccesso dei diritti

Se uno dei coniugi eccede i suoi diritti sui beni della comunione, l'altro coniuge può chiedere l'annullamento dell'azione, qualora successivamente non abbia dato il suo consenso.

L'azione può essere presentata entro 1 anno dalla conoscenza dell'atto e, in ogni caso, non più tardi di 1 anno dallo scioglimento della comunione.

Administrimi i pasurisë vetjake të bashkëshortit

Secili bashkëshort ka të drejtë të administrojë dhe të disponojë lirisht pasuritë vetjake.

Nëse gjatë martesës njëri nga bashkëshortët i beson tjetrit administrimin e pasurisë së tij vetjake, zbatohen rregullat e përfaqësimit.

Nëse njëri nga bashkëshortët administron pasurinë vetjake të tjetrit, me dijeninë e këtij të fundit dhe pa pasur kundërshtim nga ana e tij, konsiderohet se ka marrë një akt përfaqësimi në heshtje, që mbulon veprimet e administrimit dhe të përdorimit, me përjashtim të tagrit të disponimit.

Në këtë rast, ai përgjigjet kundrejt bashkëshortit tjetër me cilësinë e përfaqësuesit dhe, nëse është rasti, detyrohet të dorëzojë vetëm frytet që ekzistojnë, duke mos u përgjigjur për ato që janë konsumuar.

Nëse njëri nga bashkëshortët, me gjithë kundërshtimin e tjetrit, administron pasurinë e tij vetjake dhe kryen veprime lidhur me të, përgjigjet për dëmin e shkaktuar

L'amministrazione dei patrimonio personale del coniuge

Ciascun coniuge ha il diritto di amministrare e disporre liberalmente del proprio patrimonio personale.

Se durante il matrimonio uno dei coniugi affida all'altro l'amministrazione del suo patrimonio personale, si applicano le regole della rappresentanza.

Se uno dei coniugi amministra il patrimonio personale dell'altro, con il consenso di quest'ultimo e senza obiezioni da parte sua, si considera che abbia assunto tacitamente la sua rappresentanza che comprende le azioni di amministrazione e di uso, ad eccezione del diritto di disporre.

In questo caso, egli risponde nei confronti dell'altro coniuge in qualità di rappresentante e, nel caso, risulta obbligato a restituire solo i frutti esistenti, senza rispondere di quelli già consumati.

Se uno dei coniugi, nonostante il disaccordo dell'altro, amministra il suo patrimonio personale e compie azioni ad esso collegati, risponde del danno causato e per i frutti che dovevano derivare.

dhe për frytet që duhet të ishin marrë.

Në këtë rast, bashkëshorti i dëmtuar ka të drejtë të ngrejë padi për anulimin e veprimit të kryer, sipas kriterëve të përcaktuara në nenin 94 të këtij Kodi.

Neni 96

Mbarimi i bashkësisë

Bashkësia mbaron me:

- a) vdekjen e njërit prej bashkëshortëve, shpalljen i zhdukur ose i vdekur të njërit prej tyre, shpalljen të pavlefshme dhe zgjidhjen e martesës;
- b) pjesëtimin e pasurive;
- c) ndryshimin e regjimit pasuror martesor, kur sjell mbarimin e bashkësisë.

Neni 97

Ndalimi i pjesëtimit

Pjesëtimi i pasurisë nuk mund të bëhet gjatë vazhdimin të bashkësisë, edhe në rast të një marrëveshjeje të bashkëshortëve.

Neni 98

Pjesëtimi i pasurisë

In questo caso, il coniuge danneggiato può intentare una causa per l'annullamento dell'azione compiuta, secondo i criteri definiti nell'articolo 94 di questo Codice.

Articolo 96

Scioglimento della comunione

La comunione si scioglie con:

- a) la morte di uno dei coniugi, la dichiarazione di assenza o di morte presunta di uno di loro, la dichiarazione di nullità e lo scioglimento del matrimonio;
- b) la divisione dei beni;
- c) la variazione convenzionale del regime matrimoniale, quando comporta la fine della comunione.

Articolo 97

Il divieto di divisione

La divisione del patrimonio non può essere fatta durante la comunione, anche nel caso di un accordo tra i coniugi.

Articolo 98

La divisione del patrimonio

Pjesëtimi i pasurisë në bashkësi mund të kërkohet në gjykatë në rast paaftësie dhe administrimit të keq të njërës prej bashkëshortëve, kur mënyra e administrimit të pasurisë prej tij vë në rrezik interesat e bashkëshortit tjetër ose të familjes, ose kur njëri nga bashkëshortët nuk kontribuon për nevojat e familjes, në proporcion me gjendjen e tij dhe me aftësinë për punë dhe kur ka ndodhur një pjesëtim faktik i pasurisë në bashkësi.

Ndarja e pasurisë mund të kërkohet nga njëri prej bashkëshortëve ose nga përfaqësuesi i tij ligjor.

Kreditorët e njërës bashkëshort nuk mund të kërkojnë vetë ndarjen e pasurisë.

Vendimi i gjykatës për ndarjen ka fuqi që nga data kur është paraqitur kërkesa dhe i vendos bashkëshortët nën regjimin e pasurive martesore të ndara, të parashikuar në këtë Kod.

Neni 99

Kur procedura për pjesëtimin e pasurisë ka filluar, kreditorët mund të kërkojnë të njihen me kërkesën dhe dokumentet e paraqitura nga bashkëshortët, si dhe të ndërhyjnë në seancën

La divisione del patrimonio in comunione si può chiedere in tribunale in caso di incapacità e mala amministrazione di uno dei coniugi, quando il suo modo di amministrare mette in pericolo gli interessi dell'altro coniuge o della famiglia, oppure quando uno dei coniugi non contribuisce ai bisogni della famiglia, in misura proporzionale alle proprie sostanze e capacità di lavoro e quando c'è stata una divisione di fatto del patrimonio in comunione.

La divisione dei beni può essere richiesta da uno dei coniugi o dal suo legale rappresentante.

I creditori di uno dei coniugi non possono chiedere di propria iniziativa la divisione dei beni.

Il provvedimento del tribunale sulla divisione ha validità dalla data in cui è stata presentata la richiesta con l'effetto di instaurare tra i coniugi il regime patrimoniale di separazione dei beni, previsto in questo Codice.

Articolo 99

Quando la procedura per la divisione dei beni è iniziata, i creditori possono chiedere di prendere visione della richiesta e i documenti presentati dai coniugi, come anche di intervenire

gjyqësore për mbrojtjen e të drejtave të tyre.

Neni 100

Depozitimi

Kërkesa dhe vendimi i ndarjes së pasurisë duhet të depozitohen pranë zyrës së gjendjes civile dhe, nëse është rasti, edhe në regjistrin tregtar.

Vendimi shënohet në regjistrin e gjendjes civile, si dhe në origjinalin e kontratës së martesës.

Neni 101

Kompensimet

Secili nga bashkëshortët duhet të kompensojë shumat e marra nga pasuria në bashkësi, që janë përdorur për qëllime të ndryshme nga ai i përmbushjes së detyrimeve të parashikuara në nenin 81 të këtij Kodi.

Neni 102

Kompensimet dhe kthimet realizohen në çastin e mbarimit të bashkësisë.

Gjykata mund të autorizojë dhe të urdhërojë për ato në çdo çast nëse

all'udienza per la difesa dei loro diritti.

Articolo 100

Il deposito

La domanda e la decisione sulla divisione dei beni devono essere depositate presso l'ufficio dello stato civile e, se del caso, anche nel registro delle imprese.

Il provvedimento si annota nel registro dello stato civile, e anche nell'originale del contratto di matrimonio.

Articolo 101

I rimborsi

Ciascuno dei coniugi è tenuto a rimborsare alla comunione le somme prelevate dal patrimonio comune, che sono state utilizzate per fini diversi dall'adempimento delle obbligazioni previste dall'articolo 81 di questo Codice.

Articolo 102

I rimborsi e le restituzioni si effettuano al momento dello scioglimento della comunione.

Il tribunale può autorizzarli e ordinarli in ogni—momento se

e kërkon dhe e lejon interesi i familjes.

Neni 103

Pjesëtimi i pasurisë në bashkësi

Pjesëtimi i pasurisë në bashkësinë ligjore bëhet duke u nisur nga barazia e aktivitetit dhe pasivitetit të saj.

Pasi të jenë zbritur nga bashkësia detyrimet që ajo ka ndaj bashkëshortëve ose të tretëve, pasuria që mbetet ndahet në pjesë të barabarta midis bashkëshortëve.

Gjykata, në bazë të nevojave të fëmijëve dhe nga fakti se kujt do t'i besohen ata, mund të vendosë në favor të një bashkëshorti kalimin e një pjese të pasurisë së bashkësisë që i takon bashkëshortit tjetër.

Neni 104

Kur kompensimi bëhet në dobi të njërit bashkëshort, ky i fundit merr nga pasuria e bashkësisë një shumë të barabartë me vlerën që bashkësia i detyrohet atij.

Në qoftë se aktiviteti i pasurisë së bashkësisë është i pamjaftueshëm,

l'interesse della famiglia lo esige o lo consente.

Articolo 103

La divisione dei beni in comunione

La divisione dei beni della comunione legale si effettua ripartendo in parti uguali il suo attivo e passivo.

Dopo aver sottratto dalla comunione le obbligazioni che sussistono nei confronti dei coniugi o di terzi, il patrimonio rimanente si divide in parti uguali tra i coniugi.

Il tribunale, in relazione alle necessità della prole e all'affidamento di essa, può disporre in favore di un coniuge il trasferimento di una parte del patrimonio della comunione che spetta all'altro coniuge.

Articolo 104

Quando il rimborso viene effettuato a favore di uno dei coniugi, quest'ultimo può prelevare beni comuni sino a concorrenza del proprio credito.

Nel caso in cui l'attivo patrimoniale non sia sufficiente,

bashkëshorti tjetër është i detyruar për diferencën.

Në rastet kur aktivi i pasurisë nuk është i mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet e bashkësisë ndaj të tretëve, kreditorët kanë të drejtë t'i drejtohen secilit prej bashkëshortëve, të cilët përgjigjen solidarisht.

Bashkëshorti që ka shlyer detyrimin e bashkësisë si më sipër, ka të drejtën e regresit ndaj bashkëshortit tjetër për pjesën e detyrimit të shlyer për llogari të tij.

Neni 105

Në fillim të procedurës së pjesëtimit të pasurisë në bashkësi, bashkëshortët ose trashëgimtarët e tyre kanë të drejtë të marrin pasurinë e luajtshme vetjake, që u përkiste para bashkësisë ose që ata e kanë fituar gjatë bashkësisë në formë trashëgimie ose dhurimi.

Në mungesë të provave të kundërta prezumohet se pasuria e luajtshme bën pjesë në bashkësi.

Neni 106

Marrja e vlerës në rast të mungesës së pasurisë së luajtshme

l'altro coniuge è obbligato per la differenza.

Nei casi in cui l'attivo patrimoniale non sia sufficiente ad adempiere le obbligazioni della comunione verso i terzi, i creditori hanno il diritto di rivolgersi ad ognuno dei coniugi, i quali rispondono in solido.

Il coniuge che ha adempiuto l'obbligazione della comunione come sopra, può esercitare il diritto di regresso nei confronti dell'altro coniuge per la parte dell'obbligazione adempiuta per suo conto.

Articolo 105

All'inizio del procedimento per la divisione dei beni, i coniugi o i loro eredi hanno il diritto di prelevare i beni mobili che appartenevano ai coniugi stessi prima della comunione o che sono ad essi pervenuti durante la comunione per successione o donazione.

In mancanza di prove contrarie si presume che i beni mobili facciano parte della comunione.

Articolo 106

Ottenimento del valore in mancanza dei beni mobili

Nëse pasuria e luajtshme nuk ekziston në natyrë, bashkëshorti ose trashëgimtarët e tij kanë të drejtë të marrin vlerën e saj duke zbritur amortizimin e tij nga përdorimi në bashkësi, me kusht që mungesa e pasurisë të ketë ardhur për shkak të konsumit për përdorim, për shkak të shkatërrimit ose humbjes së saj ose për çdo shkak që nuk mund t'i kundërvihet bashkëshortit tjetër.

Neni 107

Pjesëtimi i pasurisë së bashkëshortëve bëhet sipas këtij Kodi, Kodit Civil dhe Kodit të Procedurës Civile.

KREU III

BASHKËSIA ME KONTRATË

Neni 108

Bashkëshortët, në kontratën e martesës, mund të ndryshojnë bashkësinë ligjore me marrëveshje, e cila nuk duhet të vijë në kundërshtim me nenet 66 dhe 67 të këtij Kodi.

Bashkëshortët mund të bien dakord që:

Qualora i beni mobili non esistono in natura, il coniuge o i suoi eredi hanno il diritto di ottenere il loro valore sottraendo l'ammortamento dell'uso del bene in comune, a condizione che la mancanza del bene sia dovuta all'uso, alla distruzione o perdita dello stesso o per qualsiasi altra causa non attribuibile all'altro coniuge.

Articolo 107

La divisione dei beni dei coniugi si effettua secondo questo Codice, il Codice Civile ed il Codice della Procedura Civile.

TITOLO III

LA COMUNIONE CON CONTRATTO

Articolo 108

I coniugi, nel contratto del matrimonio, possono modificare di comune accordo il regime della comunione legale, che non deve essere in contrasto con gli articoli 66 e 67 di questo Codice.

I coniugi possono concordare:

a) che la comunione comprenda i beni mobili acquistati prima del matrimonio ed i proventi

- a) bashkësia të përfshijë pasuritë e luajtshme para martesës dhe fitimet nga pasuritë vetjake gjatë martesës;
- b) të ndryshohen rregullat lidhur me administrimin; c) të kenë pjesë jo të barabarta;
- ç) të ketë ndërmjet tyre bashkësi universale.

Rregullat e bashkësisë ligjore mbeten të zbatueshme për të gjitha pikat që nuk janë bërë objekt i kontratës së martesës ndërmjet palëve.

Neni 109

Kur bashkëshortët bien dakord që të ketë ndërmjet tyre bashkësi, sipas nenit 108 shkronja “a”, pasuria në bashkësi përbëhet nga pasuria në regjimin pasuror të bashkësisë ligjore, nga pasuria e luajtshme para martesës dhe fitimet nga pasuritë vetjake gjatë martesës.

Mbetet pasuri vetjake dhe nuk mund të përfshihet në bashkësi pasuria e luajtshme e parashikuar në shkronjat “c”, “ç”, “d” të nenit 77 të këtij Kodi.

Neni 110

Bashkëshortët, për detyrimet e tyre para martesës, përgjigjen mbi pasurinë në bashkësi deri në

dell'attività personale durante il matrimonio;

- b) di cambiare le regole riguardanti l'amministrazione;
- c) di possedere quote differenti;
- ç) di avere una comunione universale.

Le regole della comunione legale rimangono applicabili a tutte le altre questioni che non sono oggetto del contratto di matrimonio tra le parti.

Articolo 109

Quando i coniugi scelgono il regime della comunione dei beni, in base all'articolo 108 lettera “a”, la comunione si costituisce dal patrimonio in regime di comunione legale, dai beni mobili prima del matrimonio e dai frutti derivanti dai beni personali durante il matrimonio.

Non costituiscono oggetto della comunione e rimangono beni personali dei coniugi i beni mobili previsti nelle lettere “c”, “ç”, “d” dell'articolo 77 di questo Codice.

Articolo 110

I coniugi, in ordine agli obblighi assunti prima del matrimonio, rispondono con i beni della

kufirin e vlerës së pasurisë së tyre, e cila, në bazë të kontratës së lidhur, sipas këtij Kodi, është pjesë përbërëse e bashkësisë.

Neni 111

Administrimi i përbashket

Bashkëshortët mund të bien dakord që ta administrojnë së bashku bashkësinë. Në këtë rast, aktet e administrimit dhe të disponimit të pasurisë së bashkësisë bëhen me nënshkrimin e përbashkët të dy bashkëshortëve dhe përmbajnë detyrimin solidar të tyre.

Neni 112

Pjeset jo te barabarta

Bashkëshortët, në kontratën e martesës, mund të bien dakord të caktojnë pjesë jo të barabarta për pasurinë në bashkësi, ndryshe nga bashkësia ligjore.

Neni 113

Në rastet kur bashkëshortët, në kontratën e martesës, kanë përcaktuar pjesë jo të barabarta në bashkësi, ata ose trashëgimtarët e tyre i përballojnë detyrimet në

comunione fino al valore corrispondente alla loro quota che, in base al contratto stipulato, secondo questo Codice, è parte integrante della comunione.

Articolo 111

Amministrazione congiunta

I coniugi possono concordare di amministrare congiuntamente la comunione. In questo caso, gli atti di amministrazione e disposizione dei beni della comunione si effettuano con la sottoscrizione di entrambi i coniugi e prevedono l'obbligazione solidale degli stessi.

Articolo 112

Quote differenti

I coniugi, nel contratto di matrimonio, possono concordare di attribuirsi parti non uguali del patrimonio in comunione, diversamente da quanto previsto dalla comunione legale.

Articolo 113

Nei casi in cui i coniugi, nel contratto di matrimonio, abbiano indicato parti non uguali nella comunione, loro o i propri eredi rispondono delle obbligazioni in

raport me pasurinë që kanë në bashkësi ose që kanë përfituar nga bashkësia.

Çdo klauzolë e kontratës është e pavlefshme nëse detyron bashkëshortin me pjesë të kufizuar ose trashëgimtarët e tij të përballojnë një detyrim më të madh se pjesa e tyre në bashkësi ose të përjashtohen nga përballimi i detyrimit të tyre në raport me këtë pjesë.

Neni 114

Bashkësia universale

Bashkëshortët mund të vendosin në kontratën e martesës një bashkësi universale të pasurisë së tyre, të luajtshme dhe të paluajtshme, që ekziston dhe që do të vihet në të ardhmen, me përjashtim të pasurisë vetjake të parashikuar në shkronjat “c”, “ç” dhe “d” të nenit 77 të këtij Kodi.

Bashkësia universale përballon të gjitha detyrimet e bashkëshortëve, që ekzistojnë në çastin e lidhjes së kontratës dhe gjatë martesës.

KREU IV

REGJIMI I PASURIVE TË NDARA

proporzione alla loro quota o ai proventi della comunione.

Ogni clausola, che obbliga il coniuge con quota limitata, oppure i suoi eredi, a rispondere di un'obbligazione maggiore della propria quota in comunione oppure li esclude dall'obbligazione in relazione a tale quota, è nulla.

Articolo 114

La comunione universale

I coniugi possono prevedere nel loro contratto di matrimonio una comunione universale del loro patrimonio, mobiliare ed immobiliare, esistente e futuro, ad esclusione del patrimonio personale previsto dalle lettere “c”, “ç” e “d” dell'articolo 77 di questo Codice.

La comunione universale risponde delle obbligazioni dei coniugi esistenti al momento della stipula del contratto e durante il matrimonio.

TITOLO IV

REGIME DELLA SEPARAZIONE DEI BENI

Neni 115

Kur bashkëshortët kanë përcaktuar në kontratën e martesës regjimin e pasurive të ndara, secili prej tyre ruan të drejtën e administrimit, përdorimit dhe disponimit të lirë mbi pasurinë e tij.

Secili prej bashkëshortëve përballon vetë detyrimet që i kanë lindur atij, para ose gjatë martesës, me përjashtim të rastit të parashikuar në nenin 70 të këtij Kodi.

Neni 116

Detyrimet që rrjedhin nga martesë

Bashkëshortët kontribuojnë në detyrimet që rrjedhin nga martesë, sipas përcaktimit të kushteve në kontratën e martesës.

Në rast se kontrata e martesës nuk përmban asgjë lidhur me detyrimet që rrjedhin nga martesë, bashkëshortët kontribuojnë sipas nenit 54 të këtij Kodi.

Neni 117

Administrimi i pasurisë

Articolo 115

Se i coniugi hanno convenuto nel loro contratto di matrimonio il regime di separazione dei beni, ognuno di essi conserva il diritto dell'amministrazione, uso e libera disposizione del proprio patrimonio.

Ognuno dei coniugi risponde personalmente delle obbligazioni da lui contratte, prima o durante il matrimonio, ad esclusione dei casi previsti dall'articolo 70 di questo Codice.

Articolo 116

Le obbligazioni derivanti dal matrimonio

I coniugi rispondono delle obbligazioni derivanti dal matrimonio, in base delle condizioni previste nel contratto di matrimonio.

Nel caso in cui il contratto di matrimonio non prevede nulla riguardo alle obbligazioni derivanti dal matrimonio, i coniugi rispondono in base all'articolo 54 di questo Codice.

Articolo 117

Amministrazione del patrimonio

Në rast se gjatë martesës, njëri nga bashkëshortët i beson tjetrit administrimin e pasurisë së tij, zbatohen rregullat e përfaqësimit.

Bashkëshorti përfaqësues nuk është i detyruar të japë llogari për kthimin e fryteve, nëse prokura nuk e detyron shprehimisht për një gjë të tillë.

Neni 118

Nëse njëri nga bashkëshortët administron pasurinë e bashkëshortit tjetër, me dijeninë e këtij të fundit dhe pa pasur kundërshtim nga ana e tij, konsiderohet se ka marrë një mandat të heshtur, i cili mbulon veprimet lidhur me administrimin, por jo ato të disponimit.

Në këtë rast, bashkëshorti përfaqësues përgjigjet ndaj bashkëshortit tjetër vetëm për frytet që ekzistojnë dhe nuk përgjigjet për ato që janë konsumuar.

Nëse njëri nga bashkëshortët, me gjithë kundërshtimin e tjetrit, administron pasurinë e këtij të fundit ose kryen veprime lidhur me këtë pasuri, ai përgjigjet për dëmin dhe për frytet që duhet të ishin marrë.

Se durante il matrimonio uno dei coniugi affida all'altro l'amministrazione del proprio patrimonio, si applicano le regole della rappresentanza con procura.

Il coniuge rappresentante non è obbligato a rendere conto della restituzione dei frutti quando la procura non lo prevede espressamente.

Articolo 118

Se uno dei coniugi amministra il patrimonio dell'altro coniuge, con la consapevolezza di quest'ultimo e senza la sua opposizione, si considera investito di un tacito consenso, che include le azioni relative all'amministrazione, ma non quelle di disposizione.

In questo caso, il coniuge rappresentante risponde all'altro coniuge solo per i frutti esistenti e non per quelli consumati.

Se uno dei coniugi, nonostante l'opposizione dell'altro, amministra i beni di questo o comunque compie atti relativi a detti beni risponde dei danni e della mancata percezione dei frutti.

Neni 119

Pasuria e luajtshme që posedohet nga njëri prej bashkëshortëve ose nga të dy bashkëshortët prezumohet, në lidhje me kreditorët e secilit prej tyre, se i përket bashkëshortit debitor. Ky prezumim nuk është i vlefshëm në rast të ndërprerjes së jetesës së përbashkët.

Pasuria e luajtshme që posedohet nga të dy bashkëshortët prezumohet, në lidhje me njëritjetrin, se i përket të dy bashkëshortëve në pjesë të barabarta.

Pasuria e luajtshme, e paracaktuar për përdorim vetjak nga njëri prej bashkëshortëve, prezumohet se i përket këtij të fundit.

Neni 120

Me mbarimin e martesës për shkak të vdekjes së njërit bashkëshort, pjesëtimi i pasurisë ndërmjet bashkëshortëve me regjime pasurish të ndara, për sa i përket formës, ruajtjes së pandarë të sendit të papjesëtueshëm, radhës së preferencave, shitjes në ankand të sendeve të papjesëtueshme, efekteve të ndarjes, garancisë dhe diferencave, i nënshtrohet rregullave të trashëgimisë për ndarjen midis trashëgimtarëve.

Articolo 119

I beni mobili in possesso di uno dei coniugi o di entrambi si presumono, in relazione ai creditori di ciascuno di essi, appartenere al coniuge debitore. Questa presunzione non è valida in caso di interruzione della convivenza.

I beni mobili in possesso di entrambi i coniugi si presumono, uno in relazione all'altro, appartenere ad entrambi i coniugi in parti uguali.

I beni mobili, destinati ad uso personale di uno dei coniugi, si presumono appartenere a quest'ultimo.

Articolo 120

Con la fine del matrimonio a causa della morte di uno dei coniugi, la divisione del patrimonio tra i coniugi in regime di separazione dei beni, per quanto riguarda la forma, la conservazione per intero dell'oggetto non divisibile, l'ordine preferenziale, la vendita all'asta degli oggetti non divisibili, gli effetti della divisione, le garanzie e le differenze, è soggetta alle regole della divisione della comunione ereditaria.

Të njëjtat rregulla zbatohen dhe pas zgjidhjes së martesës, me përjashtim të radhës së preferencave. Mund të vendoset që diferenca e mundshme të paguhet me para në dorë.

Neni 121

Nëse martesa mbaron ose shpallet e pavlefshme dhe pasuria e njërit prej bashkëshortëve është shtuar nga lidhja e martesës, bashkëshorti tjetër, në rastin kur ai ka kontribuar në një mënyrë ose në një tjetër për këtë shtim, ka të drejtën të kërkojë kthimin e pjesës së shtuar nga kontributi i tij.

Neni 122

E drejta e parashikuar në nenin 121 i kalon trashëgimtarëve të bashkëshortit të vdekur, vetëm nëse njihet në kontratë ose për shkak të vazhdimit të një gjykimi të filluar.

Kjo e drejtë parashkruhet me kalimin e 2 vjetëve nga mbarimi ose shpallja e pavlefshme e martesës.

Le stesse regole si applicano anche dopo lo scioglimento del matrimonio ad esclusione dell'ordine preferenziale. Si può stabilire che l'eventuale differenza venga pagata con denaro in contanti.

Articolo 121

Se il matrimonio finisce o viene dichiarato nullo e il patrimonio di uno dei coniugi è aumentato come conseguenza del matrimonio, l'altro coniuge, nel caso avesse contribuito, in un modo o in un altro a questo aumento, ha il diritto di chiedere la restituzione della parte aumentata dal suo contributo.

Articolo 122

Il diritto previsto all'articolo 121 si trasmette agli eredi del coniuge defunto, solamente se riconosciuto nel contratto o a causa della prosecuzione di un giudizio già iniziato.

Questo diritto si prescrive con il decorso di 2 anni dalla fine o dalla dichiarazione di nullità del matrimonio.

TITULLI IV

MBARIMI I MARTESËS

KREU I

RASTET E MBARIMIT TË MARTESËS

Neni 123

Martesa mbaron me vdekjen e njërit nga bashkëshortët, me shpalljen e vdekjes së njërit bashkëshort ose me zgjidhjen e martesës së tyre.

Neni 124

Kur bashkëshorti që është shpallur i vdekur del se është gjallë, martesa e mbaruar me shpalljen e vdekjes bëhet përsëri e vlefshme, përveçse kur bashkëshorti tjetër ka lidhur martesë të re.

KREU II

RASTET E ZGJIDHJES SË MARTESËS

Pëlqimi reciprok i bashkëshortëve

Neni 125

Kur bashkëshortët bien dakord për zgjidhjen e martesës, i paraqesin

TITOLO IV

LA FINE DEL MATRIMONIO

CAPO I

I CASI DELLA FINE DEL MATRIMONIO

Articolo 123

Il matrimonio si scioglie con la morte di uno dei coniugi, con la dichiarazione di morte presunta di uno di loro o con lo scioglimento del matrimonio.

Articolo 124

Quando il coniuge dichiarato morto risulta essere vivo, il matrimonio sciolto a causa della morte presunta acquista validità, a meno che l'altro coniuge abbia contratto nuove nozze.

CAPO II

I CASI DI SCIOGLIMENTO DEL MATRIMONIO

Consenso reciproco dei coniugi

Articolo 125

Quando i coniugi si accordano per lo scioglimento del matrimonio,

gjykatës për miratim, së bashku me kërkesën, edhe një projekt marrëveshje që rregullon pasojat e zgjidhjes së martesës.

Kërkesa mund të paraqitet nga bashkëshortët ose nga përfaqësuesit e tyre respektivë.

Neni 126

Gjykata shqyrton kërkesën, dëgjon fillimisht veçmas secilin nga bashkëshortët, më pas bashkërisht, pa praninë e përfaqësuesve të tyre dhe në fund thërret përfaqësuesit e bashkëshortëve, në qoftë se ata kanë të tillë.

Neni 127

Gjykata vendos zgjidhjen e martesës në rast se krijon bindjen se vullneti i secilës palë është real dhe secili prej tyre ka dhënë lirisht pëlqimin e tij për zgjidhjen e martesës. Në të njëjtin vendim, gjykata miraton dhe marrëveshjen që rregullon pasojat e zgjidhjes së martesës.

Marrëveshja përmban lënien për rritje dhe edukim të fëmijëve të tyre të mitur, të ardhurat e nevojshme për rritjen dhe edukimin e tyre, kontributin e secilit bashkëshort në favor të

presentano in tribunale, unitamente alla domanda, anche un accordo che disciplina le conseguenze dello scioglimento del matrimonio.

La domanda può essere presentata direttamente dai coniugi o dai loro rispettivi legali rappresentanti.

Articolo 126

Il tribunale, esamina la domanda, sente inizialmente ciascuno dei coniugi separatamente, poi congiuntamente, senza la presenza dei loro difensori e alla fine chiama i difensori dei coniugi, se questi ne hanno uno.

Articolo 127

Il tribunale dichiara lo scioglimento del matrimonio quando si convince della reale volontà delle parti e del fatto che ciascuno dei coniugi abbia dato il suo libero consenso. Nello stesso provvedimento il tribunale omologa gli accordi che regolano le conseguenze dello scioglimento del matrimonio.

L'accordo include l'affidamento e l'educazione dei figli minorenni, il mantenimento necessario per la loro crescita e la loro educazione, il contributo economico di ciascun coniuge in favore del coniuge

bashkëshortit nevojtar, nëse është rasti dhe nëse është e mundur edhe rregullimin e marrëdhënieve të tyre pasurore.

Neni 128

Refuzimi i miratimit

Në rast se gjykata konstaton se marrëveshja nuk siguron në mënyrë të mjaftueshme interesat e fëmijëve ose të njërit prej bashkëshortëve, pezullon gjykimin për 3 muaj dhe u kërkon bashkëshortëve të bëjnë rregullimet e duhura në marrëveshje.

Në qoftë se edhe pas afatit të parashikuar në paragrafin e parë nuk janë bërë rregullimet e duhura, gjykata refuzon miratimin dhe rrëzon kërkesën për zgjidhjen e martesës me pëlqim reciprok të bashkëshortëve.

Neni 129

Zgjidhja e martesës për ndërprerje të jetesës së përbashkët

Secili nga bashkëshortët mund të kërkojë zgjidhjen e martesës për shkak të ndërprerjes së jetesës së përbashkët kur bashkëshortët jetojnë të ndarë faktikisht që prej 3 vjetësh.

bisognoso, e se del caso e se possibile, anche i rapporti patrimoniali tra essi.

Articolo 128

Rifiuto dell'omologa

Se il tribunale dovesse costatare che l'accordo non garantisce in maniera soddisfacente gli interessi dei figli o di uno dei coniugi, sospende il giudizio per 3 mesi e chiede ai coniugi di effettuare le dovute modifiche.

Qualora alla scadenza del termine di cui al primo comma, non siano state effettuate le dovute modifiche, il tribunale rifiuta l'omologa e rigetta la domanda congiunta dei coniugi per lo scioglimento del matrimonio

Articolo 129

Lo scioglimento del matrimonio per interruzione della convivenza

Ognuno dei coniugi può chiedere lo scioglimento del matrimonio a causa dell'interruzione della convivenza quando i coniugi vivono di fatto separati da 3 anni.

Nëse është rasti, bashkëshorti që kërkon zgjidhjen e martesës, sipas paragrafit të parë të këtij neni, duhet të përcaktojë në kërkesëpadinë e tij dhe mënyrën e zbatimit të detyrimeve të mundshme kundrejt fëmijëve të tij dhe bashkëshortit tjetër.

Neni 130

Gjykata mund të rrëzojë padinë për zgjidhjen e martesës për shkak të ndërprerjes së jetesës së përbashkët, kur bashkëshorti tjetër provon se zgjidhja e martesës do të ketë pasoja veçanërisht të rënda morale dhe materiale për fëmijët ose bashkëshortin tjetër. Padia mund të ringrihet për të njëjtat shkaqe nëse ekzistojnë rrethana të reja.

Neni 131

Ndërprerja e jetesës së përbashkët mund të paraqitet si shkak për zgjidhjen e martesës vetëm nga bashkëshorti që ka paraqitur kërkesëpadinë.

Bashkëshorti i paditur ka të drejtë të paraqesë kundërpadi. Në këtë rast, gjykata mund të rrezojë padinë dhe të pranojë kundërpadinë, duke zgjidhur martesën.

Se ritene, il coniuge che chiede lo scioglimento del matrimonio, ai sensi del primo comma di questo articolo, deve specificare nel suo ricorso anche le modalità di adempimento degli eventuali obblighi nei confronti dei propri figli e dell'altro coniuge.

Articolo 130

Il tribunale può rigettare il ricorso per lo scioglimento del matrimonio per interruzione della convivenza quando l'altro coniuge prova che lo scioglimento del matrimonio comporterebbe gravi conseguenze morali e patrimoniali per i figli o per l'altro coniuge. L'azione può essere promossa di nuovo per gli stessi motivi in presenza di nuove circostanze.

Articolo 131

L'interruzione della convivenza può essere dedotta come causa di scioglimento del matrimonio solo dal coniuge che avanza la domanda.

Il coniuge convenuto ha il diritto di presentare domanda riconvenzionale. In tal caso, il tribunale può rigettare la domanda principale e accogliere la domanda riconvenzionale, sciogliendo il matrimonio.

Neni 132

Zgjidhja e martesës me kërkesën
e njërit bashkëshort

Secili nga bashkëshortët mund të kërkojë zgjidhjen e martesës kur, për shkak të grindjeve të vazhdueshme, të keqtrajtimeve, fyerjeve të rënda, shkeljes së besnikërisë bashkëshortore, sëmundjes mendore të pashërueshme, dënimit penal të rëndë të bashkëshortit ose për çdo shkak tjetër që përbën shkelje të përsëritur të detyrimeve që rrjedhin nga martesë, jetesa e përbashkët bëhet e pamundur dhe martesë ka humbur qëllimin e saj për bashkëshortin paditës ose për të dy bashkëshortët.

Neni 133

Gjykata vendos për fajësinë, në zgjidhjen e martesës, vetëm kur kjo kërkohet prej njërit ose të dy bashkëshortëve.

Neni 134

Përpjekjet për pajtim

Në shqyrtimin e padisë për zgjidhjen e martesës, gjykata cakton fillimisht një seancë pajtimi, në të cilën duhet të

Articolo 132

Lo scioglimento del matrimonio a seguito della domanda di uno dei coniugi

Ciascun coniuge può chiedere lo scioglimento del matrimonio quando, a causa di continui litigi, maltrattamenti, gravi offese, infedeltà coniugale, malattia mentale incurabile, condanna per grave reato del coniuge ovvero per ogni altra causa che costituisce violazione reiterata degli obblighi nascenti dal matrimonio, la convivenza diventa impossibile ed il matrimonio ha perso il proprio significato per il coniuge ricorrente o per entrambi i coniugi.

Articolo 133

Il tribunale si pronuncia sull'addebito nello scioglimento del matrimonio, soltanto quando viene richiesto da uno o da entrambi coniugi.

Articolo 134

Tentativi di conciliazione

Nel valutare il ricorso per lo scioglimento del matrimonio, il tribunale fissa inizialmente un'udienza di conciliazione, nella

paraqiten personalisht bashkëshortët.

Gjyqtari mund t'i dëgjojë ata veçmas secilin dhe më pas bashkërisht, pa praninë e përfaqësuesve të tyre.

Kur arrihet pajtimi, mbahet procesverbal dhe gjykimi pushohet për këtë shkak.

Neni 135

Në rast se në seancën e pajtimit nuk paraqitet paditësi, ndonëse ka pasur dijeni rregullisht, gjyqtari i vetëm vendos pushimin e gjykimit të çështjes.

Kur nuk paraqitet i padituri, ndonëse ka pasur dijeni rregullisht, gjyqtari shtyn seancën e pajtimit, duke i përsëritur njoftimin të paditurit. Nëse edhe në këtë seancë i padituri nuk paraqitet pa ndonjë shkak të arsyeshëm, gjyqtari, pasi dëgjon paditësin dhe krijon bindje se pajtimi i bashkëshortëve nuk mund të arrihet, cakton seancën gjyqësore, duke urdhëruar thirrjen e provave të nevojshme.

Neni 136

Gjykata mund të shtyjë shpalljen e vendimit deri në 1 vit, kur nuk ka

quale devono presentarsi personalmente i coniugi.

Il giudice li può sentire separatamente e di seguito congiuntamente, senza la presenza dei loro difensori.

Quando si raggiunge la conciliazione, si redige un verbale e il giudizio si estingue.

Articolo 135

Se all'udienza di conciliazione non compare il ricorrente, nonostante la regolare conoscenza, il giudice monocratico dichiara l'estinzione del procedimento.

Se non compare il convenuto, nonostante la regolare conoscenza, il giudice rinvia l'udienza disponendo il rinnovo della notifica. Se anche in questa udienza il convenuto non compare senza un valido motivo, il giudice, sentito il ricorrente e avuta la convinzione che la conciliazione tra i coniugi non può essere raggiunta, fissa l'udienza, disponendo l'assunzione delle prove necessarie.

Articolo 136

Il tribunale può rinviare la pubblicazione della decisione fino

krijuar bindje se përjashtohet çdo mundësi pajtimi e bashkëshortëve.

Neni 137

Pezullimi i gjykimit me kërkesën e gruas shtatzënë

Kur gruaja është shtatzënë, me kërkesën e saj, gjykata mund të pezullojë gjykimin e padisë së zgjidhjes së martesës, por jo më tepër se 1 vit nga çasti i lindjes së fëmijës.

Neni 138

Bashkimi i kërtimeve të tjera

Në kërkesëpadinë për zgjidhjen e martesës mund të kërkohet edhe detyrimi i bashkëshortit tjetër për të përballuar shpenzimet për detyrimin për ushqim, edukimin dhe arsimimin e fëmijëve, shpenzimet për jetesë të bashkëshortit nevojtar, në rastet e parashikuara në këtë Kod, si dhe likuidimin e regjimit pasuror martesor përkatës.

Gjykata veçon likuidimin e regjimit pasuror martesor në rast se vështirësohet shqyrtimi i

ad un anno, quando non ha raggiunto la convinzione che può escludersi ogni possibilità di conciliazione tra i coniugi.

Articolo 137

Sospensione del giudizio su richiesta della moglie in stato di gravidanza.

Quando la moglie è in stato di gravidanza, su sua richiesta, il tribunale può sospendere il giudizio sul ricorso per lo scioglimento di matrimonio, ma non oltre un anno dalla nascita del figlio.

Articolo 138

Cumulo delle domande

Con il ricorso per lo scioglimento del matrimonio può essere richiesto anche l'obbligo dell'altro coniuge per sostenere le spese necessarie per il mantenimento, educazione e istruzione dei figli, il mantenimento del coniuge bisognoso, nei casi previsti da questo Codice, nonché la liquidazione del regime patrimoniale nel corso del matrimonio.

Il tribunale separa la domanda sulla liquidazione del regime patrimoniale del matrimonio

çështjes, sipas kërkesave të paragrafit të parë të këtij neni.

Neni 139

Marrja e masave të përkohshme

Gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, mund të marrë masa të përkohshme për detyrimin për ushqim, edukimin dhe arsimimin e fëmijëve të mitur, për detyrimin për ushqim të bashkëshortit, kur shihet e arsyeshme, për sigurimin e banimit, si dhe administrimin dhe përdorimin e pasurisë së vënë gjatë martesës, nëse është rasti.

Vendimi për marrjen e një mase të përkohshme ka fuqi derisa të jepet vendimi përfundimtar, por ai mund të ndryshohet ose të shfuqizohet nga gjykata, kur çmon se kanë ndryshuar rrethanat ose kur vendimi është marrë mbi të dhëna jo të sakta.

Neni 140

Të drejtat e trashëgimtarëve

E drejta e padisë për zgjidhjen e martesës nuk u kalon

qualora si rende difficile la trattazione della causa, secondo le richieste del primo comma del presente articolo.

Articolo 139

Adozione di provvedimenti provvisori

Il tribunale, su richiesta della parte interessata, può adottare i provvedimenti provvisori inerenti al mantenimento, l'educazione e l'istruzione della prole, al mantenimento economico del coniuge, quando si ritiene necessario, l'assegnazione della casa coniugale, nonché l'amministrazione e il godimento del patrimonio accumulato durante il matrimonio, se del caso.

Il provvedimento che adotta una misura provvisoria rimane valido fino all'emissione del provvedimento definitivo, ma può essere modificato o annullato dal tribunale quando valuta che siano mutate le circostanze o quando detto provvedimento sia stato adottato su presupposti errati.

Articolo 140

I diritti degli eredi

L'azione per lo scioglimento del matrimonio non viene trasmesso

trashëgimtarëve. Në rast se gjykimi ka filluar më parë, gjykata ndërpret procesin dhe pushon gjykimin.

Ne këtë rast, bashkëshorti pasjetues gëzon te drejtën për te trashëguar bashkëshortin e vdekur.

Neni 141

E drejta e ngritjes së padisë nga kujdestari

Kur bashkëshortit i është hequr zotësia për të vepruar ose për arsye të tjera është vënë në kujdestari, padia për zgjidhjen e martesës mund të ngrihet nga kujdestari i tij.

Në rast se bashkëshorti, ndaj të cilit është bërë kërkesëpadi, është në kujdestari, në gjykimin e zgjidhjes së martesës përfaqësohet nga kujdestari i tij.

Në rastin kur bashkëshorti i pazotë për të vepruar ndodhet në kujdestarinë e bashkëshortit tjetër, gjykata i cakton atij një kujdestar të posaçëm, për ta përfaqësuar në procedurën e zgjidhjes së martesës.

Neni 142

Në rastin e burgimit të bashkëshortit, e drejta e ngritjes së

agli eredi. Se il giudizio è già stato instaurato, il tribunale interrompe il processo e dichiara l'estinzione del giudizio.

In questo caso, il coniuge superstite conserva il diritto ad essere erede del coniuge defunto.

Articolo 141

Il diritto del tutore di promuovere l'azione

Quando uno dei coniugi è stato dichiarato interdetto o per altre ragioni è stato sottoposto a tutela, l'azione per lo scioglimento del matrimonio può essere promossa dal tutore.

Qualora il coniuge convenuto è sottoposto a tutela può stare in giudizio per il tramite del proprio tutore.

Nel caso in cui il coniuge privato della capacità di agire si trovi sotto tutela dell'altro coniuge, il tribunale nomina un curatore speciale al fine di rappresentarlo nel procedimento per lo scioglimento del matrimonio.

Articolo 142

In caso di restrizione in carcere di uno dei coniugi, il diritto a

padisë për zgjidhjen e martesës mund të ushtrohet nga kujdestari ose përfaqësuesi ligjor, vetëm pasi të ketë marrë autorizimin e bashkëshortit që vuan dënimin me burgim.

Neni 143

Dërgimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile

Pasi të ketë marrë formë të prerë, vendimi për zgjidhjen e martesës i dërgohet nga gjykata për regjistrim zyrës së gjendjes civile përkatëse.

Neni 144

Efektet e vendimit të zgjidhjes së martesës

Vendimi i gjykatës për zgjidhjen e martesës i fillon efektet e tij nga data që merr formë të prerë.

Vendimi i gjykatës për zgjidhjen e martesës i fillon efektet e tij për të tretët nga data e regjistrimit të tij në zyrën e gjendjes civile, sipas legjislacionit përkatës.

promuovere l'azione per lo scioglimento del matrimonio può essere esercitato dal tutore o dal suo rappresentante legale, dopo aver ricevuto mandato dal coniuge ristretto in carcere.

Articolo 143

La trasmissione della sentenza all'ufficio dello stato civile

A seguito del passaggio in giudicato, la sentenza di scioglimento del matrimonio viene trasmessa a cura del tribunale per la trascrizione all'ufficio dello stato civile di competenza.

Articolo 144

Gli effetti della sentenza di scioglimento del matrimonio

Gli effetti della sentenza di scioglimento del matrimonio cominciano a decorrere dal momento del passaggio in giudicato della stessa.

La sentenza di scioglimento del matrimonio produce effetti nei confronti dei terzi dalla data della trascrizione della stessa all'ufficio dello stato civile, ai sensi della normativa in materia.

KREU III

PASOJAT E ZGJIDHJES SË MARTESËS

Neni 145

Pasojat për ish-bashkëshortët

Në rast se ish-bashkëshortët që kanë zgjidhur martesën dëshirojnë ta rilidhin atë, duhet të zbatojnë të gjitha procedurat e nevojshme për lidhjen e një martese të re.

Neni 146

Përdorimi i mbiemrit

Bashkëshorti që me lidhjen e martesës ka ndryshuar mbiemrin e tij, pas zgjidhjes së martesës merr mbiemrin që ka pasur para lidhjes së martesës.

Gjykata, me kërkesën e bashkëshortit dhe kur është në interes të tij ose të fëmijëve, mund të lejojë që ai të mbajë mbiemrin që ka marrë me lidhjen e martesës.

Neni 147

Kontributi kompensues

Gjykata mund të detyrojë njërin nga ish-bashkëshortët të derdhë

CAPO III

EFFETTI DELLO SCIOGLIMENTO DEL MATRIMONIO

Articolo 145

Gli effetti nei confronti degli ex- coniugi

Nel caso in cui gli ex - coniugi che hanno ottenuto il divorzio desiderano risposarsi tra di loro, devono rispettare la procedura necessaria per le nuove nozze.

Articolo 146

Uso del cognome

Il coniuge che al momento delle nozze ha cambiato il suo cognome, a seguito dello scioglimento del matrimonio riacquisisce il suo cognome da nubile/celibe.

Il tribunale, su richiesta del coniuge e quando questo risponde ad un interesse suo o della prole, può consentirli di mantenere il cognome da sposato.

Articolo 147

Contributo compensativo

Fermo restando l'obbligo di versare gli alimenti, il tribunale

për llogari të tjetrit një kontribut të destinuar për të kompensuar sa të jetë e mundur pabarazinë që mund të shkaktojë në jetën e tjetrit ndarja e pasurisë në zgjidhjen e martesës, përveç detyrimit për ushqim.

Gjykata përcakton nëse kontributi mund të jepet i menjëhershëm ose periodik dhe mënyrën e pagimit të tij.

Neni 148

Kontributi kompensues caktohet sipas nevojave të ish-bashkëshortit përfitues dhe burimeve të tjetrit, duke marrë në konsideratë gjendjen në çastin e zgjidhjes së martesës dhe kohëzgjatjen e saj në një të ardhme të parashikueshme.

Kohëzgjatja e dhënies së kontributit kompensues caktohet nga gjykata, sipas nevojave të ish-bashkëshortit përfitues.

Nëse ish-bashkëshorti përfitues lidh martesë të re, kontributi kompensues ndërpritet.

può stabilire a carico di uno degli ex-coniugi un contributo a favore dell'altro, tale da compensare il più possibile la disparità che può causare la divisione patrimoniale a seguito dello scioglimento del matrimonio.

Il tribunale stabilisce se il contributo po' essere versato in un'unica soluzione o periodicamente, nonché la modalità di pagamento.

Articolo 148

Il contributo compensativo è determinato sulla base dei bisogni dell'ex-coniuge beneficiario, nonché le entrate dell'altro, tenendo presente la situazione al momento dello scioglimento del matrimonio e la durata ipotizzabile.

Il tribunale decide la durata dell'obbligo del contributo in base alle necessità dell'ex-coniuge beneficiario.

L'obbligo di versare il contributo compensativo viene meno, nel caso di nuove nozze da parte dell'ex-coniuge beneficiario.

Neni 149

Në përcaktimin e nevojave dhe të burimeve, gjykata merr në konsideratë:

- a) moshën dhe gjendjen shëndetësore të ish-bashkëshortëve
- b) kohën e shpenzuar dhe atë që i duhet të shpenzojnë për edukimin e fëmijëve;
- c) kualifikimin e tyre profesional;
- ç) predispozitën e tyre për punë të reja;
- d) të drejtat që ata gëzojnë dhe ato që parashikohen për të ardhmen;
- dh) pasurinë e tyre, si kapital ose si e ardhur, pas likuidimit të regjimit pasuror martesor.

Neni 150

Ndryshimi i kontributit kompensues mund të kërkohet në gjykatë vetëm në rast se vazhdimi i njëjtë i tij sjell pasoja tepër të rënda për njërin nga ish-bashkëshortët.

Neni 151

Në rastin e kërkesës së përbashkët, ish-bashkëshortët caktojnë shumën dhe mënyrën e dhënies së kontributit kompensues me

Articolo 149

Nel determinare i bisogni e le entrate il tribunale prende in considerazione:

- a) l'età e le condizioni di salute degli ex-coniugi;
- b) l'impegno profuso e futuro nell'educazione dei figli;
- c) la loro qualifica professionale;
- ç) la loro predisposizione per un nuovo impiego;
- d) i diritti già acquisiti e quelli futuri;
- dh) il loro patrimonio, quale capitale o reddito, a seguito della liquidazione del regime patrimoniale del matrimonio.

Articolo 150

La modifica del contributo compensativo può essere richiesta al tribunale soltanto quando il perdurare del medesimo contributo comporti gravi conseguenze per uno degli ex-coniugi.

Articolo 151

Nel caso di domanda congiunta, gli ex-coniugi stabiliscono la somma e la modalità di versamento del contributo compensativo, presentandolo al

marrëveshje, e cila i paraqitet gjyqtarit për miratim.

Gjyqtari mund të refuzojë miratimin e marrëveshjes, nëse konstaton se të drejtat dhe detyrimet e bashkëshortëve janë caktuar në mënyrë të padrejtë.

Neni 152

Marrëveshja e miratuar nga gjykata mund të ndryshohet vetëm me një marrëveshje të re, të miratuar nga gjykata, kur rrethanat kanë ndryshuar ose kur ato e imponojnë një gjë të tillë.

Bashkëshortët, në rast ndryshimi të papritur të burimeve dhe nevojave të tyre, mund t'i kërkojnë gjykatës të rishikojë kontributin kompensues.

Neni 153

E drejta e përdorimit të banesës

Në rast se banesa familjare është në pronësi të njërit ish-bashkëshort dhe bashkëshorti tjetër nuk ka në pronësi banesë tjetër të përshtatshme në vendbanimin e tyre, gjykata mund të lejojë përdorimin nga ish-bashkëshorti jopronar të banesës kur:

giudice per l'approvazione.

Il giudice può rifiutare l'approvazione dell'accordo, se dovesse constatare che i diritti e i doveri dei coniugi sono stati stabiliti in modo iniquo.

Articolo 152

L'accordo approvato dal tribunale può essere modificato tramite un nuovo accordo, approvato dal tribunale, quando mutano le circostanze ovvero queste impongono una tale modifica.

I coniugi, in caso di modifica improvvisa delle loro entrate e bisogni, possono chiedere al tribunale di rivalutare il contributo compensativo

Articolo 153

Il diritto d'uso dell'abitazione

Nel caso in cui la casa familiare sia di proprietà di uno degli ex-coniugi e l'altro non è titolare di un'altra abitazione adeguata nel loro luogo di residenza, il tribunale può consentire l'uso della casa familiare all'ex-coniuge non proprietario solo se:

a) fëmijët i janë lënë për rritje dhe edukim këtij të fundit, derisa ata të arrijnë moshën madhore;

b) zgjidhja e martesës bëhet nga ish-bashkëshorti pronar për ndërprerje prej tij të jetesës së përbashkët. Në këtë rast e drejta e përdorimit të banesës është deri në 7 vjet, por në rast se ish-bashkëshorti jopronar rimartohet, e humbet këtë të drejtë;

c) kur ish-bashkëshorti jopronar ka instaluar në banesën e ish-bashkëshortit pronar një kabinet profesional me vlerë të madhe, lëvizja e të cilit do të kërkonte shpenzime të mëdha. Në këtë rast e drejta e përdorimit është deri në 3 vjet.

Në këto raste gjykata përcakton afatin e përdorimit dhe masën e qirasë që detyrohet të paguajë ish-bashkëshorti jopronar në përputhje me të ardhurat e tij.

Në çdo rast gjykata mund të zgjidhë kontratën e qirasë, në qoftë se kjo justifikohet nga rrethana të reja.

Neni 154

Pasojat e zgjidhjes së martesës për fëmijët

a) i figli siano stati affidati a quest'ultimo fino al raggiungimento della maggiore età;

b) lo scioglimento del matrimonio sia richiesto dall'ex-coniuge proprietario a causa dell'interruzione della convivenza. In questo caso il diritto d'uso dell'abitazione perdura fino a 7 anni, salvo la perdita del diritto per nuove nozze da parte dell'ex-coniuge non titolare;

c) quando l'ex-coniuge non proprietario abbia installato nell'abitazione dell'ex coniuge proprietario, uno studio professionale di grande valore, lo spostamento del quale richiederebbe ingenti spese. In questo caso il diritto d'uso perdura fino a 3 anni.

In queste situazioni il tribunale stabilisce la durata del suddetto uso e la misura dell'affitto che l'ex-coniuge non proprietario si obbliga a pagare in relazione alle proprie entrate.

In ogni caso il tribunale può risolvere il contratto di affitto, se giustificato da nuove circostanze.

Articolo 154

Gli effetti dello scioglimento del matrimonio sui figli

Zgjidhja e martesës nuk prek të drejtat dhe detyrimet që kanë prindërit ndaj fëmijëve të tyre, me përjashtim të rasteve të parashikuara në këtë Kod.

Neni 155

Para se gjykata të marrë një vendim të përkohshëm ose përfundimtar lidhur me mënyrën e ushtrimit të përgjegjësisë prindërore, të drejtës së vizitës ose të besuarit të fëmijës njërit ish-bashkëshort, duhet të thërrasë një psikolog ose punonjës social, i cili, para se të japë mendimin, duhet të marrë të dhëna për gjendjen materiale dhe morale të familjes, kushtet në të cilat jetojnë dhe ku është më e përshtatshme të jetojë fëmija.

Në rast se gjykata arrin në konkluzionin se fëmija, përkohësisht, duhet t'i besohet një personi të tretë ose një familjeje kujdestare, duhet të marrë mendimin e sektorit të ndihmës dhe shërbimeve sociale pranë bashkisë së vendit ku zhvillohet gjykimi.

Neni 156

Gjykata vendos për mënyrën e ushtrimit të përgjegjësisë

Lo scioglimento del matrimonio non ha effetti sui diritti e doveri dei genitori nei confronti dei figli, salvo i casi previsti da questo Codice.

Articolo 155

Prima che il tribunale adotti qualsiasi provvedimento temporaneo o definitivo relativo all'esercizio della responsabilità genitoriale, il diritto di visita o l'affidamento dei figli ad un ex – coniuge, dovrà nominare uno psicologo o assistente sociale, il quale, prima di dare la valutazione, deve acquisire informazioni sulle condizioni materiali e morali della famiglia, le loro condizioni di vita e il luogo più adatto per vivere il bambino.

Nel caso in cui il tribunale giunga alla conclusione di affidare il minore temporaneamente ad una terza persona o ad una famiglia affidataria, deve acquisire il parere del servizio sociale presso il comune del luogo dove si svolge il giudizio.

Articolo 156

Il tribunale decide la modalità di esercizio della responsabilità

prindërore ose për t'i besuar fëmijën një të treti, mbi bazën e kërkesës së njërës prej palëve, pjesëtarëve të familjes ose prokurorit, në rast se ka shkaqe të rënda që janë të lidhura me ushtrimin abuziv të përgjegjësisë prindërore.

Neni 157

Gjyqtari, në këtë rast, merr në konsideratë:

a) marrëveshjen e bërë ndërmjet ish-bashkëshortëve;

b) mendimin dhe ndjenjat e shprehura nga fëmija i mitur, duke vlerësuar moshën dhe zhvillimin e tij;

c) mendimin e psikologut ose të sektorit të shërbimeve sociale pranë bashkisë, pasi këta të kenë dëgjuar fëmijën.

Neni 158

Prindi, që nuk i është lënë fëmija për rritje dhe edukim, ruan të drejtën të mbikëqyrë mbajtjen dhe edukimin e fëmijës e për pasojë të informohet dhe të konsultohet për zgjedhjet e rëndësishme që lidhen me jetën e tij. Ai kontribuon në raport me burimet e tij dhe ato të prindit tjetër.

genitoriale o per l'affidamento del minore ad un terzo, su domanda di una delle parti, membri della famiglia o pubblico ministero, qualora sussistano gravi ragioni legate all'esercizio abusivo della responsabilità genitoriale.

Articolo 157

Il giudice, in questo caso, prende in considerazione:

a) l'accordo raggiunto tra gli ex-coniugi;

b) il parere e i desideri espressi dal minore, tenuto conto della sua età e sviluppo;

c) il parere dello psicologo o del servizio sociale presso il comune, a seguito dell'ascolto del minore da parte degli stessi.

Articolo 158

Il genitore non affidatario conserva il diritto di vigilare sulla crescita e l'educazione del figlio e di conseguenza di essere informato e consultato in merito alle scelte importanti della sua vita. Egli contribuisce in rapporto alle proprie entrate e quelle dell'altro genitore.

E drejta e vizitës dhe e banimit, sipas kushteve të përcaktuara nga gjykata, nuk mund t'i refuzohen, veçse për arsye të rënda që dëmtojnë interesat e fëmijës.

Neni 159

Vendimi lidhur me ushtrimin e përgjegjësisë prindërore mund të ndryshohet në çdo çast nga gjykata, me kërkesën e njërit prej ish-bashkëshortëve, një të afërmi ose të prokurorit.

Neni 160

Në rast të zgjidhjes së martesës me kërkesë të përbashkët, kushtet e marrëveshjes së miratuar nga gjyqtari, lidhur me ushtrimin e përgjegjësisë prindërore, mund të rishqyrtohen për shkaqe me rëndësi dhe sipas kërkesës së njërit prej ish-bashkëshortëve ose të prokurorit.

Neni 161

Në vendimin e zgjidhjes së martesës caktohet dhe kontributi për detyrimin ushqimor për fëmijën dhe për ish-bashkëshortin, nëse është rasti, sipas

Il diritto di visita e di abitazione, secondo quanto stabilito dal tribunale, non gli possono essere negati, salvo per gravi ragioni che danneggiano gli interessi del minore.

Articolo 159

Il provvedimento relativo all'esercizio della responsabilità genitoriale può essere modificato in ogni momento dal tribunale su richiesta di uno degli ex coniugi, di un parente o del pubblico ministero.

Articolo 160

In caso di scioglimento del matrimonio su richiesta congiunta, gli accordi omologati dal giudice, in merito all'esercizio della responsabilità genitoriale possono essere riesaminati per cause rilevanti e ad istanza di uno degli ex coniugi o del pubblico ministero.

Articolo 161

Nel provvedimento di scioglimento del matrimonio viene stabilito anche la misura dell'obbligo alimentare in favore del figlio e del ex-coniuge, se del caso, secondo le previsioni del

parashikimeve të kreut “Detyrimi për ushqim” të këtij Kodi.

Neni 162

Çdonjëri prej ish-bashkëshortëve është i detyruar t'i japë tjetrit të dhëna të sakta për pasurinë dhe të ardhurat e tij, kur ato janë të nevojshme për të caktuar detyrimin për ushqim. Me kërkesën e njërit prej ish-bashkëshortëve, punëdhënësi, organet financiare përkatëse, zyrat e tatimeve dhe çdo organ tjetër ku mund të merren prova, janë të detyruar të japin gjithë informacionin e nevojshëm për gjendjen pasurore të ish-bashkëshortit tjetër dhe për të gjitha të ardhurat e tjera të tij.

TITULLI V

BASHKËJETESA

Neni 163

Kuptimi i bashkëjetesës

Bashkëjetesa është një bashkim fakti midis burrit dhe gruas që jetojnë në çift, e karakterizuar nga një jetë e përbashkët, që paraqet një karakter stabiliteti dhe vazhdueshmërie.

capo “L'obbligo alimentare” di questo Codice.

Articolo 162

Ognuno degli ex-coniugi ha l'obbligo di fornire all'altro dati precisi sul suo patrimonio e entrate personali, qualora necessari per stabilire l'obbligo alimentare. Su richiesta di uno degli ex-coniugi, il datore di lavoro, i rispettivi organi finanziari, gli uffici delle imposte e qualsiasi altro ente presso il quale è possibile ottenere prove, sono tenuti a fornire tutte le informazioni necessarie sullo stato patrimoniale dell'altro ex- coniuge e su tutte le altre entrate.

TITOLO V

LA CONVIVENZA

Articolo 163

Il concetto di convivenza

La convivenza è l'unione di fatto tra l'uomo e la donna che vivono in coppia, caratterizzata da una vita in comune e che rappresenta carattere di stabilità e continuità.

Neni 164

Personat bashkëjetues mund të lidhin marrëveshje para noterit, ku përcaktojnë pasojat që rrjedhin nga bashkëjetesa lidhur me fëmijët dhe pasurinë gjatë bashkëjetesës.

PJESA E TRETË
FËMIJËT
TITULLI I
AMËSIA DHE ATËSIA
KREU I
RREGULLA TË
PËRGJITHSHME

Neni 165

Amësia dhe atësia e fëmijës së lindur nga martesë provohen nga akti i lindjes, i regjistruar në regjistrin e gjendjes civile.

Neni 166

Nuk mund të ngrihet padi për vërtetimin e amësisë ose atësisë për një fëmijë që nuk ka lindur i gjallë.

Articolo 164

Le persone conviventi possono stipulare un accordo davanti al notaio, in cui determinano le conseguenze derivanti dalla convivenza riguardo ai figli e al patrimonio durante la convivenza.

PARTE TERZA

I FIGLI
TITOLO I
MATERNITA' E PATERNITA'
CAPO I
DISPOSIZIONI GENERALI

Articolo 165

La maternità e la paternità del figlio nato nel matrimonio è comprovata dall'atto di nascita, trascritto nel registro dello stato civile.

Articolo 166

Non può aver luogo l'azione di riconoscimento della maternità e paternità del figlio nato morto.

Neni 167

Nga njohja e amësisë ose e atësisë së një fëmije të lindur jashtë martese nuk mund të hiqet dorë.

Neni 168

Në rastin e ngatërimit ose zëvendësimit të fëmijës, në çdo rast, edhe kur bëhet në mënyrë të pavullnetshme, mund të kërkohet me padi njohjeje ose kundërshtimi një identitet i ndryshëm i fëmijës, nëse konstatimi është bërë përpara ose pas marrjes së aktit të lindjes.

Neni 169

Në mungesë të aktit të lindjes ose në qoftë se fëmija është regjistruar me emër të rremë, ose pa treguar emrin e nënës dhe të atit, amësia dhe atësia mund të vërtetohen me vendim gjyqësor.

Neni 170

Njohja e amësisë dhe atësisë së fëmijës të lindur jashtë martese

Amësia dhe atësia e fëmijës së lindur jashtë martese mund të vendosen me anë të njohjes vullnetare ose nëpërmjet një vendimi gjyqësor dhe për prindërit

Articolo 167

Il riconoscimento della maternità o paternità di un figlio nato fuori dal matrimonio è irrevocabile.

Articolo 168

In caso di scambio o sostituzione del bambino, in ogni caso, anche se fatto in modo involontario, può essere proposta azione di riconoscimento o di disconoscimento della diversa identità del bambino, qualora la constatazione dell'errore sia avvenuta prima o dopo l'acquisizione dell'atto di nascita.

Articolo 169

In mancanza dell'atto di nascita o qualora il figlio sia stato registrato sotto un falso nome, o senza indicare il nome della madre e del padre, la maternità e la paternità possono essere accertate con provvedimento giudiziario.

Articolo 170

Riconoscimento della maternità e paternità del figlio nato fuori dal matrimonio

La maternità e la paternità del figlio nato fuori dal matrimonio può essere stabilita tramite il riconoscimento volontario, oppure

krijon të drejta dhe detyrime të njëjta, në mënyrë prapavepruese, si për fëmijët e lindur nga martesë.

Neni 171

Mbiemri i fëmijës së lindur jashtë martesë

Fëmija i lindur jashtë martesë merr mbiemrin e prindit, amësia ose atësia e të cilit është vendosur më përpara. Në qoftë se amësia dhe atësia vendosen në të njëjtën kohë, prindërit vendosin me marrëveshje se cilin mbiemër do të mbajë fëmija. Në rast mosmarrëveshjeje, fëmijës i vendoset mbiemri i të atit.

Neni 172

Njohja e një fëmije nuk mund të pasohet nga një njohje tjetër, e ndryshme nga e para, në rast se kjo e fundit nuk është kundërshtuar në rrugë gjyqësore.

Neni 173

Kundërshtimi i njohjes

Njohja mund të kundërshtohet nga të gjithë personat që kanë një interes të ligjshëm dhe që kanë dijeni se njohja e bërë është e

tramite un provvedimento giudiziario, che produce in capo ai genitori, retroattivamente, gli stessi diritti e doveri, come per i figli nati nel matrimonio.

Articolo 171

Cognome del figlio nato fuori dal matrimonio

Il figlio nato fuori dal matrimonio assume il cognome del genitore, la cui maternità o paternità sia stabilita precedentemente. Se la maternità e la paternità viene stabilita contestualmente, i genitori decidono di comune accordo il cognome del figlio. In caso di disaccordo, il figlio assume il cognome del padre.

Articolo 172

Il riconoscimento di un figlio non può essere seguito da un altro riconoscimento, diverso dal primo, qualora quest'ultimo non sia stato opposto giudizialmente.

Articolo 173

L'impugnazione del riconoscimento

Il riconoscimento può essere impugnato da chiunque vi abbia un interesse legittimo e che sia a

pavërtetë. Kundërshtimi mund të bëhet edhe nga personi që ka bërë njohjen, kur ajo është bërë në kushtet e mashtrimit ose kanosjes.

Të drejtën e kundërshtimit të njohjes e ka edhe prokurori, në rast se, nga të dhënat që figurojnë në aktet e gjendjes civile, rezulton pavërtetësia e amësisë dhe atësisë së deklaruar.

Neni 174

Efektet e vendimit

Vendimi i gjykatës që përcakton amësinë ose atësinë ka efekt që nga lindja e fëmijës

KREU II

Neni 175

Amësia

Amësia e fëmijës vërtetohet me aktin e lindjes.

Neni 176

Njohja e amësisë

Kur fëmija është regjistruar në aktin e lindjes me prindër të panjohur, nëna mund ta njohë

conoscenza della non veridicità del riconoscimento. L'impugnazione può essere proposta anche dall'autore del riconoscimento quando è effettuato sotto violenza o minaccia.

Il diritto all'azione spetta anche al pubblico ministero, qualora dai dati risultanti negli atti dello stato civile risulti la non veridicità della maternità e della paternità dichiarata.

Articolo 174

Effetti del provvedimento

Il provvedimento del tribunale che dichiara la maternità e la paternità produce i suoi effetti dal momento della nascita del figlio.

CAPO II

Articolo 175

La maternità

La maternità del figlio si attesta con l'atto di nascita.

Articolo 176

Il riconoscimento della maternità

Quando il figlio è stato registrato nell'atto di nascita con genitori ignoti, la madre può riconoscere il figlio. Il riconoscimento lo può

fëmijën. Njohjen e fëmijës mund ta bëjë edhe vetë nëna e mitur.

Njohja mund të bëhet para nëpunësit të gjendjes civile ose me testament. Njohja e bërë nuk mund të revokohet edhe sikur të jetë bërë me testament.

Neni 177

Fëmija i regjistruar në aktin e lindjes me prindër të panjohur mund të kërkojë nga gjykata vërtetimin e amësisë.

E drejta e padisë për vërtetimin e amësisë nuk u kalon trashëgimtarëve të fëmijës, por gjykimi i filluar që më parë mund të vazhdojë nga trashëgimtarët.

Padia për vërtetimin e amësisë mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të gruas që kërkohet të vërtetohet se është nëna.

E drejta e padisë për vërtetimin e amësisë nuk parashkruhet gjatë gjithë kohës që fëmija jeton.

effettuare anche la madre minorennе.

Il riconoscimento può avvenire davanti all'ufficiale dello stato civile o per testamento. Il riconoscimento non può essere revocato anche se effettuato per testamento.

Articolo 177

Il figlio registrato nell'atto di nascita con genitori ignoti può chiedere al tribunale la d'accertamento di maternità.

Il diritto all'azione per l'accertamento della maternità non è trasmissibile agli eredi del figlio, ma il giudizio già instaurato può essere proseguito dagli eredi.

L'azione per l'accertamento della maternità può essere promossa anche nei confronti degli eredi della donna la cui maternità si intende accertare.

Il diritto all'azione per l'accertamento della maternità non si prescrive per tutta la durata della vita del figlio.

Neni 178

Kundërshtimi i amësisë

Amësia e treguar në aktin e lindjes mund të kundërshtohet nga gruaja e regjistruar si nënë e fëmijës ose nga gruaja që kërkon të njihet si nënë ose nga fëmija kur bëhet madhor.

E drejta e padisë nuk u kalon trashëgimtarëve, por gjykimi i filluar mund të vazhdojë prej tyre.

Kjo padi mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të gruas së regjistruar si nënë.

E drejta e padisë për kundërshtimin e amësisë nuk parashkruhet.

Neni 179

Kundërshtimi i njohjes së amësisë

Njohja e amësisë mund të kundërshtohet në gjykatë nga gruaja që kërkon të njihet si nënë, nga fëmija kur bëhet madhor ose nga prokurori.

E drejta e padisë nuk u kalon trashëgimtarëve, por gjykimi i filluar më parë mund të vazhdojë nga trashëgimtarët e paditësit.

Art 178

Contestazione della maternità

La maternità indicata nell'atto di nascita può essere contestata dalla donna registrata come madre del figlio o dalla donna che chiede di essere riconosciuta come madre oppure dal figlio quando raggiunge la maggiore età.

Il diritto all'azione non si trasmette agli eredi, ma il giudizio già iniziato può essere da loro proseguito.

Detta azione può essere promossa anche contro gli eredi della donna registrata come madre.

Il diritto all'azione per la contestazione della maternità non si prescrive.

Art.179

Contestazione del riconoscimento della maternità

Il riconoscimento della maternità può essere contestato in tribunale dalla donna che chiede di essere riconosciuta come madre, dal figlio quando raggiunge la maggiore età oppure dal pubblico ministero.

Kjo padi mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të nënës që ka njohur fëmijën.

E drejta e padisë për kundërshtimin e amësisë nuk parashkruhet.

Il diritto all'azione non si trasmette agli eredi, ma il giudizio già iniziato può essere proseguito dagli eredi del ricorrente.

Detta azione può essere promossa anche contro gli eredi della madre che ha riconosciuto il figlio.

Il diritto all'azione per la contestazione della maternità non si prescrive.

KREU III

ATESIA

Neni 180

Fëmija që ka lindur gjatë martesës prezumohet se ka për atë bashkëshortin e nënës.

Fëmija që ka lindur brenda 300 ditëve nga zgjidhja e martesës ose nga shpallja e pavlefshmërisë së martesës prezumohet se ka për atë ish-bashkëshortin e nënës.

Kur fëmija ka lindur gjatë vazhdimit të martesës së dytë të nënës, prezumohet se ka për atë bashkëshortin e nënës me martesë të dytë, edhe sikur fëmija të ketë lindur brenda 300 ditëve nga zgjidhja e martesës së parë ose nga shpallja e pavlefshmërisë së saj.

CAPO III

PATERNITÀ

Articolo 180

Il figlio nato in costanza di matrimonio si presume abbia per padre il coniuge della madre.

Il figlio nato entro 300 giorni dallo scioglimento del matrimonio o dalla dichiarazione di nullità del matrimonio si presume abbia come padre l'ex coniuge della madre.

Il figlio nato in costanza del secondo matrimonio della madre si presume abbia come padre il coniuge della madre in seconde nozze, anche se nato entro 300 giorni dallo scioglimento del primo matrimonio o dalla dichiarazione di nullità.

Neni 181

Njohja e atësisë

Atë i fëmijës së lindur jashtë martese është personi madhor që e njeh fëmijën si të tij.

Njohja e atësisë është e vlefshme kur për këtë jep pëlqimin nëna e fëmijës, të cilën e lajmëron nëpunësi i gjendjes civile. Kur nëna e kundërshton këtë njohje ose nuk përgjigjet brenda 1 muaji nga marrja e lajmërimit, burri që ka njohur fëmijën si të tij mund të ngrejë padi para gjykatës kompetente për të vërtetuar se ai është i ati i fëmijës.

E drejta e padisë parashkruhet me kalimin e 1 viti nga data e marrjes së lajmërimit nga nëpunësi i gjendjes civile, për mospranimin nga ana e nënës.

Neni 182

Ati që ka mbushur moshën tetëmbëdhjetë vjeç mund të njohë në çdo kohë fëmijën e tij të lindur jashtë martese para nëpunësit të gjendjes civile ose me testament.

Articolo 181

Riconoscimento della paternità

Padre del figlio nato fuori dal matrimonio è la persona maggiorenne che lo riconosce come proprio.

Il riconoscimento della paternità è valido a seguito del consenso della madre del bambino, la quale riceve comunicazione dall'ufficiale di stato civile.

Quando la madre contesta detto riconoscimento ovvero non risponde entro un mese dal ricevimento della comunicazione, l'uomo che ha riconosciuto il figlio come proprio può ricorrere al tribunale competente per dimostrare che è lui il padre del bambino.

Il diritto all'azione si prescrive trascorso un anno dalla data del ricevimento della comunicazione dall'ufficiale di stato civile, per mancata accettazione da parte della madre.

Articolo 182

Il padre che ha compiuto 18 anni può riconoscere in qualsiasi momento il proprio figlio nato fuori dal matrimonio dinnanzi all'ufficiale di stato civile o per testamento.

Njohja e bërë nga i ati ka efekt vetëm ndaj tij, në rastin kur nuk tregohet emri i nënës dhe kur ajo nuk ka dhënë pëlqimin për njohjen e fëmijës.

Njohja e atësisë së një fëmije të lindur jashtë martese nuk mund të revokohet edhe sikur të jetë bërë me testament.

Neni 183

Padia për vërtetimin e atësisë së një fëmije të lindur jashtë martese mund të ngrihet nga nëna e fëmijës edhe kur ajo është e mitur ose nga kujdestari i saj, me pëlqimin e gjykatës.

E drejta e padisë së nënës parashkruhet me kalimin e 3 vjetëve nga lindja e fëmijës.

Padia për vërtetimin e atësisë mund të ngrihet edhe nga vetë fëmija madhor.

E drejta e padisë nuk parashkruhet.

Padia për vërtetimin e atësisë mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të atij që kërkohet të vërtetohet se ishte i ati i fëmijës.

Il riconoscimento effettuato dal padre produce effetti solo nei suoi confronti, qualora non viene indicato il nome della madre e quando ella non ha dato il consenso per il riconoscimento del figlio.

Il riconoscimento della paternità di un figlio nato fuori dal matrimonio non si può revocare anche se fatto per testamento.

Articolo 183

L'azione per l'accertamento della paternità di un figlio nato fuori dal matrimonio può essere promossa dalla madre, anche se minorene, o dal suo tutore, con l'autorizzazione del tribunale.

Il diritto all'azione in capo alla madre si prescrive decorsi tre anni dalla nascita del figlio.

L'azione per l'accertamento della paternità può essere promossa anche dallo stesso figlio al raggiungimento della maggiore età.

Il diritto all'azione non si prescrive.

L'azione per l'accertamento della paternità può essere promossa anche nei confronti degli eredi di chi si assume essere il padre del bambino.

Neni 184

Kundërshtimi i atësisë së prezumuar

Burri, që sipas nenit 180 të këtij Kodi, prezumohet se është atë i një fëmije, mund të kundërshtojë atësinë e këtij fëmije.

Padia për kundërshtimin e atësisë ngrihet kundër fëmijës, i cili përfaqësohet nga nëna. Kur nëna është në pamundësi dhe fëmija është i mitur, i caktohet një kujdestar i posaçëm nga gjykata.

E drejta e padisë parashkruhet me kalimin e 1 viti, nga data që burri ka marrë dijeni për lindjen e fëmijës.

Neni 185

Nëna mund të kundërshtojë që të jetë i ati i fëmijës së saj burri që, sipas nenit 180 të këtij Kodi, prezumohet i ati i këtij fëmije.

Padia për kundërshtimin e atësisë mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të burrit.

E drejta e padisë parashkruhet me kalimin e një 1 viti nga lindja e fëmijës.

Articolo 184

Contestazione della paternità presunta

Il marito, che ai sensi dell'articolo 180 del presente Codice, si presume essere il padre di un figlio, può contestare la paternità di quel figlio.

L'azione per la contestazione della paternità viene promossa contro il figlio, il quale viene rappresentato dalla madre. Quando la madre è impedita e il figlio è minorenne, gli viene assegnato un curatore speciale dal tribunale.

Il diritto all'azione si prescrive decorso un anno dalla data in cui l'uomo ha avuto conoscenza della nascita del figlio.

Articolo 185

La madre può contestare la paternità dell'uomo che, ai sensi dell'articolo 180 del presente Codice, si presume essere il padre di suo figlio.

L'azione di contestazione della paternità può essere promossa anche nei confronti degli eredi dell'uomo.

Neni 186

Fëmija, kur bëhet madhor, mund të kundërshtojë që të jetë i ati i tij bashkëshorti i nënës.

Padia për kundërshtimin e atësisë mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të të atit.

E drejta e padisë nuk parashkruhet.

Neni 187

Kundërshtimi i njohjes së atësisë

Fëmija, kur bëhet madhor, mund të kundërshtojë që të jetë i ati i tij burri që e ka njohur.

Padia për kundërshtimin e atësisë mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të burrit që ka bërë njohjen.

E drejta e padisë nuk parashkruhet.

Articolo 186

Il diritto all'azione si prescrive decorso un anno dalla nascita del figlio.

Il figlio, una volta maggiorenne, può contestare la paternità in capo al coniuge della madre.

L'azione per la contestazione della paternità può essere promossa anche nei confronti degli eredi del padre.

Il diritto all'azione non si prescrive.

Articolo 187

Impugnazione del riconoscimento di paternità

Il figlio, una volta maggiorenne, può contestare la paternità dell'uomo che lo ha riconosciuto.

L'azione per la contestazione della paternità può essere promossa anche nei confronti degli eredi dell'uomo che ha effettuato il riconoscimento.

Il diritto all'azione non si prescrive.

Neni 188

Burri që e quan veten si i ati i fëmijës së lindur jashtë martese, mund të kundërshtojë që një burrë tjetër, i cili e ka njohur fëmijën, të jetë i ati i tij.

Kjo padi mund të ngrihet edhe kundër trashëgimtarëve të burrit që ka njohur fëmijën si të tij.

E drejta e padisë parashkruhet me kalimin e 1 viti nga regjistrimi i atësisë në regjistrin e gjendjes civile.

Neni 189

Vërtetimi i atësisë së fëmijës të lindur jashtë martese

Atësia e një fëmije të lindur jashtë martese mund të vërtetohet me vendim të gjykatës, në rast se gjatë gjykimit provohet se në kohën e zënies së fëmijës i ati bashkëjetonte me nënën e fëmijës, ose ka kryer marrëdhënie seksuale me apo pa dhunë, ose i ka premtuar martesë, ose nga një gjykim penal apo civil rezulton në mënyrë të drejtpërdrejtë ose tërthorazi atësia e fëmijës së lindur jashtë martese, si dhe kur dihet publikisht se ai e ka njohur fëmijën si të tijin.

Articolo 188

L'uomo che ritiene di essere il padre del figlio nato fuori dal matrimonio, può contestare la paternità di un altro uomo, il quale ha riconosciuto il figlio come suo.

Detta azione può essere promossa anche nei confronti degli eredi dell'uomo che ha riconosciuto il figlio come suo.

Il diritto all'azione si prescrive decorso un anno dall'annotazione della paternità nel registro di stato civile.

Articolo 189

L'accertamento della paternità di un figlio nato fuori dal matrimonio

La paternità di un figlio nato fuori dal matrimonio, può essere accertata con provvedimento del tribunale, qualora in giudizio si dimostri che all'epoca del concepimento del bambino il padre conviveva con la madre del figlio, oppure ha avuto con essa rapporti sessuali con o senza violenza, o vi sia stata una promessa di matrimonio, oppure quando da un giudizio penale o civile risulti in modo diretto o indiretto la paternità del figlio nato fuori dal matrimonio, così anche

quando si sa pubblicamente che Egli ha riconosciuto il figlio come suo.

Neni 190

Kur ka shkaqe të përligjura, gjykata mund të zgjasë afatet e mësipërme të parashkrimit, me kërkesën e personit të interesuar.

Articolo 190

Quando vi sono motivi legittimi, il tribunale può prorogare i suddetti termini di prescrizione, su istanza della persona interessata.

Neni 191

E drejta e padisë, e parashikuar në nenet 184, 185, 186, 187 dhe 188 të këtij Kodi, nuk u kalon trashëgimtarëve të paditësit, por gjykimi i filluar më parë mund të vazhdojë nga trashëgimtarët e tij.

Në rast se fëmija është zënë kur mungonte bashkëshorti i nënës dhe ky ka vdekur pa u plotësuar afati brenda të cilit mund të ngrihet padia për kundërshtimin e atësisë, të paralindurit ose të paslindurit e tij mund ta ngrenë padinë brenda 6 muajve nga data e vdekjes së tij.

Articolo 191

Il diritto all'azione, di cui agli articoli 184, 185, 186, 187 e 188 di questo Codice, non viene trasmesso agli eredi del ricorrente, ma il giudizio iniziato in precedenza può essere proseguito dai suoi eredi.

Nel caso in cui il figlio sia stato concepito in assenza del coniuge della madre e questi sia deceduto prima della scadenza del termine entro il quale promuovere l'azione per la contestazione della paternità, i suoi ascendenti o discendenti possono promuovere l'azione entro 6 mesi dalla data della sua morte.

TITULLI II

DETYRIMI PËR USHQIM

KREU I

TITOLO II

L'OBBLIGO ALIMENTARE

CAPO I

PERSONAT E DETYRUAR

Neni 192

Detyrim për ushqim kanë, sipas radhës:

a) bashkëshorti ndaj bashkëshortit tjetër dhe fëmijët ndaj prindërve të tyre;

b) prindërit ndaj fëmijëve të tyre;

c) të paslindurit ndaj të paralindurve të tyre, që nuk janë prindër, sipas radhës më të afërt;

ç) të paralindurit ndaj të paslindurve të tyre, që nuk janë fëmijë të tyre, sipas radhës më të afërt;

d) vëllezërit dhe motrat ndaj vëllezërve dhe motrave të tyre, sipas radhës më të afërt

Neni 193

Detyrimi i përfituesit të dhurimit

Përfituesi i dhurimit, në preferencë kundrejt çdo të detyruari tjetër, detyrohet t'i japë dhuruesit detyrimin për ushqim, përveçse kur bëhet fjalë për dhurim të bërë lidhur me një martesë ose për një dhurim me kusht.

LE PERSONE OBBLIGATE

Articolo 192

L'obbligo di prestare gli alimenti spetta in ordine:

a) al coniuge nei confronti dell'altro coniuge e ai figli nei confronti dei loro genitori;

b) ai genitori nei confronti dei loro figli;

c) ai discendenti nei confronti dei loro ascendenti, che non sono i genitori, secondo l'ordine di vicinanza;

ç) agli ascendenti nei confronti dei loro discendenti, che non sono i loro figli, secondo l'ordine di vicinanza;

d) ai fratelli e le sorelle nei confronti dei loro fratelli e sorelle, in ordine di vicinanza.

Articolo 193

L'obbligo del beneficiario della donazione

Il beneficiario della donazione è tenuto, con precedenza su ogni altro obbligato, a prestare gli alimenti al donante, salvo che si tratti di donazione effettuata in relazione ad un matrimonio oppure di donazione condizionata.

Neni 194

Detyrimi midis njerikut, njerkës dhe thjeshtërve të tyre

Kanë detyrim për ushqim edhe njerku e njerka ndaj thjeshtërve të tyre të mitur, përveç rasteve kur këta kanë persona të tjerë që kanë detyrimin për ushqim ndaj tyre dhe janë në gjendje ta japin këtë detyrim.

Thjeshtërit kanë detyrimin për ushqim për njerkun dhe njerkën e tyre, kur këta ia kanë dhënë për një kohë të gjatë këtë detyrim dhe janë kujdesur për ta në mituri, jo më pak se 10 vjet. Në këtë rast thjeshtërit ngarkohen me dhënien e detyrimit për ushqim njëloj si ndaj prindërve të tyre.

Neni 195

Detyrimi për ushqim pushon në qoftë se martesë ndërmyet prindit dhe njerkës ose njerikut është zgjidhur.

Neni 196

Pamundësia e dhënies së detyrimit për ushqim

Articolo 194

L'obbligo tra patrigno, matrigna e i loro figliastri.

Spetta l'obbligo alimentare anche al patrigno e alla matrigna nei confronti dei loro figliastri minorenni, tranne i casi in cui altre persone siano tenute all'obbligo alimentare nei loro confronti e sono in grado di adempiere a tale obbligo.

Ai figliastri spetta l'obbligo alimentare nei confronti del loro patrigno e matrigna, quando quest'ultimi li hanno versato gli alimenti per un lungo periodo e si sono occupati di loro in minore età, per almeno 10 anni. In questo caso i figliastri sono obbligati a versare gli alimenti così come nei confronti dei propri genitori.

Articolo 195

L'obbligo alimentare cessa nel caso in cui il matrimonio tra il genitore e la matrigna o il patrigno viene sciolto.

Articolo 196

Impossibilità di adempiere all'obbligo alimentare

Kur personat e ngarkuar për dhënie e detyrimit për ushqim nuk janë në gjendje që ta japin këtë tërësisht ose pjesërisht, ky detyrim u kalon tërësisht ose pjesërisht personave që janë në radhë të mëpasme.

Prindërit nuk shkarkohen nga detyrimi për ushqim ndaj fëmijëve të tyre, edhe sikur t'u jetë hequr përgjegjësia prindërore.

Neni 197

Detyrimi për ushqim ndërmjet prindërve dhe fëmijëve

Prindërit kanë detyrimin për ushqim ndaj fëmijëve të tyre, kur këta nuk kanë mjete të mjaftueshme për të jetuar.

Një fëmijë i mitur mund t'u kërkojë prindërve të tij detyrimin për ushqim edhe kur ka pasuri, kur të ardhurat nga pasuria dhe nga puna e tij nuk i përmbushin nevojat e tij.

Detyrimi për ushqim vazhdon edhe për kohën që fëmijët madhorë ndjekin shkollën e mesme ose të lartë, deri në moshën njëzetepesë vjeç.

Se le persone a cui spetta l'obbligo alimentare non sono in condizioni di adempiere interamente o parzialmente a tale obbligo, lo stesso è posto in tutto o in parte a carico delle persone chiamate in grado posteriore.

I genitori, anche se decaduti della responsabilità genitoriale, non sono esonerati dall'obbligo alimentare nei confronti dei propri figli.

Articolo 197

L'obbligo alimentare tra genitori e figli

Ai genitori spetta ai genitori l'obbligo alimentare nei confronti dei propri figli quando questi non hanno mezzi sufficienti per il proprio sostentamento.

Un figlio minorenne, anche se in possesso di beni, può chiedere gli alimenti ai propri genitori quando il suo reddito da lavoro o da rendite non soddisfa le sue necessità.

L'obbligo di corrispondere gli alimenti permane anche per il periodo in cui i figli maggiorenni proseguono gli studi superiori o universitari, fino all'età di venticinque anni.

Neni 198

Detyrimi për ushqim lind vetëm kur personi që kërkon këtë detyrim është i paaftë për punë dhe nuk ka mjete të mjaftueshme për të jetuar.

Neni 199

Detyrimi ndërmjet bashkëshortëve

Bashkëshorti që është i paaftë për punë dhe pa mjete të mjaftueshme për të jetuar, ka të drejtë të kërkojë detyrimin për ushqim nga bashkëshorti tjetër.

Detyrimi për ushqim kërkohet në të njëjtën kohë me padinë për zgjidhjen e martesës.

Kjo kërkesë mund të paraqitet edhe brenda 6 muajve, nga data që vendimi për zgjidhjen e martesës ka marrë formë të prerë, me kusht që paaftësia dhe mungesa e mjeteve të mjaftueshme për të jetuar të kenë ekzistuar gjatë martesës.

Neni 200

Mbarimi i detyrimit ndërmjet bashkëshortëve

Articolo 198

L'obbligo alimentare nasce solo quando la persona che lo chiede è inabile al lavoro e non ha mezzi sufficienti per il proprio sostentamento.

Articolo 199

Obbligo alimentare tra coniugi

Il coniuge inabile al lavoro e privo di mezzi sufficienti per il proprio sostentamento, ha il diritto di chiedere gli alimenti all'altro coniuge.

Gli alimenti si chiedono con l'azione per lo scioglimento del matrimonio.

Questa domanda può essere, altresì, presentata, entro 6 mesi dal giorno in cui la sentenza di scioglimento del matrimonio è passata in giudicato, se l'inabilità lavorativa e la mancanza di mezzi sufficienti per il sostentamento sussistevano già durante la vita matrimoniale.

Articolo 200

Cessazione dell'obbligo alimentare tra i coniugi

Detyrimi për ushqim, sipas nenit 199 të këtij Kodi, caktohet për një kohë jo më të gjatë se 6 vjet pas zgjidhjes së martesës.

Ky detyrim pushon para këtij afati, kur bashkëshorti, që e gëzonte këtë të drejtë, lidh martesë të re ose bëhet i aftë për punë, ose siguron mjete të mjaftueshme për të jetuar, ose kur gjykata, duke marrë parasysh rrethanat, çmon se nuk është i denjë për të përfituar nga kjo e drejtë.

Neni 201

Kufijtë e detyrimit për ushqim

Detyrimi për ushqim mund të kërkohej vetëm nga ai që është nevojtar dhe nuk është në gjendje të sigurojë nevojat e domosdoshme të tij.

Detyrimi për ushqim duhet të caktohet në raport me nevojat e atij që e kërkon dhe mundësitë ekonomike të atij që detyrohet. Ai nuk duhet të kapërcejë atë që është e nevojshme për jetën e personit që përfiton detyrimin për ushqim, duke pasur parasysh rrethanat e jetës së tij.

L'obbligo alimentare, di cui all'articolo 199 del presente Codice, viene determinato per una durata non superiore a 6 anni dopo lo scioglimento del matrimonio.

Questo obbligo cessa prima di detto termine, quando il coniuge beneficiario contrae nuovo matrimonio, oppure diventa abile al lavoro, oppure si assicura sufficienti mezzi di sostentamento, oppure quando il tribunale, tenuto conto delle circostanze, ritiene che il coniuge non sia degno di beneficiare di questo diritto.

Articolo 201

La misura degli alimenti

L'obbligo alimentare può essere chiesto solo da chi versa in stato di bisogno e non è in grado di provvedere ai propri bisogni fondamentali.

L'obbligo alimentare deve essere determinato in proporzione ai bisogni di chi lo richiede e delle disponibilità economiche di colui che risulta obbligato. La misura di tale obbligo non può, tuttavia, superare quanto necessario per la vita del beneficiario degli alimenti, tenuto conto delle sue condizioni di vita.

Neni 202

Në rastin e dhurimit, përfituesi i tij nuk mund të detyrohet më shumë sesa vlera e pasurisë së dhuruar që ekziston në pasurinë e tij.

Neni 203

Kufijtë e detyrimit midis vëllezërve dhe motrave

Detyrimi për ushqim midis vëllezërve dhe motrave kufizohet vetëm në nevojat e domosdoshme.

Këtu mund të përfshihen edhe shpenzimet e edukimit dhe arsimimit, kur bëhet fjalë për vëllezërit dhe motrat e mitura.

Neni 204

Konkurrimi i të detyruarve

Nëse për dhënien e detyrimit për ushqim ka shumë të detyruar të së njëjtës shkallë, të gjithë janë të detyruar solidarisht në dhënien e këtij detyrimi, secili në raport me mundësitë e tij ekonomike.

Nëse personat e thirrur në një shkallë të mëparshme nuk janë në gjendje që ta përballojnë plotësisht ose pjesërisht detyrimin për ushqim, ky u kalon plotësisht ose

Articolo 202

In caso di donazione, il donatario non è tenuto oltre il valore della donazione tuttora esistente nel suo patrimonio.

Articolo 203

Misura degli alimenti tra fratelli e sorelle

Tra fratelli e sorelle gli alimenti sono dovuti nella misura dello stretto necessario.

Possono comprendere anche le spese per l'educazione e l'istruzione, quando si tratta di fratello e sorella minore.

Articolo 204

Concorso di obbligati

Se più persone dello stesso grado sono obbligate a somministrare gli alimenti questi sono tenuti in via solidale, ciascuno in proporzione delle proprie condizioni economiche.

Se le persone chiamate in grado anteriore alla prestazione non sono in condizioni di sopportare l'onere in tutto o in parte, l'obbligazione stessa è posta in tutto o in parte a

pjesërisht personave të thirrur në një shkallë të mëpasme.

Neni 205

Nëse personat e detyruar nuk bien dakord për kufijtë e detyrimit për ushqim, për shpërndarjen dhe mënyrën e dhënies së tij, sipas rrethanave konkrete, vendos gjykata.

Neni 206

Konkurrimi i personave që marrin detyrimin për ushqim

Kur disa persona marrin detyrimin për ushqim nga i njëjti person i detyruar dhe kur ky i fundit nuk është në gjendje të përballojë nevojat e secilit prej tyre, gjykata vendos detyrimin për ushqim, duke marrë parasysh shkallën e afërsisë dhe nevojat që ka secili prej personave që merr këtë detyrim.

Neni 207

Heqja, pakësimi ose shtimi i detyrimit për ushqim

Gjykata, me kërkesën e personit të interesuar, mund të pakësojë, të heqë ose të shtojë detyrimin për ushqim, të caktuar me vendim të formës së prerë, kur rrethanat në

carico delle persone chiamate in grado posteriore.

Articolo 205

Se gli obbligati non sono concordi sulla misura degli alimenti, sulla distribuzione e sul modo di somministrazione, provvede il tribunale secondo le circostanze concrete.

Articolo 206

Concorso di aventi diritto agli alimenti

Quando più persone hanno diritto agli alimenti nei confronti del medesimo obbligato e questi non è in grado di provvedere ai bisogni di ciascuna di esse, decide il tribunale, tenendo conto del grado di parentela e dei bisogni di ciascuna delle persone che riceve gli alimenti.

Articolo 207

Cessazione, riduzione o aumento dell'obbligo alimentare

Il tribunale, su istanza della persona interessata, può ridurre, togliere o aumentare la misura degli alimenti, decisa con un provvedimento passato in

bazë të të cilave është dhënë vendimi kanë ndryshuar më vonë.

Detyrimi për ushqim mund të pakësohet edhe për shkak të sjelljes së çrregullt ose të qortueshme të personit që e përfiton atë.

Nëse pas përcaktimit të detyrimit për ushqim konstatohet se një nga personat e detyruar në shkallë të mëparshme është në gjendje që ta japë atë, gjykata vendos zëvendësimin e këtij detyrimi.

Në këtë rast, personi i detyruar në shkallën e mëpasme nuk çlirohet nga ky detyrim, pa u caktuar detyrimi për ushqim ndaj personit në shkallën e mëparshme.

Neni 208

Pagimi i shpenzimeve

Cilido që ka bërë shpenzime për ushqimin e një personi, pa qenë i detyruar, ka të drejtë të kërkojë me padi kthimin e asaj që ka paguar nga ai që ka qenë i detyruar për ushqim, në qoftë se shpenzimet e bëra kanë qenë të nevojshme.

giudicato, quando le circostanze che hanno fondato tale decisione, siano di seguito mutate.

Gli alimenti possono pure essere ridotti, a causa della condotta disordinata o riprovevole del beneficiario.

Se, dopo l'assegnazione degli alimenti, si accerta che uno degli obbligati di grado anteriore è in condizioni di poterli somministrare, il tribunale decide di sostituire tale obbligo.

In tal caso, l'obbligato di grado posteriore non può essere liberato dall'onere, fino a quando all'obbligato di grado anteriore venga imposto di somministrare gli alimenti.

Articolo 208

Recupero delle somme erogate

Chiunque abbia sostenuto spese per alimenti in favore di una persona, senza essere obbligato, ha diritto all'azione di restituzione di quanto pagato da colui che era obbligato, se le spese effettuate siano state necessarie.

Neni 209

Mënyra e përmbushjes së detyrimit për ushqim

Personi që ka detyrimin për ushqim ka të drejtën e zgjedhjes për përmbushjen e detyrimit nëpërmjet pagesës bankare ose të drejtpërdrejtë, që parapaguhet periodikisht, ose duke e mbajtur në shtëpinë e tij atë që merr detyrimin për ushqim.

Gjykata, sipas rrethanave, përcakton mënyrën e dhënies së detyrimit për ushqim.

Në rast nevoje urgjente, gjykata vendos detyrimin për ushqim në ngarkim të njërit prej personave të detyruar. Në këtë rast, personi i detyruar ruan të drejtën e padisë së regresit ndaj personave të tjerë.

Neni 210

Fillimi i detyrimit për ushqim

Detyrimi për ushqim fillon nga data e ngritjes së padisë.

Pakësimi ose heqja e detyrimit për ushqim, të caktuar me vendim të formës së prerë dhe të paekzekutuar, fillon nga data kur kanë ndryshuar rrethanat, në bazë

Articolo 209

Modo di adempimento dell'obbligo alimentare

La persona obbligata a versare gli alimenti può scegliere di adempiere questa obbligazione o mediante assegno alimentare corrisposto in periodi anticipati o accogliendo e mantenendo nella propria casa colui che vi ha diritto agli alimenti.

Il tribunale, a seconda delle circostanze, determina il modo di adempimento dell'obbligo alimentare.

In caso di urgente necessità, il tribunale pone temporaneamente l'obbligo alimentare a carico di uno solo degli obbligati. In questo caso, la persona obbligata conserva il diritto all'azione di regresso verso le altre persone.

Articolo 210

Decorrenza dell'obbligo alimentare

L'obbligo alimentare inizia dal giorno dell'azione giudiziale.

La riduzione o la cessazione dell'obbligo alimentare, stabilita da un provvedimento passato in giudicato, inizia dal giorno in cui

të të cilave është dhënë vendimi, kurse shtimi i tij fillon nga data e ngritjes së padisë.

Neni 211

Kur një vendim, që përmban një detyrim për ushqim, vihet në ekzekutim pas 6 muajve nga data që ka marrë formë të prerë, detyrimet e prapambetura për ushqim janë të kërkueshme vetëm për 6 muajt e fundit.

Neni 212

Pushimi i detyrimit për ushqim

Detyrimi për ushqim pushon me vdekjen e personit të detyruar, personit që e përfiton atë, edhe sikur ky detyrim, që përmbahet në një vendim të formës së prerë, të mos jetë ekzekutuar.

Neni 213

Ndalimi i kompensimit dhe i zëvendësimit të detyrimit për ushqim

E drejta për të kërkuar detyrimin për ushqim nuk mund t'i kalojë një personi tjetër.

sono mutate le circostanze, che hanno fondato tale decisione, mentre l'aumento dell'obbligo alimentare inizia dal giorno dell'azione giudiziale.

Articolo 211

Quando un provvedimento, che contiene un obbligo alimentare, viene eseguito dopo 6 mesi dal passato in giudicato, si potranno richiedere gli alimenti arretrati, limitatamente alle ultime 6 mensilità.

Articolo 212

Cessazione dell'obbligo alimentare

L'obbligo alimentare cessa con la morte della persona obbligata, del beneficiario, anche se tale obbligo, previsto da un provvedimento passato in giudicato, non sia stato eseguito.

Articolo 213

Divieto di compensazione e di sostituzione dell'obbligo alimentare

Il diritto di chiedere gli alimenti non può essere trasferito ad altra persona.

Personi që ka detyrimin për ushqim nuk mund të kërkojë që ky detyrim të shlyhet me një kredi që ka ndaj personit që e përfiton atë, edhe sikur të ketë detyrime të prapambetura për ushqim.

Neni 214

Heqja dorë

Heqja dorë nga e drejta për të marrë detyrimin për ushqim për kohën e ardhshme është e pavlefshme.

TITULLI III

PËRGJEGJËSIA PRINDËRORE

KREU I

KUPTIMI I PËRGJEGJËSISË
PRINDËRORE

Neni 215

Përgjegjësia prindërore përfshin tërësinë e të drejtave dhe detyrave që kanë për qëllim të sigurojnë mirëqenien emocionale, sociale dhe materiale të fëmijës, duke u kujdesur për të, duke mbajtur raporte vetjake me të, duke i siguruar atij mirërritjen, edukimin,

La persona che ha un obbligo alimentare non può chiedere di compensare detto obbligo con un credito che vanta nei confronti della persona beneficiaria, anche quando si tratta di alimenti arretrati.

Articolo 214

Rinuncia agli alimenti

La rinuncia al diritto di ricevere gli alimenti per il futuro non è valida.

TITOLO III

LA RESPONSABILITA'
GENITORIALE

CAPO I

IL SIGNIFICATO DELLA
RESPONSABILITA'
GENITORIALE

Articolo 215

La responsabilità genitoriale comprende la totalità dei diritti e doveri che hanno come scopo quello di garantire il benessere emotivo, sociale e materiale del bambino, prendendosi cura di lui, mantenendo rapporti personali con lo stesso, garantendogli la

arsimimin, përfaqësimin ligjor dhe administrimin e pasurive të tij.

Neni 216

Kufijtë e përgjegjësisë prindërore

Fëmija ndodhet nën përgjegjësinë prindërore deri në arritjen e moshës madhore.

Neni 217

Detyrimi reciprok

Prindërit dhe fëmijët reciprokisht duhet të ndihmojnë, të duan dhe të respektojnë njëri-tjetrin.

Neni 218

Kthimi i fëmijës

Prindërit mund të kërkojnë nga gjykata kthimin e fëmijës së tyre të mitur, kur nuk jeton pranë tyre dhe mbahet pa të drejtë nga persona të tjerë.

Gjykata, për rrethana të rënda, mund të mos vendosë kthimin, në qoftë se ky vjen në kundërshtim me interesin më të lartë të fëmijës. Gjykata merr edhe mendimin e fëmijës kur ka mbushur moshën dhjetë vjeç.

buona crescita, l'educazione, l'istruzione, la rappresentanza legale e l'amministrazione dei suoi beni.

Articolo 216

I limiti della responsabilità genitoriale

Il bambino è sottoposto alla responsabilità genitoriale fino al raggiungimento della maggiore età.

Articolo 217

Doveri reciproci

I genitori e i figli devono, reciprocamente, aiutare, amare e rispettare l'un-l'altro.

Articolo 218

La restituzione del figlio

I genitori possono chiedere al tribunale la restituzione del loro figlio minore, quando non vive presso di loro e viene tenuto, senza alcun diritto, da altre persone.

Il tribunale, per gravi circostanze, può decidere la non restituzione, quando questo è in contrasto con l'interesse superiore del bambino. Il tribunale acquisisce anche il parere del bambino quando questi ha compiuto dieci anni.

Neni 219

Marrëdhëniet e fëmijës me gjyshërit

Prindërit nuk mund të ndalojnë fëmijën të ketë marrëdhënie vetjake me gjyshërit e tij, me përjashtim të rasteve kur ekzistojnë shkaqe të rënda. Në rast mosmarrëveshjeje midis palëve, gjykata mund të vendosë për mënyrën e rregullimit të këtyre marrëdhënieve.

KREU II

USHTRIMI I PËRGJEGJËSISË PRINDËRORE

Neni 220

Ushtrimi i përbashkët i përgjegjësisë prindërore

Përgjegjësia prindërore u përket dhe ushtrohet së bashku nga të dy prindërit në lidhje me fëmijën e lindur gjatë martesës së tyre ose jasht martese, nëse është njohur nga të dy prindërit

Neni 221

Në qoftë se prindërit nuk bien dakord për atë që kërkon interesi i

Articolo 219

I rapporti del bambino con i nonni

I genitori non possono impedire al figlio di avere rapporti personali con i propri nonni, ad eccezione dei casi in cui sussistono gravi motivi. In caso di disaccordo tra le parti, il tribunale può decidere le modalità di regolazione di questi rapporti.

CAPO II

L'ESERCIZIO DELLA RESPONSABILITÀ GENITORIALE

Articolo 220

Esercizio comune della responsabilità genitoriale

La responsabilità genitoriale appartiene ed è esercitata congiuntamente da entrambi i genitori in relazione al figlio nato durante il matrimonio oppure fuori dal matrimonio, se è stato riconosciuto da entrambi i genitori.

Articolo 221

Se i genitori non trovano un accordo su quello che richiede

fëmijës, ata mund t'i drejtohen gjykatës, e cila vendos pasi është përpjekur ta zgjidhë çështjen me pajtim.

Neni 222

Kur njëri nga prindërit kryen një veprim të zakonshëm me të tretët, që lidhet me ushtrimin e përgjegjësisë prindërore, ai prezumohet se ka marrë edhe pëlqimin e prindit tjetër.

Neni 223

Humbja e përgjegjësisë prindërore

Prindërit e fëmijës mund të humbasin përgjegjësinë prindërore nëpërmjet një vendimi penal që i ka dënuar ata si autorë ose si bashkëpunorë për një vepër penale ndaj fëmijës së tyre, si bashkëpunorë në një vepër penale të kryer nga fëmija i tyre ose nëse janë dënuar për ndonjë nga shkaqet e braktisjes së familjes, për sa kohë që ata nuk kanë marrë përsipër detyrimet që kanë ndaj saj.

Neni 224

Pamundësia e ushtrimit të përgjegjësisë prindërore

l'interesse del figlio, possono rivolgersi al tribunale, il quale decide dopo avere tentato di raggiungere una soluzione concordata.

Articolo 222

Quando uno dei genitori compie un'azione ordinaria con i terzi, in relazione all'esercizio della responsabilità genitoriale, si presume che abbia ottenuto anche il consenso dell'altro genitore.

Articolo 223

Perdita della responsabilità genitoriale

I genitori del bambino possono perdere la responsabilità genitoriale attraverso una sentenza penale che li ha condannati come autori o come concorrenti di un reato contro il figlio, come concorrenti in un reato commesso da loro figlio o se sono stati condannati per una delle cause di abbandono della famiglia, per il tempo in cui non abbiano assunto gli obblighi che hanno nei suoi confronti.

Articolo 224

L'impossibilità di esercitare la responsabilità genitoriale

Në qoftë se prindërit e fëmijës kanë vdekur, janë në pamundësi të ushtrijnë përgjegjësinë prindërore për shkak të pazotësisë për të vepruar, të mungesës ose për arsye veçanërisht të rënda, fëmija mund t'i besohet një anëtarit të familjes, një personi të caktuar si kujdestar, një familjeje kujdestare ose edhe një institucioni të përkujdesjes.

Në këtë rast merret mendimi i sektorit të ndihmës dhe shërbimeve sociale, sipas dispozitave për kujdestarinë.

Neni 225

Në qoftë se njëri nga prindërit është para pamundësisë së ushtrimit të përgjegjësisë prindërore ose kur njëri nga prindërit ka vdekur, përgjegjësia prindërore ushtrohet nga prindi tjetër.

Neni 226

Përgjegjësia prindërore pas zgjidhjes së martesës

Në qoftë se prindërit e fëmijës kanë zgjidhur martesën, ushtrimi i përgjegjësisë prindërore bëhet sipas Kreut III “Pasojat e zgjidhjes së martesës” të këtij Kodi.

Se i genitorit del bambino sono deceduti, o non sono in grado di esercitare la responsabilità genitoriale a causa dell'incapacità di agire, per l'assenza o per motivi particolarmente gravi, il bambino si può affidare ad un membro della famiglia, ad una persona designata come tutore, ad una famiglia affidataria o anche un istituto di cura e tutela.

In questo caso si ottiene il parere del settore dell'assistenza e dei servizi sociali, secondo le disposizioni sulla tutela.

Articolo 225

Se uno dei genitori è impossibilitato ad esercitare la responsabilità genitoriale oppure quando uno dei genitori è deceduto, la responsabilità genitoriale viene esercitata dall'altro genitore.

Articolo 226

La responsabilità genitoriale dopo lo scioglimento del matrimonio

Se i genitori del bambino hanno sciolto il matrimonio, l'esercizio della responsabilità genitoriale si effettua secondo il Capo III “Le conseguenze dello scioglimento del matrimonio” di questo Codice.

Neni 227

Përgjegjësia prindërore ndaj fëmijës së lindur jashtë martesë

Përgjegjësia prindërore ndaj fëmijës së lindur jashtë martesë ushtrohet nga prindi që e ka njohur fëmijën si të tij. Në qoftë se ai është njohur nga të dy prindërit, përgjegjësinë prindërore e kanë të dy prindërit.

Me kërkesë të të atit, të nënës ose të prokurorit, gjykata mund të ndryshojë kushtet e ushtrimit të përgjegjësisë prindërore dhe të vendosë që ai të ushtrohet nga njëri prind ose nga të dy bashkërisht. Gjukata në këtë rast vendos se me cilin prind do të banojë fëmija.

Gjukata vendos për të drejtën e vizitës dhe të mbikëqyrjes së prindit, me të cilin fëmija nuk banon.

Neni 228

Heqja e përgjegjësisë prindërore

Kur prindi shpërdoron përgjegjësinë prindërore ose tregon pakujdesi të rëndë në ushtrimin e saj, ose me veprimet e tij ndikon në mënyrë të dëmshme

Articolo 227

La responsabilità genitoriale nei confronti del bambino nato fuori dal matrimonio

La responsabilità genitoriale nei confronti del bambino nato fuori dal matrimonio viene esercitata dal genitore che lo ha riconosciuto come suo. Se è stato riconosciuto da entrambi i genitori, la responsabilità appartiene a tutti e due i genitori.

Su richiesta del padre, della madre oppure del pubblico ministero, il tribunale può modificare le condizioni dell'esercizio della responsabilità genitoriale e decidere che sia esercitato da un solo genitore oppure da tutti e due congiuntamente. Il tribunale in questo caso decide con quale genitore abiterà il bambino.

Il tribunale decide sul diritto di visita e di supervisione del genitore con il quale il bambino non abita.

Articolo 228

La decadenza dalla responsabilità genitoriale

Quando il genitore abusa della responsabilità genitoriale o mostra grave negligenza nel suo esercizio, o con le sue azioni influisce

në edukimin e fëmijëve, me kërkesën e prindit tjetër, të të afërmeve të fëmijës ose të prokurorit, mund t'i hiqet përgjegjësia prindërore.

Heqja e përgjegjësisë prindërore bëhet me vendim të gjykatës, duke u thirrur si i paditur prindi, për të cilin kërkohet kjo heqje.

Neni 229

Gjykata vendos që heqja e përgjegjësisë prindërore të shtrihet mbi të gjithë ose mbi disa nga fëmijët e lindur para vendimit të gjykatës për heqjen e përgjegjësisë.

Heqja e përgjegjësisë prindërore e shkarkon fëmijën nga detyrimi për ushqim ndaj prindërve, me përjashtim të rastit kur gjykata vendos ndryshe.

Neni 230

Kthimi i përgjegjësisë prindërore

Përgjegjësia prindërore mund të kthehet me vendim të gjykatës, kur pushon shkaku për të cilin është hequr kjo përgjegjësi.

negativamente sull'educazione dei figli, su richiesta dell'altro genitore, dei parenti del bambino o del pubblico ministero, può essere dichiarato decaduto dalla responsabilità genitoriale.

La decadenza dalla responsabilità genitoriale viene stabilita con un provvedimento del tribunale, chiamando in giudizio il genitore nei confronti del quale è richiesta la decadenza.

Articolo 229

Il tribunale decide che la decadenza dalla responsabilità genitoriale venga estesa su tutti o su alcuni dei figli nati prima della decisione del tribunale in merito alla decadenza stessa.

La decadenza dalla responsabilità genitoriale esonera il figlio dall'obbligo di fornire gli alimenti ai genitori, salvo i casi in cui il tribunale decida diversamente.

Articolo 230

Reintegrazione nella responsabilità genitoriale

Il tribunale può reintegrare il genitore nella responsabilità genitoriale, quando cessa la causa per la quale sia stata dichiarata la decadenza.

KREU III

PËRGJEGJËSIA PRINDËRORE PËR PASURINË E FËMIJËS

Neni 231

Përfaqësimi dhe administrimi

Prindërit e fëmijës kanë të drejtën e administrimit dhe të përdorimit të pasurisë së fëmijës së tyre.

Neni 232

Prindërit përfaqësojnë fëmijën e tyre të mitur që nuk ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç në të gjitha veprimet juridike, me përjashtim të atyre që, sipas ligjit, i mituri mund t'i kryejë vetë.

I mituri që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç i kryen vetë veprimet juridike, por kurdoherë me pëlqimin paraprak të prindërve, me përjashtim të atyre që, sipas ligjit, mund t'i kryejë vetë.

Neni 233

Pasuria e të miturit që nuk ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç administrohet nga prindërit në dobi të fëmijës, kurse pasuria e

CAPO III

LA RESPONSABILITA' GENITORIALE SUL PATRIMONIO DEL BAMBINO

Art.231

La rappresentanza e l'amministrazione

I genitori hanno il diritto di amministrare e utilizzare il patrimonio del loro bambino.

Articolo 232

I genitori rappresentano il loro figlio minore che non ha compiuto quattordici anni in tutte le azioni giuridiche, ad eccezione di quelli che, secondo la legge, il minore può compiere da solo.

Il minore che ha compiuto quattordici anni compie da solo le azioni giuridiche, ma sempre con il preventivo consenso dei genitori, tranne i casi in cui, secondo la legge, può compierle da solo.

Articolo 233

Il patrimonio del minore che non ha compiuto l'età di quattordici anni è amministrato dai genitori a beneficio del figlio, mentre il

të miturit që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç administrohet nga vetë i mituri, por gjithmonë me pëlqimin paraprak të prindërve.

Neni 234

Tjetërsimi i pasurisë së paluajtshme të çdo fëmije të mitur deri në moshën tetëmbëdhjetë vjeç, lënia hipotekë, ngarkimi me një barrë, marrja hua në emër të të miturit, heqja dorë nga trashëgimia apo legu ose mospranimi i një dhurimi, si dhe përgjithësisht veprimet që kapërcejnë kufijtë e një administrimi të thjeshtë të çdo pasurie të të miturit, mund të kryhen vetëm kur e kërkon interesi i të miturit dhe me autorizim të gjykatës së vendbanimit të të miturit.

Veprimi juridik, që është kryer pa u marrë autorizimi i gjykatës, mund të shpallet i pavlefshëm me kërkesën e prokurorit, të prindit ose të kujdestarit të të miturit.

Në qoftë se gjykata jep pëlqimin më vonë, veprimi juridik nuk shpallet i pavlefshëm.

patrimonio del minore che ha compiuto quattordici anni è amministrato dallo stesso minore, ma sempre con il preventivo consenso dei genitori.

Articolo 234

L'alienazione del patrimonio immobiliare di ciascun figlio minore fino all'età di diciotto anni, la costituzione di un'ipoteca o di un pegno, la richiesta di un prestito al nome del minore, la rinuncia all'eredità o al legato oppure il rifiuto di una donazione, così come in generale le azioni giuridiche che superano i confini di una ordinaria amministrazione del patrimonio del minore, possono essere compiute solo ove richiesto dall'interesse del minore e con l'autorizzazione del tribunale del luogo della residenza del minore.

L'azione giuridica compiuta senza l'autorizzazione del tribunale, può essere dichiarata nulla su richiesta del pubblico ministero, del genitore oppure del tutore del minore.

Se il tribunale esprime il consenso successivamente, l'azione giuridica non è dichiarata nulla.

Neni 235

Përdorimi i të ardhurave të fëmijës

Prindërit mund të përdorin të ardhurat nga pasuria e fëmijës, që ata administrojnë, për mirërritjen, edukimin dhe arsimimin e tij.

Ata mund t'i përdorin këto të ardhura, për të plotësuar nevojat e domosdoshme të familjes, kur nuk kanë pasuri të mjaftueshme për t'i plotësuar vetë ato. Të ardhurat e mbetura kthehen në pasurinë e fëmijës

Neni 236

Administrimi i pasurisë

Administrimi i pasurisë së fëmijës bëhet nga të dy prindërit bashkërisht, në rastin kur ata e ushtrojnë përgjegjësinë prindërore bashkërisht dhe në rastet e tjera ose nga i ati apo nga nëna nën kontrollin e gjykatës, sipas neneve 234 dhe 235 të këtij Kodi.

E drejta e përdorimit të pasurisë së fëmijës është e lidhur me të drejtën e administrimit ligjor. Kjo e drejtë u takon të dy prindërve bashkërisht ose atij që është i

Articolo 235

L'utilizzo dei frutti derivanti dal patrimonio del figlio

I genitori possono utilizzare i frutti derivanti dal patrimonio del figlio, che loro amministrano, per la sua buona crescita, educazione e istruzione.

Loro possono utilizzare questi frutti per soddisfare i bisogni indispensabili della famiglia, quando non hanno un patrimonio sufficiente per affrontarli con le proprie risorse. I restanti frutti rientrano a fare parte del patrimonio del figlio.

Articolo 236

Amministrazione del patrimonio

L'amministrazione del patrimonio del minore è effettuata congiuntamente da entrambi i genitori, nel caso in cui esercitano la responsabilità genitoriale congiuntamente e in altri casi dal padre o dalla madre con il controllo del tribunale, ai sensi degli articoli 234 e 235 del presente Codice.

Il diritto all'utilizzo del patrimonio del minore è legato all'amministrazione legale del

ngarkuar me administrimin e pasurisë së fëmijës.

Neni 237

E drejta e përdorimit të pasurisë së fëmijës nga prindi pushon:

- a) kur fëmija bëhet madhor;
- b) për shkaqet për të cilat merr fund përgjegjësia prindërore ose administrimi ligjor;
- c) për të gjitha shkaqet që lidhen me marrjen fund të uzufruktit.

Neni 238

Detyrimet që lidhen me të drejtën e përdorimit të pasurisë së fëmijës janë:

- a) detyrimet që kanë personat që gëzojnë të drejtën e uzufruktit në një pasuri;
- b) detyrimi për ushqim, mirërritje, edukim dhe arsimim të fëmijës, në bazë të pasurisë.

Neni 239

E drejta e përdorimit të pasurisë së fëmijës nuk shtrihet mbi pasurinë

patrimonio. Questo diritto appartiene ad entrambi i genitori congiuntamente o a quello incaricato di amministrare il patrimonio del figlio.

Articolo 237

Il diritto all'utilizzo del patrimonio del bambino da parte del genitore cessa:

- a) quando il figlio diventa maggiorenne;
- b) per le stesse cause per le quali cessa la responsabilità genitoriale o l'amministrazione legale;
- c) per tutte le cause legate all'estinzione dell'usufrutto.

Articolo 238

Gli obblighi relativi al diritto di utilizzo del patrimonio del minore sono:

- a) gli obblighi delle persone che godono del diritto di usufrutto su un patrimonio;
- b) l'obbligo agli alimenti, buona crescita, educazione e istruzione del bambino, in base al patrimonio.

Articolo 239

Il diritto di utilizzo del patrimonio del bambino non si estende al

që ai fiton nga puna e tij, as mbi pasurinë që i është dhuruar ose që i ka kaluar me trashëgimi, kur prindi është ndaluar shprehimisht të ketë të drejtën e përdorimit mbi këtë pasuri.

TITULLI IV

BIRËSIMI

Neni 240

Interesi i të miturit

Birësimi lejohet vetëm në rast se është në interesin e lartë të të miturit dhe garanton respektimin e të drejtave të tij themelore.

Neni 241

Kushtet e birësimit

Birësohet vetëm i mituri.

Birësuesi duhet të ketë një diferencë moshe të paktën 18 vjet me të birësuarin.

Në qoftë se birësohet fëmija i bashkëshortit, diferenca e moshës duhet të jetë jo më pak se 15 vjet.

patrimonio che esso ottiene dal proprio lavoro, né al patrimonio che gli è stato donato o che ha ereditato, quando al genitore è stato espressamente negato il diritto di utilizzare questo patrimonio.

TITOLO IV

L'ADOZIONE

Articolo 240

L'interesse del minore

L'adozione è consentita solo quando avviene nell'interesse superiore del minore e garantisce il rispetto dei suoi diritti fondamentali.

Articolo 241

Le condizioni dell'adozione

Si può adottare solo il minore.

L'adottante deve avere una differenza di età di almeno 18 anni con l'adottando.

Qualora si adotti il figlio del coniuge, la differenza di età non deve essere inferiore a 15 anni.

Neni 242

I mituri nuk mund të birësohet nga shumë persona, përveç rastit kur ata janë bashkëshortë.

Birësimi i ri lejohet pas vdekjes së birësuesit ose të birësuesve apo pas vdekjes së njërit prej birësuesve, në qoftë se kërkesa është paraqitur nga bashkëshorti i ri i birësuesit

Neni 243

Ndalimet e birësimit

Nuk mund të birësohet një person nga të paralindurit e tij, si edhe vëllai nga motra dhe anasjelltas.

Neni 244

Nuk mund të birësohet një person nga kujdestari i tij, pa u pare përpara nga gjykata administrimi i pasurisë së të miturit prej tij, dorëzimi i pasurisë së të miturit, si dhe vlerësimi i detyrimeve në ngarkim të kujdestarit ose dhënia e garancisë nga kujdestari për përmbushjen e këtyre detyrimeve.

Neni 245

Personi nuk mund të birësojë kur:

Articolo 241

Un minore non può essere adottato da più persone, tranne il caso in cui questi siano coniugi.

La nuova adozione è consentita dopo la morte dell'adottante o di entrambi i genitori adottivi o dopo la morte di uno loro, se la richiesta è presentata dal nuovo coniuge del genitore adottivo.

Articolo 243

Divieti di adozione

Non può essere adottata una persona dai suoi ascendenti, così come un fratello da una sorella e viceversa.

Articolo 244

Una persona non può essere adottata dal suo tutore, senza che vi sia stata la verifica, da parte del tribunale, dell'amministrazione del patrimonio del minore, così come la valutazione degli obblighi a carico del tutore, oppure la garanzia data dal tutore sull'adempimento di questi obblighi.

Articolo 245

La persona non può adottare quando:

a) i është hequr nga gjykata përgjegjësia prindërore;

b) vuan nga një sëmundje psikike ose ka zhvillim mendor të metë, si dhe vuan nga një sëmundje, e cila mund të vërë në rrezik shëndetin dhe jetën e atij që do të birësohet;

c) nuk ka garancinë si person, se do të kryejë në rregull detyrën e birësuesit në lidhje me mirërritjen, edukimin dhe arsimimin e atij që do të birësohet.

a) il tribunale ha pronunciato la sua decadenza dalla responsabilità genitoriale;

b) soffre di una malattia mentale o ha un ritardo mentale, ovvero soffre di una malattia, che può mettere in pericolo la salute e la vita dell'adottando;

c) non offre alcuna garanzia per il corretto svolgimento del dovere di genitore adottivo in relazione alla bona crescita, l'educazione e l'istruzione dell'adottando.

Neni 246

Pëlqimi për birësim

Për birësimin e të miturit kërkohet pëlqimi i të dy prindërve të tij.

Në qoftë se njëri nga të dy prindërit ka vdekur, nuk është në gjendje të shprehë vullnetin e tij ose i është hequr përgjegjësia prindërore, pëlqimi i prindit tjetër është i mjaftueshëm.

Kur fëmijës i kanë vdekur të dy prindërit, kur atyre u është hequr zotësia për të vepruar ose janë të panjohur, gjykata vendos nëse fëmija duhet të birësohet.

Kur birësuesi është i martuar, duhet të merret pëlqimi i bashkëshortit të tij.

Art.246

Il consenso per l'adozione

Per l'adozione del minore è richiesto il consenso di entrambi i genitori.

Se uno dei genitori è deceduto, non è in grado di esprimere la sua volontà, oppure è stato dichiarato decaduto dalla responsabilità genitoriale, è sufficiente il consenso dell'altro genitore.

Quando sono deceduti entrambi i genitori, o a questi è stata tolta la capacità di agire oppure sono sconosciuti, il tribunale decide in merito all'adottabilità del bambino.

Quando l'adottante è sposato si

Kur i birësuarit ka mbushur moshën dhjetë vjeç merret mendimi i tij dhe në moshën dymbëdhjetë vjeç kërkohet pëlqimi i tij.

Neni 247

Pëlqimi për birësim jepet përpara gjykatës kompetente. Në rast se personi ka vendbanimin ose vendqëndrimin e tij në një shtet tjetër, mund të japë pëlqimin para agjentit diplomatik ose konsullor pranë ambasadës ose konsullatës shqiptare.

Neni 248

Pëlqimi për birësim mund të tërhiqet nga prindërit biologjikë, brenda 3 muajve nga çasti i dhënies së tij.

Kjo periudhë shërben edhe si periudhë provë për marrëdhëniet midis birësuesve dhe të birësuarit.

Periudha e provës shërben për të vendosur një marrëdhënie birësuese midis një fëmije dhe një familjeje.

deve acquisire il parere favorevole del suo coniuge.

Quando l'adottando ha compiuto l'età di dieci anni è acquisito il suo parere, e all'età di dodici anni è richiesto il suo consenso.

Articolo 247

Il consenso all'adozione è acquisito dinanzi al tribunale competente. Nel caso in cui la persona ha la sua residenza o domicilio in un altro Stato, può prestare e il suo consenso davanti all'agente diplomatico o consolare presso l'Ambasciata o il Consolato Albanese.

Articolo 248

Il consenso per l'adozione può essere revocato dai genitori biologici, entro tre mesi dal momento della sua manifestazione.

Questo lasso temporale funge anche da periodo di prova per il rapporto tra gli adottanti e l'adottando.

Il periodo di prova serve a stabilire una relazione adottiva tra un bambino e una famiglia.

Prindërit mund të tërheqin pëlqimin e tyre edhe pas kalimit të afatit tremujor, deri në çastin e marrjes së vendimit nga gjykata kompetente.

Gjykata, përpara se të vendosë, duhet të verifikojë nëse janë plotësuar afatet e mësipërme, nëse janë bërë të gjitha përpjekjet e nevojshme për kthimin e fëmijës pranë prindërve biologjikë dhe nëse gjatë bashkimit ka funksionuar marrëdhënia e të miturit me birësuesit.

Në qoftë se personi, që i është besuar fëmija gjatë periudhës së provës dhe më pas, refuzon ta kthejë atë, prindërit mund t'i drejtohen gjykatës, e cila mund të vendosë kthimin e fëmijës në rast se kjo është në interesin e tij.

Neni 249

Nëse birësuesi vdes pasi ka dhënë pëlqimin dhe para dhënies së vendimit, gjykata mund të vazhdojë procedurën e gjykimit për përfundimin e birësimit.

Trashëgimtarët e birësuesit mund të paraqesin në gjykatë pretendime për të kundërshtuar birësimin.

Nëse birësimi pranohet nga gjykata, ai sjell efekte që nga çasti

I genitorit possono revocare il consenso anche dopo la scadenza del periodo trimestrale, fino all'emissione del provvedimento dal tribunale competente.

Il tribunale, prima di decidere, deve verificare il rispetto dei termini di cui sopra, se sono stati esperiti tutti i tentativi necessari per il ritorno del bambino presso i genitori biologici e se il rapporto del minore con gli adottanti ha funzionato durante la loro convivenza.

Se la persona, a cui è stato affidato il minore durante e dopo il periodo di prova, poi si rifiuta di restituirlo, i genitori possono rivolgersi al tribunale, che può decidere la restituzione del minore se questo è nel suo interesse.

Articolo 249

Se l'adottante muore dopo aver prestato il consenso e prima dell'emissione del provvedimento, il tribunale può continuare il giudizio per concludere l'adozione.

Gli eredi dell'adottante possono depositare in tribunale osservazioni al fine di contestare l'adozione.

Se l'adozione è accolta dal

i dhënies së pëlqimit nga birësuesi.

Neni 250

Deklarimi i braktisjes
(*Ndryshuar me ligjin nr.
134/2015, datë 5.12.2015*)

Gjykata e rrethit mund të deklarojë të braktisur të miturin që ndodhet pranë një institucioni të përkujdesjes sociale, publik ose privat, ose te nje personi që e ka në përkujdesje, kur prindërit e tij, në mënyrë të dukshme, nuk janë interesuar për të gjatë një viti, përpara paraqitjes së kërkesës për deklarimin e braktisjes.

Kur i mituri ka qenë strehuar që nga lindja e tij në një institucion, afati prej 1 viti kufizohet në 3 muaj dhe fillon nga data e lindjes.

Kur i mituri është gjetur i braktisur jashtë institucioneve të përkujdesjes sociale publike ose private, spitaleve apo materniteteve publike apo private, afati prej 1 viti kufizohet në 3 muaj dhe fillon nga momenti i gjetjes së tij.

Kur i mituri është lënë nën kujdesin e institucioneve të përkujdesjes sociale, publike ose

tribunale, produce effetti dal momento della prestazione del consenso da parte dell'adottante.

Articolo 250

Dichiarazione di abbandono
(*Modificato con Legge n.
134/2015, in data 05.12.2015*)

Il tribunale del distretto può dichiarare lo stato di abbandono del minore che si trova presso l'ente di assistenza, pubblico o privato, o presso la persona che ne esercita la tutela, quando i suoi genitori, si sono palesemente disinteressati di lui, per un anno, dalla presentazione della domanda per la dichiarazione di abbandono.

Quando il minore è stato collocato, sin dalla nascita presso un ente di assistenza, il termine di 1 anno si riduce in 3 mesi a decorrere dal giorno della nascita.

Quando il minore è stato trovato in stato di abbandono fuori da un ente di assistenza pubblico o privato, ospedali o reparti di maternità pubblici o privati, il termine di 1 anno si riduce in 3 mesi a decorrere dal momento del suo ritrovamento.

Quando il minore è stato affidato alla cura di un ente di assistenza, pubblico o privato, compresi gli

private, përfshirë spitalet publike ose private, nëpërmjet një deklaratë noteriale të prindërve biologjikë për dhënien e tij për birësim, afati prej një viti kufizohet në 6 muaj dhe fillon që nga momenti i lënies së të miturit.

Konsiderohen në mënyrë të dukshme të painteresuar për fëmijën prindërit që vullnetarisht nuk kanë mbajtur marrëdhënie të përzemërta të nevojshme për rritjen e tij dhe që kanë treguar pakujdesi të rëndë në ushtrimin e përgjegjësisë prindërore.

Gjykata i kërkon personit që ka paraqitur kërkesën shpjegime nëse ka bërë përpjekje për gjetjen e prindërve biologjikë të fëmijës dhe kthimin e fëmijës në familjen biologjike, nëse kjo është e mundur. Të tilla përpjekje nuk janë të nevojshme në rastin kur fëmija është lënë nën kujdesin e institucioneve të përkujdesjes sociale publike ose private, përfshirë spitalet publike ose private, nëpërmjet një deklaratë noteriale të prindërve biologjikë për dhënien e tij për birësim.

Braktisja nuk deklarohet kur një gjykatë tjetër ka pranuar kërkesën e një të afërmi të fëmijës për caktimin si kujdestar të tij.

Nëse gjykimi i një kërkesë të tillë nuk ka përfunduar, gjykata

ospedali pubblici o privati, con una dichiarazione notarile di consenso alla sua adottabilità da parte dei genitori biologici, il termine di 1 anno si riduce in 6 mesi a decorrere dal momento della sua consegna.

Sono considerati manifestamente disinteressati del figlio i genitori che volontariamente non hanno mantenuto rapporti affettivi necessari per la sua crescita e che hanno mostrato grave negligenza nell'esercizio della responsabilità genitoriale.

Il tribunale chiede alla persona che ha presentato la domanda chiarimenti sugli eventuali tentativi di ritrovamento dei genitori biologici del minore e il suo rientro nella famiglia d'origine, qualora fosse possibile. Tali tentativi non sono necessari nel caso in cui il minore sia stato affidato alla cura di enti di assistenza pubblici o privati, compresi gli ospedali pubblici o privati, con una dichiarazione notarile di consenso alla sua adottabilità, da parte dei genitori biologici.

Non si dichiara lo stato di abbandono quando un altro tribunale ha accolto la richiesta di un parente del minore di essere nominato suo tutore.

pezullon shqyrtimin e kërkesës për deklarin e braktisjes deri në përfundimin e tij.

Neni 251

Kërkesa për deklarin e braktisjes bëhet nga drejtuesi i institucionit ku ndodhet fëmija ose nga personi që e ka në përkujdesje. Kërkesa i dërgohet gjykatës, nën juridiksionin e së cilës ndodhet institucioni ose vendbanimi i personit që e ka marrë në përkujdesje të miturin.

Çdo person që ka një interes të ligjshëm për mbrojtjen e fëmijës, mund të ndërhyjë në procesin e gjykimit.

Gjykata, që deklaron të braktisur të miturin, cakton në të njëjtin vendim edhe kujdestarin për mirëritjen, edukimin dhe arsimimin e fëmijës, një institucion të përkujdesjes sociale ose një person të caktuar, nisur nga interesi më i lartë i të miturit.

Se il giudizio relativo a tale richiesta non è stato ancora definito, il tribunale sospende l'esame della domanda per la dichiarazione dello stato di abbandono, fino alla sua definizione.

Articolo 251

La domanda per la dichiarazione dello stato di abbandono si presenta dal direttore dell'ente dove si trova il minore o dalla persona a cui è stata affidata la cura. La domanda è rivolta al tribunale nella cui giurisdizione si trova l'ente o il domicilio della persona a cui è stato affidato il minore.

Ogni persona che ha un interesse legittimo ai fini della tutela il minore, può intervenire nel procedimento.

Il tribunale che dichiara lo stato di abbandono del minore, con il medesimo provvedimento nomina anche il tutore, per la sua buona crescita, l'educazione e l'istruzione, un ente di assistenza o una determinata persona, tenendo in considerazione il superiore interesse del minore.

Paraqitja e kërkesës

Personat që dëshirojnë të birësojnë të mitur shqiptarë mund të birësojnë vetëm të miturit që figurojnë në listat e Komitetit Shqiptar të Birësimit.

Komiteti Shqiptar i Birësimit është autoritet qendror i pavarur, veprimtaria e të cilit rregullohet me ligj të veçantë.

Shtetasit e huaj nuk mund t'i drejtohen drejtpërdrejt Komitetit Shqiptar të Birësimit.

Kërkesa e tyre i paraqitet Komitetit Shqiptar të Birësimit nëpërmjet autoriteteve publike kompetente ose organizmave privatë të parashikuar në ligj. Kërkesa dhe dokumentet që e shoqërojnë duhet të jenë të përkthyer në gjuhën shqipe dhe të legalizuara, sipas ligjit të vendit ku jeton birësuesi.

Shtetasit shqiptarë që kanë vendbanimin e tyre jashtë vendit dhe shtetasit e huaj rezidentë prej 2 vjetësh në Shqipëri, mund t'i drejtohen drejtpërdrejt Komitetit Shqiptar të Birësimit.

Presentazione della domanda

Le persone che desiderano adottare minori albanesi possono adottare soltanto i minori che risultano negli elenchi del Comitato Albanese per le Adozioni.

Il Comitato Albanese per le Adozioni è un'autorità centrale e indipendente, la cui attività è disciplinata da una legge speciale.

I cittadini stranieri non possono rivolgersi direttamente al Comitato Albanese per le Adozioni.

La loro richiesta è presentata al Comitato Albanese per le Adozioni per il tramite delle autorità pubbliche competenti oppure organizzazioni private previste dalla legge. La domanda e i documenti allegati devono essere tradotti nella lingua albanese e legalizzati secondo la legge del luogo dove vive l'adottante.

I cittadini albanesi che risiedono all'estero e i cittadini stranieri residenti da due anni in Albania, possono rivolgersi direttamente al Comitato Albanese per le Adozioni.

Neni 253

Detyrimi i Komitetit Shqiptar të Birësimit

Pas shqyrtimit të kërkesës dhe të dokumenteve përkatëse, Komiteti Shqiptar i Birësimit i dërgon gjykatës studimin për personin që kërkon të birësojë dhe atë të të miturit që mund të birësohet.

Komiteti Shqiptar i Birësimit i dërgon gjykatës edhe pëlqimin me shkrim për këtë birësim dhe për birësimet ndërvendase, si dhe konfirmimin se i mituri nuk ka pasur mundësi të birësohet në Shqipëri për një afat prej 6 muajsh nga data e regjistrimit në listat e këtij Komiteti.

Neni 254

Gjykata kompetente

Kërkesa për birësim, e bërë nga një shtetas shqiptar, bëhet në gjykatën e vendbanimit të personit që kërkon të birësojë.

Kërkesa për birësim, e bërë nga një shtetas i huaj ose shqiptar që banon jashtë shtetit, paraqitet në gjykatën nën juridiksionin e së cilës ndodhet vendbanimi i të miturit.

Articolo 253

L'obbligo del Comitato Albanese per le Adozioni

Dopo l'esame della domanda e dei relativi documenti, il Comitato Albanese per le Adozioni trasmette al tribunale la relazione sulla persona che chiede di adottare e sul minore che può essere adottato.

Il Comitato Albanese per le Adozioni trasmette al tribunale anche il consenso scritto circa tale adozione e per le adozioni internazionali, nonché la conferma che il minore non ha avuto la possibilità di essere adottato in Albania entro il termine di 6 mesi dall'iscrizione negli elenchi di questo Comitato.

Articolo 254

Tribunale competente

La domanda di adozione, avanzata da un cittadino albanese, si presenta presso il tribunale del luogo di residenza della persona che chiede di adottare.

La domanda di adozione, avanzata a da un cittadino straniero o albanese che risiede all'estero, si presenta presso il tribunale nella cui giurisdizione si trova la residenza del minore.

Kërkesa për birësimin e të miturit shqiptar që banon jashtë shtetit paraqitet në gjykatën e rrethit gjyqësor Tiranë.

Neni 255

Ndërhyrja në proces

Çdo person që ka një interes të ligjshëm për mbrojtjen e të miturit si dhe prokurori mund të ndërhyjnë në procesin e birësimit, si dhe kanë të drejtën e ankimit kundër vendimit të gjykatës.

Neni 256

Në rast se gjatë procedurës për birësimin e një fëmije rezulton se është paraqitur një kërkesë në gjykatë, për njohje atësie, procedura pezullohet deri në përfundim të gjykimit për njohjen e atësisë.

Neni 257

Ndalimet për birësimin ndërvendas

Kushtet dhe efektet e birësimit të shpallur në Shqipëri përcaktohen nga legjislacioni shqiptar.

La domanda di adozione di un minore albanese che vive all'estero si presenta presso il tribunale del distretto di Tirana.

Articolo 255

Intervento nel procedimento

Ogni persona che ha un interesse legittimo per la difesa del minore e anche il pubblico ministero possono intervenire nel procedimento di adozione, e hanno diritto di impugnare il provvedimento del tribunale.

Articolo 256

Se durante il procedimento di adozione di un minore risulta presentata al tribunale una domanda di riconoscimento della paternità, il procedimento viene sospeso fino alla definizione del procedimento per il riconoscimento della paternità.

Articolo 257

Divieti per le adozioni internazionali

I requisiti e gli effetti dell'adozione dichiarata in Albania sono disciplinate dalla legislazione albanese.

Birësimi ndërvendas nuk lejohet kur

- a) birësimi nuk njihet në shtetin ku banojnë birësuesit;
- b) arrihet në përfundimin së birësimi është me pasoja të rënda për të miturin;
- c) i mituri, në shtetin ku banojnë birësuesit, nuk gëzon të njëjtat të drejta që njihen në Shqipëri.

Birësimi ndërvendas lejohet pasi fëmija ka qëndruar në pritje për 6 muaj në listat e Komitetit Shqiptar të Birësimit dhe, gjatë kësaj periudhe, janë ezauruar të gjitha mundësitë për të bërë birësimin brenda vendit.

Neni 258

Efektet e birësimit

Birësimi i prodhon efektet e tij nga data që vendimi merr formë të prerë.

Birësimi është i parevokueshëm.

Gjykata i dërgon vendimin e formës së prerë për regjistrim zyres së gjendjes civile, ku ka regjistruar themeltar birësuesi.

L'adozione internazionale è vietata quando:

- a) l'adozione non viene riconosciuta nello Stato dove risiedono gli adottanti;
- b) si giunge alla conclusione che l'adozione arreca grave pregiudizio al minore;
- c) il minore, nello Stato in cui risiedono gli adottanti, non gode dei medesimi diritti riconosciuti in Albania.

L'adozione internazionale è consentita quando il minore è rimasto in attesa per 6 mesi nell'elenco del Comitato Albanese per le Adozioni e, durante questo periodo, sono state esaurite tutte le possibilità per l'adozione nazionale.

Articolo 258

Effetti dell'adozione

L'adozione produce i suoi effetti dalla data del passaggio in giudicato del provvedimento che lo dichiara.

L'adozione è irrevocabile.

Il tribunale trasmette il provvedimento passato in giudicato per la trascrizione all'ufficio dello stato civile dove

Neni 259

Marrëdhëniet ndërmjet birësuesit dhe të birësuarit

Me birësimin ndërmjet birësuesit dhe gjinisë së tij, nga njëra anë, dhe të birësuarit dhe të paslindurve të tij, nga ana tjetër, lindin të drejta dhe detyra të njëjta me ato që kanë ndërmjet tyre personat që janë gjini. Të drejtat dhe detyrat ndërmjet të birësuarit dhe të paslindurve të tij, nga njëra anë, dhe gjinisë së tij, nga ana tjetër, pushojnë.

Kur njëri nga prindërit e të birësuarit është bashkëshort i birësuesit, i birësuari nuk i shkëput lidhjet me këtë prind dhe gjininë e tij.

Neni 260

Atësia, mëmësia dhe mbiemri i të birësuarit

I birësuari merr mbiemrin e birësuesit dhe në rast të birësimit nga të dy bashkëshortët, mbiemrin e përbashkët të tyre; në qoftë se ata kanë mbiemra të ndryshëm vendosin me marrëveshje se cilin mbiemër do të mbajë i birësuari; në rast mosmarrëveshjeje fëmija merr mbiemrin e të atit.

l'adottante ha il registro anagrafico di base.

Articolo 259

I rapporti tra adottante e adottato

Con l'adozione tra l'adottante e i suoi ascendenti da un lato, e tra l'adottato e i suoi discendenti, dall'altro, nascono i medesimi diritti e doveri che hanno tra loro le persone che sono parenti. I diritti e i doveri tra l'adottato e i suoi discendenti, da un lato, e i suoi parenti, dall'altro, cessano.

Quando uno dei genitori dell'adottato è coniuge dell'adottante, l'adottato non interrompe i legami con questo genitore e i suoi parenti.

Articolo 260

Paternità, maternità e cognome dell'adottato

L'adottato assume il cognome dell'adottante e in caso di adozione da parte di entrambi i coniugi, il loro cognome comune; se questi hanno cognomi differenti decidono di comune accordo il cognome che assumerà l'adottato; in caso di disaccordo il figlio assume il cognome del padre.

Me kërkesë të birësuesit ose të birësuesve, gjykata mund të ndryshojë emrin e të birësuarit.

I birësuari merr për emër nëne dhe ati atë të birësuesit ose birësuesve të tij.

Neni 261

Për birësimin surrogativ, të parashikuar në ligjin nr.8876, datë 4.4.2002 “Për shëndetin riprodhues”, zbatohen të njëjtat kritere dhe procedura për birësimin, sipas këtij Kodi dhe legjislacionit përkatës.

Neni 262

I mituri, prindërit biologjikë dhe birësuesit kanë të drejtën e mirëbesimit për procesin dhe dokumentacionin e birësimit, si shprehje të respektimit të jetës private.

Kur mosha dhe niveli i pjekurisë e lejojnë, i mituri ka të drejtë të njihet me historinë e tij dhe, nëse është e mundur, me të dhënat për prindërit biologjikë.

Su domanda dell'adottante o degli adottanti, il tribunale può modificare il nome dell'adottato.

L'adottato assume quale nome di madre e di padre quello dell'adottante o degli adottanti.

Articolo 261

Per l'adozione legata alla maternità surrogata, previsto con legge n. 8876, in data 4.4.2002 “Sulla salute riproduttiva”, si applicano i medesimi criteri dell'adozione, secondo questo Codice e la legislazione speciale.

Articolo 262

Il minore, i genitori biologici e gli adottanti si considerano in buona fede con riguardo al processo e gli atti dell'adozione, quale espressione del rispetto alla vita privata.

Quando l'età e il livello di maturità lo consentono, il minore ha diritto di conoscere la sua storia e, se possibile, conoscere i dati dei suoi genitori biologici.

TITULLI V

KUJDESTARIA

KREU I

KUJDESTARIA MBI TË MITURIT

Neni 263

Vendosja e kujdestarisë

Fëmijët e mitur vendosen në kujdestari dhe gëzojnë mbrojtje të veçantë nga shteti kur prindërit e tyre janë në pamundësi për të ushtruar përgjegjësinë prindërore, për shkak se të dy prindërit kanë vdekur ose nuk njihen, janë shpallur si të pagjetur, u është hequr përgjegjësia prindërore ose u është hequr zotësia për të vepruar, si dhe për çdo shkak tjetër të pranuar nga gjykata.

Gjykatë kompetente për vendosjen në kujdestari të të miturit është ajo e vendbanimit ose vendqëndrimit të të miturit.

Neni 264

E drejta për paraqitjen e kërkesës

Të drejtën për paraqitjen e kërkesës në gjykatë për kujdestar mbi të miturin e kanë:

TITOLO V

LA TUTELA

CAPO I

TUTELA SUI MINORI

Articolo 263

Apertura della tutela

I minori sono sottoposti e godono della tutela speciale da parte dello Stato quando i loro genitori sono impossibilitati ad esercitare la responsabilità genitoriale, in quanto sono entrambi deceduti oppure sono sconosciuti, sono dichiarati dispersi, sono dichiarati decaduti dalla responsabilità genitoriale oppure sono stati dichiarati interdetti, o per qualsiasi altra causa accettata dal tribunale.

Il tribunale competente per l'apertura della tutela è quello della residenza o del domicilio del minore.

Articolo 264

Il diritto di presentare la domanda

Il diritto di presentare domanda al tribunale per essere nominato tutore del minore spetta:

- a) të afërmit e fëmijës së mitur;
- b) cilido që merr njoftim për mbetjen e fëmijës pa prindër ose për lindjen e një fëmije me prindër të panjohur;
- c) vetë i mituri që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç;
- ç) prokurori;
- d) noteri, i cili në çeljen e një testamenti vihet në dijeni për caktimin e një kujdestari.

Neni 265

Gjykata vendos si kujdestar personin e caktuar nga prindi, që ka ushtruar i fundit përgjegjësinë prindërore, me testament ose deklaratë noteriale.

Kujdestari i caktuar, sipas paragrafit të parë të këtij neni, nuk është i detyruar të pranojë kujdestarinë.

Në rastet kur kujdestari i caktuar sipas këtij neni nuk plotëson kushtet e kërkuara nga ky Kod, kujdestaria vendoset nga gjykata.

Neni 266

Familja kujdestare

Familja kujdestare është një familje alternative, e vendosur nga

- a) ai parenti del minore;
- b) a chiunque viene a conoscenza del fatto che un minore sia rimasto senza genitori o della nascita di un bambino da genitori sconosciuti;
- c) allo stesso minore che ha compiuto l'età di quattordici anni;
- ç) al pubblico ministero;
- d) al notaio, che all'apertura di un testamento viene a conoscenza della designazione di un tutore.

Articolo 265

Il tribunale nomina tutore la persona designata dal genitore, che ha esercitato per ultimo la responsabilità genitoriale, con testamento o dichiarazione notarile.

Il tutore nominato, secondo il primo comma di questo articolo, non è obbligato ad accettare la tutela.

Nei casi in cui il tutore nominato ai sensi di questo articolo non soddisfa le condizioni richieste da questo Codice, la tutela è decisa dal tribunale.

Articolo 266

Famiglia affidataria

La famiglia affidataria è una famiglia alternativa, designata dal

gjykata, për t'i ofruar fëmijës një mjedis familjar, kushte për mirërritje, përkujdesje fizike dhe mbështetje emocionale.

Evidentimi i familjeve kujdestare është përgjegjësi e sektorit të ndihmës dhe shërbimit social pranë bashkisë ose komunës ku banon i mituri, e cila realizohet me firmosjen e një deklaratë gatishmërie nga familja për të marrë fëmijë në kujdestari.

Numri i fëmijëve që i jepen në kujdestari një familjeje kujdestare duhet të jetë i kufizuar, duke u dhënë prioritet në këtë vendosje fëmijëve që janë vëllezër dhe motra me njëri-tjetrin.

Neni 267

Në rast se nuk është caktuar kujdestar nga prindi që ka ushtruar i fundit përgjegjësinë prindërore, gjykata i jep prioritet zgjedhjes së kujdestarit midis paraardhësve, personave të afërt të të miturit, një familjeje kujdestare dhe, si alternativë të fundit, institucionin publik ose privat.

Para se gjyqtari të caktojë kujdestarin, duhet të dëgjojë personin e zgjedhur si të tillë dhe të marrë mendimin e të miturit nëse ai ka mbushur moshën dhjetë vjeç.

tribunale, per offrire al bambino un ambiente familiare, condizioni per una buona crescita, assistenza fisica e sostegno morale.

L'individuazione delle famiglie affidatarie è—responsabilità del settore dei servizi sociali presso il municipio o il comune della residenza del minore, che si realizza con la sottoscrizione di una dichiarazione di disponibilità da parte della famiglia per accogliere minori in affidamento.

Il numero dei minori che vengono affidati ad una famiglia affidataria deve essere limitato, dando priorità nella scelta ai minori che sono fratelli e sorelle tra loro.

Articolo 267

Qualora manca la designazione del tutore da parte del genitore che ha esercitato per ultimo la responsabilità genitoriale, il tribunale da priorità nella scelta del tutore agli ascendenti, ai parenti del minore, ad una famiglia affidataria e, come ultima alternativa, all'ente pubblico o privato.

Prima che il giudice nomini il tutore, deve disporre l'ascolto della persona prescelta come tale e assumere il parere del minore che abbia compiuto dieci anni.

Gjykata, në çdo rast, merr mendimin e sektorit të ndihmës dhe shërbimeve sociale pranë bashkisë ose komunës së vendit ku zhvillohet gjykimi, i cili përmban ekzaminimin e zhvillimit të personalitetit të fëmijës në kontekstin familjar edukativ e social dhe ekzaminimin e kushteve dhe përshtatshmërisë së fëmijës me personin kujdestar të ardhshëm, të familjes kujdestare ose institucionit të përkujdesjes.

Caktimi i kujdestarit nga gjykata bëhet duke parë cilësitë e personit kujdestar, të familjes kujdestare të zgjedhur ose të institucionit të përkujdesjes, sipas paragrafit të tretë të këtij neni, si dhe pasi ka dëgjuar mendimin e një psikologu, që duhet të jetë i pranishëm gjatë gjykimit.

Neni 268

Njoftimi i gjykatës

Nëpunësi i gjendjes civile, që merr njoftimin për vdekjen e të dy prindërve ose prindit të vetëm, që ka lënë fëmijë në moshë të mitur, ose të lindjes së një fëmije nga prindër të panjohur, dhe noteri që çel një testament, ku parashikohet caktimi i një kujdestari, duhet të njoftojnë gjykatën për faktin brenda 10 ditëve.

Il tribunale, in ogni caso, assume il parere dei servizi sociali del municipio o del comune del luogo dove si svolge il procedimento, che contiene la valutazione dell'evoluzione della personalità del bambino nel contesto familiare educativo e sociale e la valutazione delle condizioni e della compatibilità del minore con il futuro tutore, con la famiglia affidataria e con l'ente di assistenza.

La nomina del tutore da parte del tribunale tiene conto delle qualità del tutore, della famiglia affidataria prescelta o dell'ente di assistenza, secondo il terzo comma di questo articolo, dopo avere ascoltato il parere di uno psicologo, che deve essere presente durante il giudizio.

Articolo 268

Segnalazioni al tribunale

L'ufficiale dello stato civile, che riceve la notizia della morte di entrambi i genitori o dell'unico genitore, che ha lasciato figli minorenni, ovvero della nascita di un bambino da genitori ignoti, e il notaio che procede all'apertura di un testamento, contenente la designazione di un tutore, devono segnalare il tutto al tribunale entro dieci giorni.

Njoftimi i gjykatës mund të bëhet edhe nga të afërmit e të miturit ose persona të tjerë të interesuar.

Gjykata, brenda 30 ditëve nga marrja njoftim ose nga paraqitja e kërkesës, vendos për caktimin e kujdestarit të të miturit.

Neni 269

Kujdestaria mbi disa të mitur

Për të miturit që janë vëllezër e motra caktohet një kujdestar i vetëm, përveç rastit kur rrethanat e veçanta kërkojnë domosdoshmërinë e caktimit të më shumë se një kujdestari.

Neni 270

Paaftësia dhe papajtueshmëria për të qenë kujdestar

Nuk mund të caktohet kujdestar personi që:

- a) është vetë në kujdestari;
- b) ka konflikt interesash me të miturin;
- c) nuk ka administrimin e lirë të pasurisë së tij;
- ç) është përjashtuar nga kujdestaria për shkak të deklarimit me shkrim të prindit që ka ushtruar i fundit përgjegjësinë prindërore;

La segnalazione al tribunale può essere effettuata anche dai parenti del minore o da altre persone interessate.

Il tribunale, entro 30 giorni dal ricevimento della segnalazione o dalla presentazione della domanda, decide sulla nomina del tutore del minore.

Articolo 269

Tutela di più minori

Per i minori che sono fratelli o sorelle si nomina un unico tutore, salvo il caso in cui particolari circostanze richiedano necessariamente la nomina di più tutori.

Articolo 270

Incapacità e incompatibilità ad essere nominati tutore

Non può essere nominato tutore la persona che:

- a) è sottoposto a sua volta a tutela;
- b) si trova in conflitto di interessi con il minore;
- c) non ha la libera amministrazione del proprio patrimonio;
- ç) è stato escluso dalla tutela per dichiarazione scritta del genitore che per ultimo ha esercitato la

d) ka humbur ose i është hequr përgjegjësia prindërore, ose i është hequr detyra e kujdestarit në një rast tjetër;

dh) është i dënuar me burgim për një vepër penale dhe është gjatë kohës së vuajtjes së dënimit, si dhe kur është dënuar për krime ndaj të miturve.

e) ka mbushur moshën 65 vjeç;

ë) për shkak të gjendjes së tij shëndetësore nuk mund ta ushtrojë me lehtësi kujdestarinë;

f) ushtron përgjegjësinë prindërore në më shumë se tre fëmijë;

g) është i ngarkuar me më shumë se dy kujdestari;

gj) nuk jep pëlqimin për të qenë kujdestar.

Neni 271

Kujdestaria në institucionet e përkujdesjes

Kujdestaria mbi të miturin, i cili nuk ka të afërm të njohur ose të aftë për të ushtruar detyrën e kujdestarit, mund t'i jepet nga gjykata një institucioni publik ose privat të licencuar për përkujdesjen e fëmijëve.

Drejtuesi i institucionit i delegon njërit nga punonjësit e tij të drejtën

responsabilitë genitoriale;

d) ha perso o è stato dichiarato decaduto della responsabilità genitoriale, o è stato rimosso dall'incarico di tutore in un altro caso;

dh) è stato condannato con la reclusione per un reato e sta scontando la pena, ovvero è stato condannato per reati contro i minori.

e) ha compiuto l'età di 65 anni;

ë) a causa del suo stato di salute non può esercitare facilmente la tutela;

f) esercita la responsabilità genitoriale su oltre tre minori;

g) è incaricato di più due tutele;

gj) non dà il consenso per essere nominato tutore.

Articolo 271

Tutela negli enti affidatari

La tutela del minore, che non ha parenti noti o in grado di esercitare l'ufficio di tutore, può essere concessa dal tribunale ad un ente pubblico o privato autorizzato per l'assistenza dei minori.

Il direttore dell'ente delega ad uno dei suoi operatori il diritto di esercitare le funzioni del tutore.

e ushtrimit të funksioneve të kujdestarit.

Drejtuesi i institucionit, brenda 10 ditëve nga caktimi i personit që merr funksionet e kujdestarit, i dërgon gjykatës aktin përkatës, i cili depozitohet në dosjen gjyqësore dhe pasqyrohet në regjistrin e kujdestarisë.

Neni 272

Funksionet e kujdestarit

Kujdestari kujdeset për të miturin, e përfaqëson atë në të gjitha veprimet juridike dhe administron pasurinë e tij, sipas dispozitave të këtij Kodi.

Neni 273

Detyrat e të miturit

I mituri duhet ta respektojë dhe t'i bindet kujdestarit. Ai nuk mund të braktisë banesën ose institucionin ku është lënë pa lejen e kujdestarit.

Kur largohet pa leje, kujdestari ka të drejtë ta kërkojë të miturin dhe, nëse është e nevojshme, t'i drejtohet gjykatës për kthimin e tij.

Gjatë gjykimit duhet të dëgjohet

Il direttore dell'ente, entro 10 giorni dalla designazione della persona che assume le funzioni del tutore, trasmette al tribunale il relativo atto, che si deposita nel fascicolo d'ufficio e si annota nel registro della tutela.

Articolo 272

Funzioni del tutore

Il tutore si prende cura del minore, lo rappresenta in tutti gli atti giuridici e amministra il suo patrimonio, secondo le disposizioni di questo Codice.

Articolo 273

Doveri del minore

Il minore deve rispettare ed obbedire al tutore. Egli non può abbandonare la casa o l'istituto dove è stato collocato, senza il permesso del tutore.

Quando si allontana senza permesso, il tutore ha diritto di cercare il minore e se è necessario, di chiedere al tribunale il suo rientro.

Durante il procedimento deve

dhe i mituri që ka mbushur moshën dhjetë vjeç, në praninë e psikologut.

Neni 274

Rastet e kujdestarisë së posaçme

Gjykata vendos caktimin e një kujdestari të posaçëm kur:

a) ka konflikt interesash midis të miturit dhe prindërve ose midis të miturit dhe kujdestarit të tij, si dhe kur midis tyre duhet të kryhet një veprim juridik;

b) ka konflikt interesash midis të miturve, vëllezër dhe motra, që kanë të njëjtin kujdestar ose kur duhet të kryhet një veprim juridik midis

tyre;

c) për shkak sëmundjeje ose për shkaqe të tjera, kujdestari i caktuar pengohet të kryejë një veprim të caktuar ose të japë pëlqimin për kryerjen e një veprimi.

Neni 275

Caktimi i kujdestarit të posaçëm

Kujdestari i posaçëm caktohet nga gjykata mbi bazën e kërkesës së prindit, të kujdestarit, së të afërmeve të të miturit, të miturit që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç dhe personave të interesuar.

essere ascoltato il minore che ha compiuto l'età di 10 anni, alla presenza di uno psicologo.

Articolo 274

Casi di curatela speciale

Il tribunale nomina un curatore speciale quando:

a) vi è un conflitto di interessi tra il minore e i genitori o tra il minore e il suo tutore, oppure quando tra loro deve essere compiuto un atto giuridico;

b) vi è conflitto di interessi tra i minori, fratelli e sorelle, che hanno lo stesso tutore ovvero quando tra loro deve essere compiuto un atto giuridico;

c) a causa di una malattia o di altre cause, il tutore nominato si trova nell'impossibilità di compiere un determinato atto o di acconsentire al compimento di un atto.

Articolo 275

Nomina del curatore speciale

Il curatore speciale viene nominato dal tribunale su richiesta del genitore, del tutore, dei parenti del minore, del minore che ha compiuto quattordici anni e delle persone interessate.

Neni 276

Me caktimin e kujdestarit të posaçëm, gjykata cakton kufijtë e detyrave dhe të drejtave të kujdestarit, sipas rrethanave të çdo rasti të veçantë.

Neni 277

Gjykata kompetente

Gjykatë kompetente për caktimin e kujdestarit të posaçëm është ajo e vendbanimit ose e vendqëndrimit të të miturit, ose e vendit ku ndodhet pasuria e tij.

Neni 278

Funksionet e kujdestarit të posaçëm

Kujdestari i posaçëm përfaqëson të miturin në rastet kur interesi i tij është në konflikt me interesin e kujdestarit.

Kur kujdestari i posaçëm ndodhet në konflikt interesash me të miturin, gjyqtari emëron një kujdestar tjetër.

Kujdestari i posaçëm duhet të kërkojë caktimin e një kujdestari të ri në rastin kur kujdestari nuk kryen ose braktis detyrën. Kujdestari i posaçëm kujdeset për

Articolo 276

Con la nomina del curatore speciale, il tribunale determina i limiti dei doveri e diritti del curatore, in base alle circostanze del caso specifico.

Articolo 277

Tribunale competente

Il tribunale competente per la nomina del curatore speciale è quello della residenza o del domicilio del minore, o del luogo dove si trova il suo patrimonio.

Articolo 278

Funzioni del curatore speciale

Il curatore speciale rappresenta il minore nei casi in cui l'interesse di quest'ultimo è in contrasto con l'interesse del tutore.

Quando il curatore speciale si trova in conflitto di interessi con il minore, il giudice nomina un altro curatore.

Il curatore speciale deve richiedere la nomina di un nuovo tutore nel caso in cui questi non adempie o abbandona l'incarico. Il curatore speciale si prende cura del minore, lo rappresenta e può

të miturin, e përfaqëson atë dhe mund të kryejë të gjitha veprimet që kanë të bëjnë me ruajtjen dhe administrimin e pasurisë në raste urgjente.

Neni 279

Dhurimi ose disponimi me testament

Dhuruesi ose personi që disponon me testament në favor të një të mituri, edhe pse ky i fundit është nën përgjegjësinë e prindërve të tij, mund t'i caktojë atij një kujdestar të posaçëm për pranimin dhe administrimin e pasurisë së dhuruar ose të lënë atij me testament.

Nëse dhuruesi ose testatori nuk ka vendosur ndryshe, kujdestari i posaçëm duhet të ushtrojë të drejtat dhe detyrat e tij, sipas dispozitave për administrimin të këtij Kodi.

Neni 280

Mbarimi i kujdestarisë së posaçme

Kujdestaria e posaçme mbaron kur pushojnë shkaqet për të cilat është vendosur. Mbarimi i kujdestarisë së posaçme bëhet me kërkesën e personave, sipas nenit 275 të këtij Kodi.

compiere tutti gli atti che riguardano la conservazione e l'amministrazione del suo patrimonio in casi di urgenza.

Articolo 279

Donazione o disposizione testamentaria

Il donante o la persona che dispone con un testamento a favore di un minore, anche se quest'ultimo è sottoposto alla responsabilità genitoriale, può nominargli un curatore speciale per l'accettazione e l'amministrazione del patrimonio a lui donato o lasciato con testamento.

Se il donante o colui che fa il testamento non ha disposto altrimenti, il curatore speciale deve esercitare i suoi diritti e doveri, secondo le disposizioni sull'amministrazione di questo Codice.

Articolo 280

Cessazione della curatela speciale

La curatela speciale termina quando vengono meno le ragioni per le quali è stata aperta. La cessazione della curatela si richiede dalle persone, secondo l'articolo 275 di questo Codice.

Neni 281

Masa urgjente

Përpara se kujdestari të marrë përsipër funksionet e tij, i takon gjyqtarit që, qoftë kryesisht, qoftë me kërkesë të prokurorit, të një të afërmi ose të çdo personi të interesuar, të vendosë një kujdestar të përkohshëm ose të marrë masa të tjera urgjente që janë të nevojshme për mbrojtjen e të miturit ose për të ruajtur dhe administruar pasurinë e ti

Neni 282

Inventari

Kujdestari, brenda 10 ditëve pasi ka marrë njoftimin ligjor për emërimin e tij, duhet të procedojë me inventarin e pasurisë së të miturit.

Inventari duhet të bëhet brenda 30 ditëve.

Me kërkesën e kujdestarit, gjyqtari mund të zgjasë afatin e mësipërm, nëse rrethanat e kërkojnë atë.

Neni 283

Inventari bëhet në praninë e noterit, me pjesëmarrjen e kujdestarit dhe, nëse është e

Articolo 281

Provvedimenti urgenti

Prima che il tutore assuma le proprie funzioni, spetta al giudice, d'ufficio, o su richiesta del pubblico ministero, di un parente del minore o di qualsiasi persona interessata, di nominare un tutore provvisorio o assumere provvedimenti urgenti che sono necessari per la tutela del minore o per la conservazione e amministrazione del suo patrimonio.

Articolo 282

Inventario

Il tutore, entro dieci giorni dalla notifica della sua nomina, deve procedere con l'inventario del patrimonio del minore. L'inventario deve essere compiuto entro trenta giorni.

Su richiesta del tutore, il giudice può prorogare il termine di cui sopra, se le circostanze lo richiedono.

Articolo 283

L'inventario si fa alla presenza di un notaio, con la partecipazione del tutore e, se possibile, anche del

mundur, të të miturit që ka mbushur moshën dhjetë vjeç, si dhe në praninë e dy dëshmitarëve të zgjedhur nga gjykata, mundësisht midis të afërmeve ose miqve të familjes. Gjyqtari mund të lejojë që inventari të bëhet pa praninë e noterit, nëse vlera e supozuar e pasurisë nuk e kalon shumën 50 mijë lekë.

Inventari depozitohet pranë gjykatës.

Neni 284

Përmbajtja e inventarit

Në inventar përfshihen pasuritë e paluajtshme, të luajtshme, kreditë dhe debitë dhe përshkruhen dokumentet, shënimet dhe shkresat e lidhura me gjendjen e aktivitetit dhe pasivitetit të pasurisë, duke iu përmbajtur formalitetet të përcaktuara në Kodin e Procedurës Civile.

Neni 285

Nëse në pasurinë e të miturit ka ndërmarrje, shoqëri, shoqëri tregtare ose bujqësore, procedohet sipas legjisllacionit përkatës për hartimin e inventarit të ndërmarrjes ose të shoqërisë dhe në përputhje me nenin 283 të këtij Kodi. Ky inventar depozitohet

minore che ha compiuto l'età di dieci anni, e in presenza di due testimoni scelti dal tribunale, preferibilmente tra i parenti o gli amici della famiglia. Il giudice può consentire che l'inventario sia fatto senza la presenza del notaio, se il valore presumibile del patrimonio non eccede la somma di 50 mila leke.

L'inventario è depositato presso il tribunale.

Articolo 284

Contenuto dell'inventario

Nell'inventario si inserisce il patrimonio immobiliare, mobiliare, i crediti e i debiti e si descrivono i documenti, le annotazioni e le scritture relative allo stato attivo e passivo del patrimonio, osservando le formalità stabilite nel Codice di Procedura Civile.

Articolo 285

Se nel patrimonio del minore ci sono aziende, società, commerciali o agricole, si procede in base alla legislazione speciale alla formazione dell'inventario dell'azienda o della società in conformità all'articolo 283 del presente Codice. Questo

pranë gjykatës dhe i shtohet inventarit të përmendur në nenin 284 të këtij Kodi.

Neni 286

Administrimi nga kujdestari

Para se të bëhet inventari, administrimi i pasurisë nga kujdestari duhet të kufizohet në çështjet që, nga vetë natyra e tyre, janë të ngutshme.

Neni 287

Pas inventarit, gjykata, me propozim të kujdestarit, vendos për vazhdimin e veprimtarisë, tjetërsimin ose likuidimin e ndërmarrjes, shoqërisë, shoqërisë tregtare ose bujqësore, që janë pasuri e të miturit, si dhe për mënyrat përkatëse dhe masat paraprake.

Gjatë gjykimit, gjykata mund të lejojë funksionimin e përkohshëm të ndërmarrjes.

Neni 288

Pasuria e administruar nga kujdestari i posaçëm

Kujdestari duhet të përfshijë në inventarin e pasurisë së të miturit

inventario viene depositato presso il tribunale ad integrazione dell'inventario di cui all'articolo 284 del presente Codice.

Articolo 286

L'amministrazione del tutore

Prima che sia compiuto l'inventario, l'amministrazione del patrimonio da parte del tutore deve limitarsi alle questioni, che per loro natura, sono urgenti.

Articolo 287

Dopo l'inventario, il tribunale, su proposta del tutore, decide in merito al prosieguo dell'attività, all'alienazione o alla liquidazione dell'impresa, della società commerciale o agricola, che sono di proprietà del minore, nonché sulle modalità e le misure preventive.

In pendenza del giudizio, il tribunale può consentire il prosieguo dell'attività d'impresa.

Articolo 288

Beni amministrati da curatore speciale

Il tutore deve comprendere nell'inventario del patrimonio del

edhe pasuritë, administrimi i të cilave i është dhënë një kujdestari të posaçëm.

Nëse ky ka bërë një inventar të veçantë për këto pasuri, duhet t'i japë kopje kujdestarit, i cili e bashkon me inventarin e përmendur në nenin 284 të këtij Kodi.

Kujdestari i posaçëm duhet t'i japë kujdestarit kopje të llogarive periodike të administrimit të pasurisë, përveçse kur disponuesi me testament ose dhuruesi e ka përjashtuar këtë.

Neni 289

Deklarimi i debive ose kredive të kujdestarit

Kujdestari që ka debi, kredi ose deklarime të tjera kundrejt të miturit, duhet t'i bëjë të ditura para mbylljes së inventarit.

Kancelari i gjykatës ka detyrimin që ta pyesë lidhur me këto deklarime. Në rast të inventarit të bërë pa pjesëmarrjen e kancelarit të gjykatës, kujdestari pyetet nga gjyqtari lidhur me aktin e depozitimit.

minore anche i beni, la cui amministrazione è stata conferita a un curatore speciale.

Se quest'ultimo ha eseguito un inventario speciale di tali beni, deve consegnare copia al tutore, il quale lo unirà all'inventario di cui all'articolo 284 del presente codice.

Il curatore speciale deve consegnare al tutore copia degli estratti conti periodici dell'amministrazione del patrimonio, salvo quando il disponente testamentare o il donatore lo abbia esonerato.

Articolo 289

Dichiarazione di debiti o crediti del tutore

Il tutore che ha debiti, crediti o altre dichiarazioni nei confronti del minore, deve renderli note prima della chiusura dell'inventario.

Il cancelliere del tribunale ha l'obbligo di interpellarlo con riguardo a tali dichiarazioni. In caso di inventario eseguito senza la partecipazione del cancelliere del tribunale, il tutore è interpellato dal giudice tutelare in relazione all'atto del deposito.

Në çdo rast, fakti i pyetjes ose deklarimit të kujdestarit duhet përmendur në inventar ose në procesverbalin e depozitimit.

Neni 290

Mungesa e deklarimit

Kujdestari humbet çdo të drejtë, në qoftë se, duke qenë në dijeni të kredisë ose të të drejtave të tij, nuk i ka deklaruar edhe pse është pyetur shprehimisht.

Kujdestari shkarkohet nga detyra kur, duke e ditur që është debitor, nuk ka deklaruar borxhin e tij.

Neni 291

Depozitimi i parave, titujve dhe objekteve

Kujdestari duhet të depozitojë paratë, titujt e kredive të prurësi dhe objektet me vlerë që ekzistojnë në pasurinë e të miturit pranë një banke ose instituti tjetër krediti, të përcaktuar nga gjykata, me përjashtim të rastit kur gjykata vendos ndryshe lidhur me ruajtjen e tyre.

Kujdestari nuk është i detyruar të depozitojë shumat që nevojiten

In ogni caso, dell'interpello o dichiarazione del tutore si fa menzione nell'inventario o nel verbale di deposito.

Articolo 290

Omissione della dichiarazione

Il tutore perde ogni diritto, nel caso in cui, pur essendo a conoscenza del suo credito o delle sue ragioni, non li ha dichiarati, nonostante espressamente interpellato.

Il tutore viene rimosso dall'incarico, quando, pur sapendo di essere debitore, non ha dichiarato il proprio debito.

Articolo 291

Deposito di denaro, titoli e valori

Il tutore deve depositare il denaro, i titoli di credito al portatore e gli oggetti preziosi esistenti nel patrimonio del minore presso una banca o altro istituto di credito, indicato dal tribunale, salvo che il tribunale disponga diversamente in relazione alla loro custodia.

Il tutore non è tenuto a depositare le somme occorrenti per le spese urgenti relative al minore.

për shpenzimet urgjente lidhur me të miturin.

Neni 292

Kapitalet e të miturit, me autorizim paraprak të gjykatës, mund të investohen nga kujdestari, në rastet që e shikon të përshtatshme dhe në interes të të miturit.

Neni 293

Autorizimi i gjykatës

Kujdestari, pa autorizim të gjykatës, nuk mund:

- a) të blejë pasuri, përveç sendeve të luajtshme të nevojshme për përdorim nga i mituri, për ekonominë shtëpiake dhe për administrimin e pasurisë;
- b) të marrë kapitale, të lejojë heqjen e hipotekave ose zgjidhjen e pengut, të marrë përsipër detyrime, me përjashtim të rastit kur këto lidhen me shpenzimet e nevojshme për mbajtjen e të miturit dhe për administrimin e zakonshëm të pasurisë të tij;
- c) të pranojë trashëgimi ose të heqë dorë prej saj, të pranojë dhurime ose leg, që janë me barrë ose me kusht;
- ç) të lidhë kontrata qiraje të pasurive të paluajtshme për një afat mbi 9 vjet ose që në çdo rast

Articolo 292

Il patrimonio del minore, previa autorizzazione del tribunale, può essere investito dal tutore, nei casi in cui lo ritenga opportuno e nell'interesse del minore.

Articolo 293

Autorizzazione del tribunale

Il tutore senza l'autorizzazione del tribunale non può:

- a) acquistare beni, eccetto i beni mobili necessari per l'utilizzo da parte del minore, per l'economia domestica e per l'amministrazione del patrimonio;
- b) riscuotere capitali, consentire la cancellazione di ipoteche o lo svincolo di pegni, assumere obbligazioni, salvo che queste riguardino le spese necessarie per il mantenimento del minore e per l'ordinaria amministrazione del suo patrimonio;
- c) accettare eredità o rinunciarvi, accettare donazioni o legati, soggetti a pegno o a condizione;
- ç) firmare contratti di locazione di immobili con una durata ultra novennale o che in ogni caso si protraggono oltre un anno dopo

zgjasin më shumë se 1 vit pasi i mituri ka mbushur moshën madhore;

d) të ngrejë padi, me përjashtim të rasteve kur bëhet fjalë për kallëzim të një punimi të ri ose të dëmit të mundshëm, të padive të posedimit, ose për nxjerrjen nga shtëpia të qiramarrësit, dhe të padive për kërkimin e fryteve ose për marrjen e masave konservative;

dh) të tjetërsojë pasurinë e të miturit, përveç fryteve dhe të mirave të luajtshme që dëmtohen lehtësisht;

e) të krijojë pengje ose hipoteka;

ë) të fillojë procedurën e pjesëtimit të pasurisë ose të ngrejë padinë përkatëse;

f) të bëjë premtime dhe transaksione ose të pranojë marrëveshje.

Neni 294

Shitja e pasurisë

Në autorizimin për shitjen e pasurisë, gjykata vendos nëse shitja duhet bërë me ose pa ankand, duke përcaktuar në çdo rast çmimin minimal.

Kur në autorizim nuk është përcaktuar mënyra e shpërndarjes

che il minore abbia raggiunto la maggiore età;

d) promuovere giudizi, salvo che si tratti di denuncia di nuova opera o di danno temuto, di azioni possessorie, di sfratto e di azioni per riscuotere frutti o per ottenere misure conservative;

dh) alienare i beni del minore, eccetto i frutti e i beni mobili soggetti a facile deterioramento;

e) costituire pegni o ipoteche;

ë) iniziare la procedura di divisione patrimoniale o promuovere il relativo giudizio;

f) fare compromessi e transazioni o accettare accordi.

Articolo 294

La vendita di beni

Nell'autorizzare la vendita di beni, il tribunale decide se la vendita debba avere luogo con o senza incanto, fissandone in ogni caso il prezzo minimo.

Quando nell'autorizzazione non è stabilita la modalità di

ose riinvestimit të të ardhurave të realizuara nga shitja, këtë e vendos gjykata në një autorizim të mëvonshëm.

Neni 295

Veprimet e kryera në kundërshtim me nenet paraardhëse

Çdo veprim që kujdestari kryen në kundërshtim me ligjin është i pavlefshëm.

Kujdestari, i mituri, trashëgimtarët e tij ose personat që kanë interes, mund të kërkojnë pavlefshmërinë e veprimeve të kryera në kundërshtim me Kreun I të Titullit V “Kujdestaria” të këtij Kodi.

Neni 296

Ndalimet për kujdestarin dhe kujdestarin e posaçëm

Kujdestari dhe kujdestari i posaçëm as me ankand nuk mund të bëhen blerës, drejtpërdrejt ose nëpërmjet personave të tjerë, të pasurisë dhe të të drejtave të të miturit. Ata nuk mund të marrin me qira pasuritë e të miturit pa autorizimin dhe masat mbrojtëse të vendosura nga gjykata.

distribuzione o di reimpiego dei proventi della vendita, questo lo decide il tribunale con una successiva autorizzazione.

Articolo 295

Atti compiuti in contrasto agli articoli precedenti

Ogni atto che il tutore compie in violazione della legge, è nullo.

Il tutore, il minore, i suoi eredi o le persone interessate, possono chiedere che siano dichiarati nulli gli atti compiuti in contrasto alle norme del Capo I Titolo V “Tutela” del presente Codice.

Articolo 296

Divieti per il tutore e il curatore speciale

Il tutore e il curatore speciale, neppure all'asta possono acquistare, direttamente o per interposta persona, i beni e i diritti del minore. Gli stessi non possono prendere in locazione i beni del minore senza l'autorizzazione e le misure di protezione stabilite dal tribunale.

Personat e përcaktuar në nenin 295 të këtij Kodi mund të kërkojnë pavlefshmërinë e veprimeve të kryera në kundërshtim me ndalimet e përmendura në paragrafin e parë të këtij neni, me përjashtim të kujdestarit dhe kujdestarit të posaçëm që i kanë kryer ato.

Neni 297

Shpërblimi i kujdestarit

Detyra e kujdestarit është pa pagesë.

Gjykata, duke pasur parasysh madhësinë e pasurisë dhe vështirësitë e administrimit ose shërbimit për të miturin, mund t'i caktojë kujdestarit një kompensim të arsyeshëm nga pasuria e të miturit.

Nëse e kërkojnë rrethanat e veçanta, gjykata, pasi ka dëgjuar kujdestarin e posaçëm, mund të autorizojë kujdestarin që të caktojë si zëvendës të tij në administrim, nën përgjegjësinë e tij vetjake, një ose më shumë persona me pagesë.

Le persone indicate nell'articolo 295 di questo Codice possono chiedere che sia dichiarata la nullità degli atti compiuti in contrasto con i divieti citati nel primo paragrafo del presente articolo, ad eccezione del tutore e del curatore speciale che li ha compiuti.

Articolo 297

Compenso del tutore

L'ufficio del tutore si svolge gratuitamente.

Il tribunale, considerando l'entità del patrimonio e le difficoltà di amministrazione o di cura del minore, può assegnare al tutore un'equa indennità dal patrimonio del minore.

Se particolari circostanze lo richiedono, il tribunale, sentito il curatore speciale, può autorizzare il tutore di nominare quali propri sostituiti nell'amministrazione, sotto la sua personale responsabilità, una o più persone dietro compenso.

Neni 298

Mbajtja e kontabilitetit

Kujdestari duhet të mbajë kontabilitetin e rregullt të administrimit të pasurisë dhe t'i japë llogari një herë në vit gjyqtarit.

Gjyqtari mund t'ia nënshtrojë kontabilitetin e administrimit të pasurisë shqyrtimit vjetor nga ana e kujdestarit të posaçëm ndonjë të afërmi ose një personi në lidhje krushqie me të miturin.

Neni 299

Përgjegjësia e kujdestarit dhe kujdestarit të posaçëm

Kujdestari duhet ta administrojë pasurinë e të miturit me kujdesin e një prindi të mirë.

Kujdestari detyrohet të shpërblejë të miturin për të gjitha dëmet që i ka shkaktuar këtij në kryerjen e parregullt të detyrës, ose për shkak të lënies pa arsye të detyrës së kujdestarit.

Të njëjtën përgjegjësi ka edhe kujdestari i posaçëm, për aq sa lidhen me detyrat e tij.

Articolo 298

Tenuta della contabilità

Il tutore deve tenere una regolare contabilità dell'amministrazione del patrimonio e renderne conto una volta all'anno al giudice tutelare.

Il giudice può sottoporre la contabilità annuale dell'amministrazione del patrimonio effettuata dal curatore speciale a qualche prossimo parente o affine del minore.

Articolo 299

Responsabilità del tutore e del curatore speciale

Il tutore deve amministrare il patrimonio del minore con la diligenza del buon padre di famiglia.

Il tutore è tenuto a risarcire il minore di ogni danno a lui cagionato a causa della sua cattiva amministrazione, o a causa della rinuncia, senza giusta causa, del suo ufficio.

Nella stessa responsabilità incorre anche il curatore speciale, per ciò che riguarda i doveri del proprio ufficio.

Neni 300

Zëvendësimi i kujdestarit

Gjykata e heq kujdestarin dhe e zëvendëson atë me një tjetër kur vëren se ai shpërdoron të drejtat e tij, tregohet i pakujdesshëm në kryerjen e detyrës ose, në mënyra të tjera, vë në rrezik interesat e të miturit, si dhe kur vetë kujdestari kërkon largimin e tij për shkaqe të arsyeshme. Kërkesa për zëvendësimin e kujdestarit mund të bëhet nga personat e interesuar ose prokurori.

Në këto raste gjykata dëgjon më parë pretendimet e kujdestarit.

Neni 301

Dorëzimi i pasurisë

Me mbarimin e kujdestarisë ose zëvendësimin e saj, kujdestari duhet të bëjë menjëherë dorëzimin e pasurisë së të miturit, sipas rastit, të miturit që është bërë madhor, trashëgimtarëve të tij ose kujdestarit të ri.

Brenda 2 muajve nga çasti i mbarimit ose zëvendësimit, kujdestari i paraqet gjykatës llogarinë përfundimtare të administrimit të pasurisë.

Articolo 300

Sostituzione del tutore

Il tribunale rimuove il tutore e lo sostituisce con un altro quando nota che questi abusa dei suoi diritti, si mostra negligente nell'esercizio delle sue funzioni o, in altri modi, mette in pericolo gli interessi del minore, ovvero quando lo stesso tutore fa espressa richiesta di rimozione per ragionevoli motivi. L'istanza per la sostituzione del tutore può essere presentata dalle persone interessate o dal pubblico ministero.

In questi casi il tribunale sente prima le asserzioni del tutore.

Articolo 301

Consegna dei beni

Con la cessazione della tutela o la sua sostituzione, il tutore deve effettuare immediatamente la consegna dei beni del minore, a seconda dei casi, al minore divenuto maggiorenne, ai suoi eredi o al nuovo tutore.

Entro due mesi dal giorno della cessazione della tutela o la sua sostituzione, il tutore presenta al tribunale il rendiconto finale

Gjykata, kur ka shkaqe të arsyeshme, vendos shtyrjen e dorëzimit të llogarisë tej këtij afati.

Neni 302

Miratimi i llogarisë

Gjykata thërret kujdestarin e posaçëm, të miturin që ka mbushur moshën madhore, nëse është rasti kujdestarin e ri dhe, në rast të vdekjes së të miturit, trashëgimtarët e tij, për të shqyrtuar llogarinë dhe për të bërë vërejtjet përkatëse.

Nëse nuk ka vërejtje dhe parregullsi ose mangësi në llogari, gjykata e miraton atë.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim nga kujdestari ose nga personat e tjerë të parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni.

Neni 303

Parashkrimi i padive për kujdestarinë

Paditë e të miturit kundër kujdestarit dhe ato të kujdestarit kundër të miturit, për kujdestarinë,

dell'amministrazione del patrimonio.

Il tribunale, quando vi sono ragionevoli motivi, concede la proroga del termine per il deposito del rendiconto.

Articolo 302

Approvazione del rendiconto

Il tribunale invita il curatore speciale, il minore divenuto maggiorenne, se del caso il nuovo tutore e, in caso di morte del minore, i suoi eredi, ad esaminare il rendiconto e a presentare le rispettive osservazioni.

Se non vi sono osservazioni e irregolarità o mancanze nel rendiconto, il tribunale lo approva.

Contro la decisione del tribunale può essere proposta impugnazione dal tutore o dalle altre persone previste nel primo paragrafo del presente articolo.

Articolo 303

Prescrizione delle azioni relative alla tutela

Le azioni del minore contro il tutore e quelle del tutore contro il minore, relative alla tutela, si

parashkruhen brenda 5 vjetëve, pasi i mituri ka mbushur moshën madhore ose ka vdekur.

Nëse kujdestari ka paraqitur llogarinë përpara se i mituri të mbushë moshën madhore ose përpara vdekjes, afati fillon nga data kur gjyqtari ka marrë vendim mbi llogarinë.

Dispozitat e këtij neni nuk zbatohen për padinë e pagimit të diferencës që rezulton nga llogaria përfundimtare.

Neni 304

Ndalimi i marrëveshjes para miratimit të llogarisë

Midis kujdestarit dhe të miturit që ka arritur moshën madhore nuk mund të bëhet asnjë marrëveshje përpara miratimit të llogarisë së paraqitur nga kujdestari.

I mituri që ka arritur moshën madhore, trashëgimtarët e tij ose ata që kanë një interes të ligjshëm mund t'i drejtohen gjykatës për të kërkuar pavlefshmërinë e marrëveshjes së bërë, sipas paragrafit të parë të këtij neni.

prescrivono entro cinque anni, dal compimento della maggiore età o dalla morte del minore.

Se il tutore ha presentato il rendiconto prima che il minore raggiunga la maggiore età o prima della morte del minore, il termine decorre dalla data in cui il tribunale ha emesso una decisione in relazione al rendiconto.

Le disposizioni di questo articolo non si applicano all'azione per il pagamento della differenza che risulta dal rendiconto definitivo.

Articolo 304

Divieto di accordi prima dell'approvazione del rendiconto

Tra il tutore e il minore divenuto maggiorenne non può avere luogo alcun accordo prima dell'approvazione del rendiconto presentato dal tutore.

Il minore che ha raggiunto la maggiore età, i suoi eredi o quelli che hanno un interesse legittimo possono adire il tribunale per chiedere che siano dichiarati nulli gli accordi raggiunti, ai sensi del primo paragrafo di questo articolo.

Neni 305

Regjistri i kujdestarisë

Në regjistrin e kujdestarisë, që ndodhet pranë gjykatës, nën përkujdesjen e kancelarit të gjykatës, regjistrohen vendosja dhe mbarimi i kujdestarisë, përjashtimi ose shkarkimi nga detyra i kujdestarit ose kujdestarit të posaçëm, rezultatet e inventarëve dhe të llogarive, raportet vjetore të përcaktuara në nenin 302 të këtij Kodi dhe të gjitha masat që sjellin ndryshime në statusin vetjak ose pasuror të të miturit.

Për vendosjen dhe mbarimin e kujdestarisë, kancelari i gjykatës njofton brenda 10 ditëve nëpunësin e gjendjes civile për të bërë shënimin në aktin e lindjes së të miturit.

Neni 306

Mbarimi i kujdestarisë

Kujdestaria mbaron kur fëmija:

- a) bëhet madhor;
- b) vdes;
- c) fiton zotësinë për të vepruar me martesë.

Articolo 305

La registrazione della tutela

Nel registro delle tutele, tenuto presso il tribunale, a cura del cancelliere del tribunale, si iscrivono l'apertura e la cessazione della tutela, l'esonero e la rimozione del tutore e del curatore speciale, le risultanze degli inventari e dei rendiconti annuali indicati nell'articolo 302 del presente Codice e tutti i provvedimenti che apportano modifiche allo status personale o patrimoniale del minore.

Dell'apertura e della cessazione della tutela, il cancelliere del tribunale dà comunicazione entro dieci giorni all'ufficiale dello stato civile per l'annotazione nell'atto di nascita del minore.

Articolo 306

Cessazione della tutela

La tutela cessa quando il minore:

- a) diventa maggiorenne;
- b) muore;
- c) acquista la capacità di agire con il matrimonio.

KREU II

KUJDESTARIA MBI PERSONAT QË U

ËSHTË HEQUR OSE KUFIZUAR

ZOTËSIA PËR TË VEPRUAR

Neni 307

Gjykata, në vendimin për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, cakton dhe kujdestarin për personin që i hiqet ose i kufizohet zotësia për të vepruar.

Neni 308

Dispozitat e kujdestarisë për të miturit zbatohen edhe për kujdestarinë e personave, të cilëve u është hequr ose kufizuar zotësia për të vepruar, përveçse kur parashikohet ndryshe në këtë Kod.

Neni 309

Kujdestari i personit, të cilit i është hequr zotësia për të vepruar, përfaqëson dhe administron pasurinë e tij, ashtu si prindi përfaqëson dhe administron pasurinë e të miturit që nuk ka mbushur moshën katërmbëdhjetë vjeç.

CAPO II

TUTELA SULLE PERSONE

INTERDETTE O INABILITATE

Articolo 307

Il Tribunale, nel dichiarare una persona interdetta o inabilitata, nomina anche il suo tutore.

Articolo 308

Le disposizioni relative alla tutela dei minori si applicano anche alla tutela delle persone interdette e inabilitate, salvo quando previsto diversamente in questo Codice.

Articolo 309

Il tutore della persona interdetta, rappresenta e amministra il suo patrimonio, così come il genitore rappresenta e amministra il patrimonio del minore che non ha compiuto l'età di quattordici anni.

Il tutore della persona inabilitata, da il consenso e amministra il suo

Kujdestari i personit, të cilit i është kufizuar zotësia për të vepruar, jep pëlqimin dhe administron pasurinë e tij, ashtu si prindi jep pëlqimin dhe administron pasurinë e të miturit që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç.

Neni 310

Kujdestari i personit, të cilit i është hequr ose kufizuar zotësia për të vepruar, detyrohet të kujdeset për personin dhe sidomos për mjekimin e tij.

Neni 311

Të miturit që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç dhe ndodhet nën përgjegjësinë prindërore, kur i hiqet zotësia për të vepruar, nuk i caktohet kujdestar, por vazhdon të jetë nën kujdesin e prindërve, si i mituri që nuk ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç.

Kur i mituri bëhet madhor dhe nuk i është kthyer zotësia për të vepruar, gjykata i cakton një kujdestar, që mund të jetë një nga prindërit ose një person tjetër.

patrimonio, proprio come il genitore da il consenso e amministra il patrimonio del minore che ha compiuto l'età di quattordici anni.

Articolo 310

Il tutore della persona interdetta o inabilitata è tenuto ad occuparsi della sua cura e in particolare del suo trattamento sanitario.

Articolo 311

Al minore che ha compiuto l'età di quattordici anni e si trova sotto la responsabilità dei genitori, quando viene dichiarato interdetto, non gli viene assegnato un tutore, ma continua ad essere affidato alle cure dei genitori, come il minore che non ha compiuto l'età di quattordici anni.

Quando il minore raggiunge la maggiore età e non gli è stata ripristinata la capacità di agire, il tribunale nomina un tutore, che può essere uno dei genitori o un'altra persona.

Neni 312

Të miturit që ka mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç, kur ndodhet në kujdestari dhe gjatë kësaj kohe i hiqet zotësia për të vepruar, gjykata i cakton një kujdestar të ri ose vendos që kujdestari i tij të mbajë përsëri këtë detyrë.

Neni 313

Kujdestaria mbi personin, të cilit i është hequr ose kufizuar zotësia për të vepruar, pushon kur kjo zotësi i është kthyer me vendim të gjykatës.

TITULLI VI

DISPOZITA KALIMTARE

Neni 314

Kodi i Familjes i Republikës së Shqipërisë zbatohet për marrëdhëniet juridike të krijuara pas hyrjes në fuqi të tij.

Neni 315

Bashkëpronësia e bashkëshortëve, e krijuar para hyrjes në fuqi të Kodit të Familjes, mund të ndryshojë me marrëveshje të bashkëshortëve, sipas dispozitave të këtij Kodi.

Articolo 312

Al minore che ha compiuto l'età di quattordici anni, quando è sottoposto a tutela e durante questo periodo viene dichiarato interdetto, il tribunale nomina un nuovo tutore o decide che il suo tutore mantenga il proprio ruolo.

Articolo 313

La tutela sulla persona interdetta o inabilitata cessa quando questi riacquista la capacità di agire con decisione del tribunale.

TITOLO VI

DISPOSIZIONI TRANSITORIE

Articolo 314

Il Codice della Famiglia della Repubblica d'Albania si applica ai rapporti giuridici costituiti dopo la sua entrata in vigore.

Articolo 315

La comproprietà tra i coniugi, stabilita prima dell'entrata in vigore del Codice della Famiglia, può essere modificata, previo accordo dei coniugi, in base alle disposizioni del presente Codice.

Pasuria që fitohet nga bashkëshortët pas hyrjes në fuqi të këtij Kodi, rregullohet nga ky Kod edhe për bashkëshortët që kanë lidhur martesë para hyrjes në fuqi të tij.

Neni 316

Për afatet e parashkrimit të padisë, që kanë filluar të ecin para hyrjes në fuqi të këtij Kodi, por që nuk janë plotësuar sipas dispozitave të mëparshme, zbatohen dispozitat e këtij Kodi.

Neni 317

Çështjet që janë në gjykim në datën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi gjykohen sipas Kodit të mëparshëm, derisa vendimi të marrë formë të prerë.

Neni 318

Me hyrjen në fuqi të këtij Kodi, shfuqizohen Kodi i Familjes, i miratuar me ligjin nr.6599, datë 29.6.1982, dispozitat e ligjit nr.7650, datë 17.12.1992 “Për birësimin e të miturve nga shtetas të huaj dhe për disa ndryshime në Kodin e

Il patrimonio acquisito dai coniugi dopo l'entrata in vigore del presente Codice, è regolato da questo Codice, anche se il matrimonio è stato celebrato prima della sua entrata in vigore.

Articolo 316

Per i termini di prescrizione dell'azione, che hanno iniziato a decorrere prima dell'entrata in vigore di questo Codice, ma che non sono ancora maturati secondo le precedenti disposizioni, si applicano le disposizioni del presente Codice.

Articolo 317

Le cause pendenti alla data di entrata in vigore del presente Codice vengono giudicate secondo il precedente Codice, fino a quando la decisione diventi definitiva.

Articolo 318

Con l'entrata in vigore del presente Codice, viene abrogato il Codice della Famiglia approvato con la legge n. 6599, del 29.6.1982, le disposizioni della legge n. 7650, del 17.12.1992 “Sull'adozione di minori da parte di cittadini stranieri e alcune modifiche al

Familjes” që vijnë në kundërshtim me këtë Kod, nenet 86 e 87 të Kodit Civil, miratuar me ligjin nr.6340, datë 26.6.1981, si dhe nenet 358-368 e 384 të Kodit të Procedurës Civile, të miratuar me ligjin nr.8116, datë 29.3.1996.

Neni 319

Ky ligj hyn në fuqi gjashtë muaj pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.3837, datë 17.6.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

Codice della Famiglia”, che contrastano con il presente Codice, gli articoli 86 e 87 del Codice Civile, approvati dalla legge n.6340, del 26.6.1981, nonché gli articoli 358, 368 e 384 del Codice di Procedura Civile approvati con la legge n.8116, del 29.3.1996.

Articolo 319

Questa legge entra in vigore sei mesi dopo la sua pubblicazione nella Gazzetta Ufficiale.

Promulgato con decreto n. 3837, del 17.6.2003 del Presidente della Repubblica d'Albania, Alfred Moisiu.